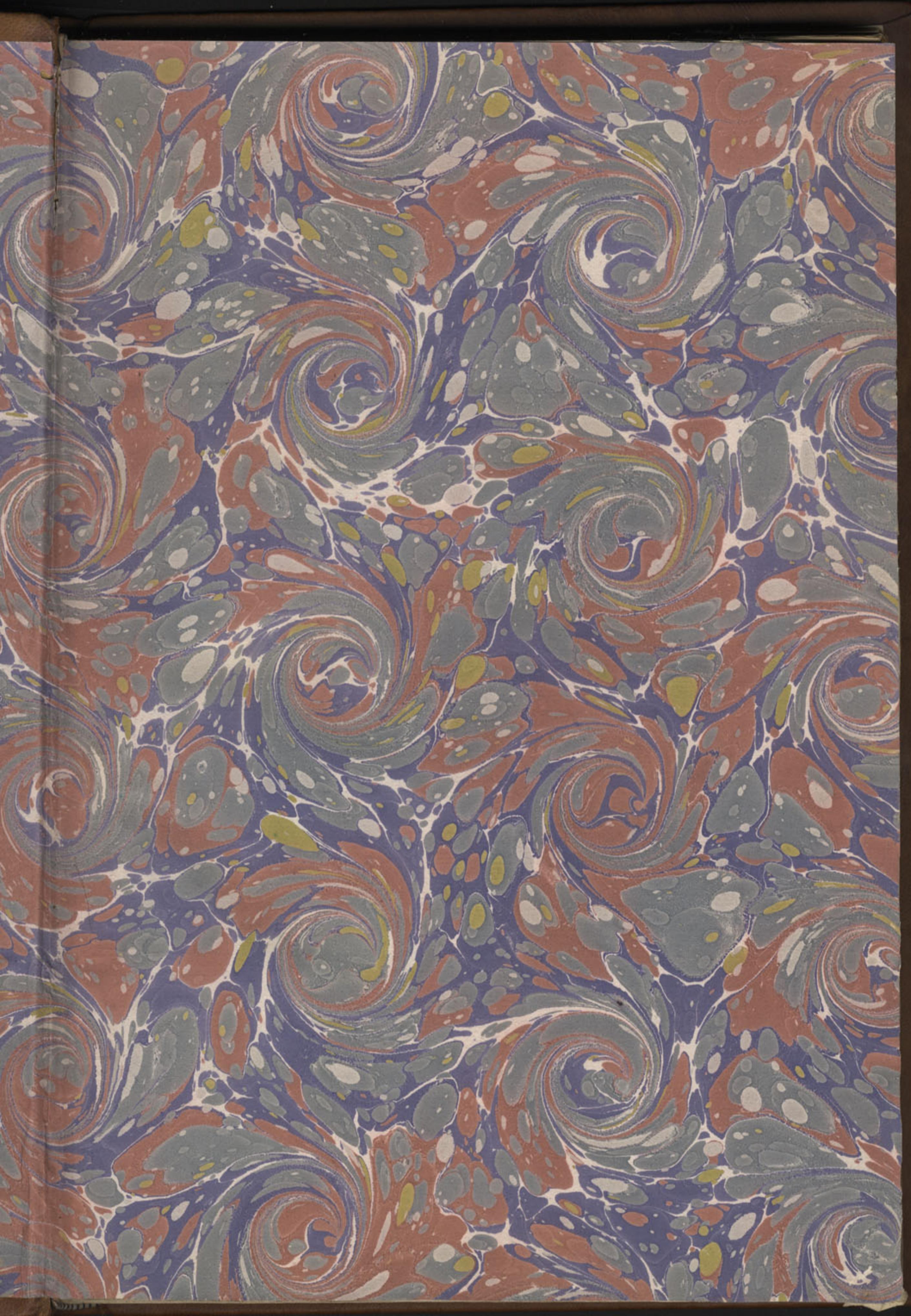

Sala
Gab. RB
Est.
Tab. 21
N.º 7

R-B-21-7

A

Prohemium.

Arnaldi.

Breuiariuz pratica excellētissimi Reinaldi de villanova medici quōdaz.s.d.d.nostri pontificis a capite usz ad plantā pedis cū capitulo generali durinis et tractatu de oībus febrib⁹ peste epiala et liparia feliciter incipit.

Incipit prologus.

Ost obitum bone memorie magistri Joannis casamide medicinalis scie professoris reuerēdissimi d.d.mei et magistri specialis. Ego Reinaldus quoddaz op⁹ in pratica medicine cōpilare proposui. quod breuiariuz nūcupabo in quatuor libros diuisuz.in quo diuino fauete auxilio signa cās et curas omniā egritudinum i hūano corpore uenientiū put melius pōtero breuiter asignabo. Et ibi taz p pauperibus q̄ pro diuitibus aggregabo curas diuersorū phīcorū et magistro ruz utiles p egritudinib⁹ uniuersis et spāliter curas mei magistri i medicina exptissimi ibi ponā. Et oīa q̄ exptus sum. et quecūq; p alios magistros et uiros et mulieres et simplices ui di temporib⁹ meis experiri nulla detentus in uidia sive auaritia ut in sequētib⁹ patefiet. clārīter enarrabo prout unicuiq; appetit egritudini. Si itaq; i aliquo peccauerim min⁹ bñ dicē do suplico uniuersis doctoribus magistris ceterisq; uiris probis in medicinalib⁹ exptis. si opus istud ad eoꝝ manus duenerit. ut mea dicta corrigant. et emēdent. et mee simplicitati et ignorantie ueniaz ipendant. Pā ut ait lex oīuz habere memoriā. et i nullo peccare potius est diuinitatis quā humanitatis. Scio nempe qđ i multiloquio peccatuz nō deerit. Lū igitur in hoc libro meo. ut superi⁹ dixi. uelim curas tā pro diuitib⁹ quā pro pauperibus tradere fū diuersorū phīcorū et magistroꝝ doctrinā multa oꝝ me loqui. ut quicūq; hunc libꝝ penes se habuerit et i pm̄ itelleixerit. et 2⁹ doctrinaz trā ditazibi et in curando egritudines uniuersas processerit. rōabiliter medicus et ueritatis amicus ab oībus nūncopeſ. ex inde enim amicoꝝ copiā pecuniā in bursa. et famā claraꝝ acquiret Medicinā enī. ut ait ecclesiastic⁹. de terra creauit altissim⁹ et uir prudēs nō abhorrebit eaz. Lū candē terrā creauerit ut patet p dicta. Id circa yesu Christi cuiusq; glorioſiſime uirginis

foi ex animado et emendado na
no Collegio de Coimbra pello p.
J. Linha e fecerit regno. 25. abrili. 85.

1 P. de Bar

Ement

reprügac

Inquisicio

D

matris Marie auxiliuz et iuuāmē imploro. ut
sint mihi adiutores i hoc meo opere. Omnia et
enī ratione agunt. si p̄n⁹ fuerit dicens. et ama
bile deo. ut ait lex i libro autēticoꝝ. Dominus
cor meū inspiret. et labia mea. ut possim utilia
p humano genere pronūciare. et ad boꝝ finem
deducere qđ incepi. Explicit prologus.

Lām⁹ p̄m de dolore capitū i generali.

Uoniā a cerebro oīs nerui origīnē
ducunt. cū sit radix oīs sensibilita
tis. ut ait Hal. in tegni. Ideo primo
de passionib⁹ cerebri tanq; de nobis

līozi et digniori agendū ē. Cerebꝝ enī multis
et diuersis passionib⁹ humorib⁹ in se extītibus
uel aliude pcedentib⁹. uel a stomacho ueniēti
bus sepissime molestaf. Et qñz ex fridi aeris
distēperantia sive calidi. ut a caliditate solis. si
ne uēto et huiusmōi alijs causis de quib⁹ dicaz
iferiū dño zcedēte. Lū igit̄ cerebꝝ ex frigi
di aeris distēperatia fuerit iflāmatū sive cōfla
tuꝝ. hūores a se qñi spōgia p̄ena aque expresa
p diuersa mēdīa diffūdit. Q si ex calidi aeris
distēperantia sive solis calefactione fuerit desicea
tuꝝ uelut uētosa hūores ad se trahēs. et nōbris
p eadē mēdīa effūdit. q̄ diuersaz egritudinaz
cā existere zstueuit. Multos et n. uideamus ex
his cās egrotare. quoniā ex reūate a cerebro
descēdente fiunt catari. branci. corize dolores
auriū et dentiū. paralysia. squinātia pipleumo
nia ptisis et quā plures alie egritudines. et post
modū qñz ztingit pacientē ex aliq p̄dictarum
egritudi⁹ mori. Quapropter pitus medic⁹ circa
passiones cerebri multā deb̄ esse sollicit⁹ et at
tentus i restringēdo ipz reūma cū fuerit opoz
tunuz. ne pa. ad p̄dictas passiōes sive egritudi
nes pestiferas deueniat. Homo. n. ut ait p̄hus
i libro d̄ aīalib⁹ icurrit pluries cās reūmatis
ceteris aīalib⁹ cū sit uelut arbor euersa. Do
lor ergo capitū qñz fit ex sanguine. et talis d̄
dolor ifixi⁹. Et qñz ex colā. et dicit⁹ pūgitū⁹.
Qñq; ex flegmate. et d̄ extensus. Qñq; ex
melācolia. et tūc d̄ grauati⁹. Qñz ex p̄dictis
humorib⁹ suphabūdantib⁹ i eēntia cerebri. Qñz
ex eisdē humorib⁹ i stō extītibus et supexcessen
tibus. cū cerebꝝ stō zpatia p̄ colligātiā quā
bñt. Qñq; fit dolor i toto capite. et talis dolor
d̄ cephalic⁹ acephalon q̄ grece caput d̄. Qñ
q; fit dolor i medio capitū et talis emigrane⁹
d̄ ab emi q̄ ē mediū et crancū quoniā i medio
cranei fit. Qñq; dolor fit i una pte capitū tan

a 2

De M. L. Brancas
- 600 Lrs

tuz et talia d̄ monopagis a monos q̄ ē unus
et pagos qd̄ ē uila de quib⁹ oībus secundario
tractabo. Et nota qd̄ cerebz in quatuor ptes
diuiditur. s. i anterioz et posteriori dextra et
sinistra. i anteriori uiget sāguis i posteriori ui
get flegma. i dextra colera. i sinistra melacolia

La⁹ 2⁹ de dolore capitis ex distēperantia
acris fr̄ gidi uenti.

Doloris capit⁹ ex frigid⁹ aeris distē
perātia facti signa erunt hec. Pa. a uē
to uel huius uel alio frigido aere quali
tercunqz fatebitur se fuisse lesum. totuz caput
euz frigiditate dolet. nares opilatur. et q̄si aq̄
clara p̄ ipas nares emititur. tussiunt et qn̄z. Ell⁹
quādo et denegatur uox eis. et fere oia corpis
m̄c̄bra euz quāda grauedine molestātur. Cure
tur itaqz b⁹ i dolor i hunc mōz. fiat suffumig⁹.
R. saudine folioz lauri pulegii betonicae roris
marini. 33. nasturcii abrotani. ana. M. i. buliat
hec oia i uino ru. optimo i uase aliq⁹ coperto
sic q̄ sumus expirare nō possit. Et pa. in lecto
stans optie copert⁹ sumuz p̄ os et nares recipi
at. et euz tepefactum fuerit ipm uinum pedes
erunt et brachia usqz ad humeros ex pdicto
uino lauetur. et sinapismū de caricis tritis di
cto uino calido om̄istis et pulueris sinapi et pu
legii tritoz et om̄istoz simul capiti apponatur

Aliud ad idē decoquāt pdicte herbe i lexi
uio. et euz ipo lauet caput. p̄us tñ suffumigetur
ex sumo a pdicto lexuio dissoluto. postmodū
copierat caput bñ cum itrat lectuz recipiat fa
muz uni galie in pasta decoete plena optimis
sp̄ebus et his similibus calidis suprascriptis.
Ad idē et ualeat. crura lauetur cū lexuio facto
ex cinere uitis et paleis ordei simul coctis. et le
ctuz intret et capite copto dupli pāno sumuz
de aq̄ in qua pulegiuz regale sāsucus laur⁹ sa
uina et modicuz laudani cocta sint in facie reci
piat. et post dormiat qr̄ multi b̄ solo expimēto
curati s̄ ab b⁹ i passiōe. et hoc si necesse fuerit
bis uel ter iter die et noctē fiat. Aliud qd̄ didici
a quodā saracēo accipiāt. u. uel. iii. tegule et ca
lefiant fortē in igne sic q̄ sint bñ accēse igne et
bñ rubee. dein supra fondaū tūnu optimum et
pa. sumū p̄ nares et os recipiat capite copto. Et
meli⁹ qd̄ e si i ipso uino cocte sint herbe calē
suprascripte. et b̄ bis ul' ter (si fuerit necesse) in
fra diē et noctē fiat et pl̄ies. qr̄ multos b̄ mō
curaui. Q̄ si q̄ pdicta remedia pa. nō curat⁹
fuerit ungaū caput ei⁹ oleo muscelio pulegio

sābucino camomelio et silib⁹. Metridaz uel es
dra aurea ul' tyriaca cū uino i quo pulegiū uel
calamētū cocta fuerit distempent. et cerebro et
tempib⁹ ad mōz empli applicetur. et cū p̄di
cto uino cal'o i potu suscipiat. Galceū p̄us ca
put rasū i suitate cū pul. cimī. pulegii. baccarū
lauri et origāi calefactis paꝝ sine aliq̄ liquore
aut et euz oleo muscelio. ul' cōi om̄istis addito
ol' o libani et storace calamite et baccay lauri
supra sumitatē capitis abrasi p̄us tepida c̄pla
strata mirabilz seruit. Idez opat esdra metri
datū tyriaca rubea diaolibanū aurea et silia. et
data et in potu cū uino decoctōis olibāi salutē
rute p̄ iterualla diez triū. Stuelli fc̄ ex lauda
no storace et nigella puluerizatis et isil' om̄istis
si narib⁹ imittat. et cotidie ibi tencant. ipz reu
ma mirabilē stringat. et b⁹ i dolorez mitigat.
Fiat aer artificialz calid⁹ cū igne ex lignis sine
sumo. Dieta eoꝝ sit cal'a. et cal's sp̄cb⁹ conditā
pdicta cibaria. Q̄ si tussis cū ipo reūtate fue
rit. fiant remedia q̄ i tussi cal'a dñō ccedēte di
caz. Ulinū odoriferz et suave bibāt et liphēt euz
aq̄ decoctōis pulegij thimi passulaꝝ et folioz
lauri.

La⁹. 3⁹. de dolore capitis ex calidi aeris di
stēperantia facto.

Doloris capit⁹ ex cal'i aeris distēpan⁹
facti. signa sūt b̄ pa. fateſ se in sol' uel
iusta ignē. n̄ i alio loco cal'o nimis ste
tisse. adeſt dolor i toto capie cū calitate et siccī
tate maxie i frōte. adeſt nariū strictō cū siccī
tate et ardore et modica purgatōe p̄ ipas nares
Cureb⁹ b⁹ i dolor b̄ mō. accipiat lbz. i: ptisane
ordei optie. et cū ea misceat̄ tria uitella ouozuz
cruda et isil' tepefiat. et cū tali mixtura lauet ca
put. et statī cū gausape liget. D⁹. R. paꝝ ol'i ro
sati l' uio. et paꝝ lactis ml'ieris. et paꝝ aceti et oia
sil'm isce. et peciō lini. b̄ liq̄ze intingas et supra
frōtez et tipora appōat̄ pcedēte p̄us fricatione
frōtis et tiporū ita fortit. q̄ loc⁹ icipiat rubescē
Unguētū opti⁹ ad idē. R. malue altee brance
ur. uolubil' an. lbz. i. 5. se. lini feugreci an. 3. u. b̄
oia trita i aq̄ et ol' o buliat. quoisqz tota aq̄ cō
sumat. dein p̄ pānuz coleſ. et addita. lbz. i. 5. asō
gie liq̄facte et ce re. 3. ih. itez coquant⁹ pfecte. et
usui b⁹ i unguētū refuetur qm̄ frōtis capis cer
uicis tipoz colli dorū et genitaliū p̄ certo b⁹ i
dolores mirabilē tollit. Expi⁹ bo⁹ ad idē. suf
sumigēt facies euz aq̄ i qua ro. olibanū et lau
danū cocta fuerint capē copto p̄ pedes et cru

Primus.

ra abluatur cū aq^a decotiois mite ros. et frōdiū salicis. In meridie aquā ro. uel simplicē aquā fraz narib^z trahāt. rosas odorēt caphoraz. et si milia. Si fuerit dolor capis ex cali aeris distē perātia uel pp solē uel alio mō et h̄ si fuerit i ue re uel i pñ estatis et appuerit sig^a aliq^a pleni tudinis. et pectoris fuerit grauitas. et tussicula. et si vtus et cras pinisserit fiat minutio de uena cephalica. postea decur syrup^z ro. cuz aq^a fra. Si dolor h̄ i fuerit sine reuate frons et tipora cū aq^a ca. i q^a ro. mirt^z uio. cocte fuerint abluat. p^z oleo uio. uel unguēto supdō ligat. Qd si dolor adhuc pseuerauerit pul. sā. al. et ru. gū arabici et spodij. cū aq^a ro. distēpa. et pannū ibi ifusū frōti et tempib^z applica. qd sepe i die fiat si necesse fuerit. Ellīd ad idē. R. rasure cucur. succi cimaz rubi ubilici ue. sempuiue cinez uitis an et cū oleo uio. distēpa. et pānuz ibi ifosuz frōti et tempib^z applicabis. Ellīd ad idē lac mulieris cū agresta et oleo uz. Inuctio ex unguēto populeō et frōti et tempib^z facta mirabilit ualz. Si nō febricitauerit pulos perdices faxianos edos aues vre^z quaz i paludib^z degētes et silia cōmedāt. Viniū liphatū bñ bibat. Si vō febri citant cōedant lactucas scariolā horaginē por tulacaz cicera fracta cuz lacte amigdalaz cognata farinā ordei cū lacte amigdalaz pruna da masca granata et h̄ i cōedant. aquaz p^z cocta et infringidatā postmōz bibat et syr^m ro. uel uio. sumat cuz aq^a pdicta.

La^m 4^m de dolore capitis ex sanguine facto.

Icto de dolore capitis pp caliditatez d ul frigiditatē et sine hu. uicio scō. Nūc uidendū ē de ipo dolore capitis ex ali quo hñore ibi exnte. Si igit^a dolor capitis fuerit pp aliquē hñorez i cēntia cerebri ibidem habundatē. et ibi exnte. ē xtinu^z sine interpolatio ne. Si vō fuerit pp hu. in stō exntem. uel alibi dolore capitis inducētē ē cū interpolatiō et non xtinu^z ut iferi^z enarrabo. Si ḡ dolor capitis fuerit ex sanguine ibi exnte h̄ s̄ signa. dolor est cuz calore et frōtis grauedie. rubescut oculi. et uene timpoz plene eē uidenē. pulsus plen^z uiri na subruissa et spissa et m̄bra oia grauescut. que qñz sūt signa future sinoche. Prio igit^a i nia curationis h^z capis doloris ex sanguine facti minutāt. Da. t̄pre etate et vtute pmittētib^z de uena cephalica dextri brachij det sibi syr^z acetosus uel oxi^z zacbarā cū aqua. tepida oī mane. Item vō et t̄pre fro minuat de cephalica sinistri bra

chu. post det syr^z ro. uel nio. uel solū zucharū cū aq^a tepida seqnti die si dolor n̄ cessauerit ponan̄ tūtose post collū cū scarificatōe et atraha bat saguis ide fin uires pa. Si itez pp h^z dolor n̄ cessauerit in. vi. uel. viii. uel. x. dies. detur hcc decoctio sanguinē mōdificās. R. pruna da masca. xxv. Juiubas. xv. uiio. 3. 5. floz hora gims. 3. iii. in aq^a buliat usqz ad assūptionē me dictatis et collature. adde. 3. ii. cassiefi. manē. 3. i. et cū syr^z uiio. exhibeas in potu. Ellīa decoc^z mundificās sanguinē optia et expta coleraz et primēs. R. ca. ue. epatice uio. se. cōiuiz ana. 3. 5. pruna damascena. xxv. Juiube sebesten an. xv ligricie. 3. i. hec oia i sufficiēti quātitate aq^a bullita collēt et collature addat cassiefi. 3. ii. manē 3. i. tamarindo. 3. 5. diaboraginati. 7. i. 5. pul. mirabolanoz citrinoz et emblicoz an. 3. i. trifere saracenice. 3. 5. i manē collēt h̄ oia et collatura tepida exhibeat i potu. Itē si pa. nimis fuerit stipat^z an assūptionē decoc. fiat clister R. uio. mal. brāce ursi an. M. i. semis lini fenu greci surfuris tritici an. p. i. i aq^a marina uel sal mētina buliat quoisqz soluz quarta ps ipsius aq^a remaneat. cole et collature addas olei uio. uel cois. 3. i. succi mercurialis. 3. ii. succi uiol. mel. an. 3. 5. trifere saracene. 3. i. 7. 5. pulpe casie. 3. ii. Iniciatur p clisterē ad min^z trib^z uici bus h^z apōzia. fomētētū frōs et tipora cū aq^a in qua cocte se rose melilotuz et flores camōile uel cuz aq^a mal. folioz mirti salicis et ros uel cuz simplici aq^a calida. et abstergatur. et p^z ungaf cuz oleo ro. uel uio. uel cuz lacte mulieris puellā nutritiis. Itēz. R. uitelluz ouī et cuz late mulieris. et oleo. uio. distēpa. et frōti et tipo rib^z applicet. Ellīd caphora cuz pfilio terat. et cuz aq^a ro. distēpetur. et pti dolēti applicet q̄ si dormire nō possit. inungantur frōs et tipa ex unguēto qd in cura frenesis ponā. uel aligd de éplis et epithiatib^z ad puocā^m somni i p̄di to ca^m scriptis et tiporib^z applicet. Itē unctōes et epithiataq^a dixim^z i dolore capitis ex ca. ae ris distēperātia si fuerit necesse fiat et i hac cā Itē trocisci de eupatorio multū uz i hac cā et spāliter qñ fuerit sanguis aquosus i cā faciēs dolore capitis q̄ si facies propter dictum dolorē capitis itumuerit lauet cū aq^a in q̄ cocte fuerit lēticule terza et sigilata cū aqua pluiali uel ros distēperet et ad mōz empli i facie pona tur. Si se. patietur cōedat scariolā horaginem bletas lactucas cum lacte amigdalaz cognata

Liber.

pruna damā. Juinba. et filia Si uero nō febri
citauerit pulos edosturō fasciāos pdices stir
nos merulos et alias aues p̄t̄ quā i paludib⁹
degentes cōedat. pisces assatos spertiles tris.
cithi. et silia minuz odorifex et lymphatu⁹ cū aq
se. fen. bibat. Et nota qđ i hac passiōe et cefis
egritudinib⁹. i qb⁹ ḡpetit fl̄omia semp d̄z fieri
i die nō cretica. et. ii. et. vi. et viii. et sic deinde et n̄
in. iii. v. uel vii. et idē dico de medicia laxatiua
qz i febrib⁹ ul' i aliis egritudinib⁹ piodicis nū
qđ d̄z exhiberi medicia i die cretica. Et i o tal'
ē qz nā pugnat ḡ mo; bū uz i die cretico. qui ad
modu⁹ pugnarēt duo pugiles. et ppea si tūc tē
poris fl̄omia seu farmaciā exhibem⁹ eſſz nā tē
aut intēta circa morbu⁹. ul' circa fl̄omia⁹ l' circa
farmaciā uel circa utrūqz. Si circa mor. medi
cina nō poss⁹ ḡseq tūc suos effect⁹ nisi immaret
a nā. Si circa medicinā tūc morb⁹ suū ḡseqret
effectū nō resistēte nā. Si circa utrūqz ad tūc rā
qz debilior oparef. Itē nota qđ qñ fl̄omamius
opti⁹ ē p̄us iducere assellā cū suppositorio ali
quo ex lardo uel medula canū et oleo uncta et
desup asp̄sa sallē trito. uel cū suppositorio ex
sallē et melle facto sil' coctis i sartagine in tātū
qđ idureſcat. Itē nota qđ eadē die qñ fl̄omia⁹
nō uti debe⁹ clisteri qz uit ait ypo. i fine acutoz
cū fl̄omia ueris nō indigebis clisteri.

La". v. de dolore capis facto ex col'a.
Ecidit qñz dolorē capis fieri pp col'az
in capite īmoderate suphndantē cui⁹
signa sūt h. dolor est maxim⁹ acutus
sigitu⁹ ⁊ maior ē in dextra pte capis. adest si
s ⁊ uigilia ⁊ iſtantia pp excessuſ ſiccitatis cot
re. lingue asperitas cū oris amaritudine. Et qñz
ū quadā circumvolutiōe q̄ v̄tigo dī. urina citri
a adest ul' ſubcitrina ⁊ tenuis. ⁊ pulsus uelox
acut⁹. color faciei ⁊ oculorū ē rube⁹ clar⁹ cuſ
daz citrinitate. Lureſ itaqz hic dolor ī bunc
nōz. Prīo facies tīpora pedes crura ⁊ brachia
bluāt cū aq⁹ ī qua ros. melilolū flores camo
nille decocte fuerit. ut poris aptis pp h̄i loti
nē feruor col'e euaporare poffit. ⁊ p̄ cuſ oleo
o. uel uio. iungat. Deinde ad digōez acceda⁹
natie dādo oī mane. ⁊ i. s. oxizachare cū aqua
brunoꝝ ⁊ uio. det ipa oxizachara. uel det syr⁹
uio. Ju. i vi. uil'. viii. die. det talis lotura. h̄. ca.
ie. enđ. boragis. scolopēdrie. epatice ana. m. s.
runa. xxv. ordei. p: i. uio 3. s. radicū ſeniculi. 3
i. fe. coiuſ ſtufosꝝ. 3. q. Juiuſe. xv. i. bac deco
tiōe diſtēpenſ cassiefi. tamarind. qñ. 3. i. zucha

ri-ro.noui.pp ɔfɔrtatōeʒ stōi.3.5.reubarbari
pul.3.4 pulpe mirabolanoꝝ citrinoꝝ.3.5.que
oia lateāt i pdcā decoctiōe p totaz noctē. et stēt
ad serenū aerē. In aurora vō collēt. et collatu
ra tepida exhibeat pa.uel purget cū oximelle
sglitico.ul' cū ell'o de suco ro.ul' psilitico.ul' cū
diaprunis.uel cu aq̄ reubar.uel cū.3.4.mirabo
lanoꝝ citrinoꝝ puluerizatoꝝ q p noctē lateant
in aq̄ ca.mane vō dicta colleūt. et addito paucō
zuc.det i aurora.uel purget cū istis pilulis ex
eis dādo pond.3.i.7.5.B.corticū mirabolano
ruꝝ citrinoꝝ indoꝝ se.suiterre se.scariole.añ.3
5.reubar.3.5.scanionce i pomo cocte.3.i.5.con
fice cuꝝ suco scariole et pilulas i forma et dabis
ex eis.3.i.5.ut dictū ē. Unctionibꝝ et epithiati
bus fr̄is ut dictuꝝ ē foueāt. Si dormire n̄ pos
sit puocet somnꝝ cū unctionibꝝ ep̄lis ul' epithi
matibꝝ q̄ i ca° de frenesi dicturi sumꝝ. Ungue
tuꝝ.q̄ si ungāt fr̄os et tipora. et tene pulsatiles
brachioꝝ et peduꝝ somnuꝝ iducit et doloreꝝ ca
pitis itēfissi^m mitigat. et in fe. et acuta et pacuta
uz. Et n̄ nocet et si ifirmꝝ sit reumaticꝝ ymo etiā
pdest. B. olei uio.ro.camo.ana.3:iij.suci man
dragore.iusqami lactuce añ.3.i.opu cere albe
añ.3.i.succi herbaꝝ coquat. et collēt et sic cera
supmittat.p^o opiuꝝ i uio ifusuꝝ adiunge. et mo
dicuꝝ bulire desine. et ab igne eleua et infrari p
mitte.dein refua usui. et utere ut dcm̄ ē scđm
doctrinā in pcedēti ca° datam.

La^m vi. de dolore capitis ex flate.
Vulod si dolor capitis fuerit ex flate su
q p excedente i cerebro. sig^a sunt h^o dolor
e cu^z nimia fritate et grauidine et ma
time in occipitio supfluitas quapltima p os et
ares emittit adest oris isipiditas. Urina alba
et spissa az. color faciei alb^o et palid^o et grauedo
cu^z somnolētia. Luret h^o mō. det oī mane. 3. i.
et. 5. oximell' 2positi cu^z aq. decoctio. se. fe. et anc
i usz ad matie digoez et h^o in uiris. In mulieri
bus vō dam^o oximel sine aceto factuz. qr ut ait
Hal. acetuz e mulierib^o inimicuz. et det eis oxi
mel pdictuz cu^z decoctoe sticad et se. et radicis
feniculi et apii. mā digā purget cu^z pilulis istis
q ualde s̄t utilcs. et soda cronicā antiquā siue
dolorē capitis ex flate facto sedat. B. spēx yere
pigre. 3. i. se. apii. 3. i. infioris colloquitiō. 3. 5. sca
monee bone athiocene i pomō cocte. g. iii. et. 5
succii absinthii gra. ix. officie cu^z suco fenici dē
tur. 3. ii. ul' min^o fz mires susc piētis. ul' purget
cu^z theodereon empicon paulio icral. godiō

Zera fortissima uel ierapigra. Uel cu^b his pilulis alijs optis. Ad idē. R. agarici. casie lignee turbit polipo^d cameōd camepi. colognitiōd. masticis se. fe. anesi cinamōi an. 3. 11. aloes epatici 3. i. scamonice bone i pomo cocte. 3. i. 7. 5. terre oia. et cu^b suco absinthiū ista i corpora et ex eis pilulas infor^d i mōz cicerū danū. xiiij. uel. xv. l'mī^d huires suscipietis. Ellie pillule ad idē expte et appetunt spāliē rusticis et fortib^d. R. agarici. masticis cinamōi se. fen. anesi an. tereoia et tēpe ra cu^b lacte titimali et pillulas i forma i mōz cicerū et da. xi. uel. xv. fz qd expedit. purga et panares ut diacastoreū aurea alexadrina uel potio Pauli pdicta cu^b succo rute distepata nari bus iniciōd. succ^d blete cu^b medietate sui mes mixt^d et narib^d uect^d multū purgat flā p panares pbatis ē Hargarisma et fiat. qd caput optime purgat a s̄fluitatib^d flatis qd. R. staphisagrie 33. pipis cimī pulegu an terat et cu^b forti aceto coquat et cu^b melle ro. misce. et cal'm ad gargari sandū da. Ellid ad idē. R. se. rape sinapis an. 3. i. pipis. g. xx. se. nasturci. se. origai et apij tñdem terant oia et cu^b melle et aceto decoquat. et cum aq ca. dabis ad gargarizadū. Ellid ad idem. R. mell'lbz. i. sape aceti fortis an lbz. i. sinapis triti origani ysopti thuris staphisagrie an. 3. i. omia si decoque et gargarizet pa. ad solē capie elle uato h^d i gargarismata fāt set i ebdomoda ul' bis. si fuerit necesse i patiēte. uel et in sanis si fi ant semel uel bis i mēse. multū mūdificat cere bruz asupfluitatib^d flaticis. pectus et et stōma pdictis supfluitatib^d purgat optie. et hoiez sa niz reddit. latief et caput istoz i aq i q cocta sint pulegiū ro. ma. maiorana laur^d betonica sa nina et h^d i. vngaf caput cu^b oleo nardino uel sa bucino. Itē aleū trituz et calefactuz i tegula et pti dolēti suppositū dolorē tollit. Itē empl'm factū ex enorbio mirra. gum. arabico et croco orictali pti pa. suppositū multū uiz. Itē castoreū discepatus cu^b succo rute et i occipitio suppositū mirabilis uiz et ē pbatus. Eternutatōes et puocēt cu^b elleborō ɔdisi et castoreo i narib^d plecto. et h^d i dent ellectuaria sicut diacliniū diazinzi. diatriton pipeon et similia apponat et narib^d odorisera. comedat carnes porcinas n multū. s. aliquātulū salitas cu^b boragine fenicu lo petro. cognatas. castratinas arictinas et edinas capriolinas pdices fasianos turdos merulos et h^d i farruz ordeū ius cicerū et panē bñ fermentatū. Vnde limphatū odoris ex bibat uias passas comedere possit. a piscib^d et afrixis ab

stineat. Itē imēctio ex unguēto aureo circa ea put facta multū uiz. Itē castoreū et piper i oleo eo bulliat et modico aceto et spōgia uel pecia i tali liquore itincta loco dolēti epithietur. Itē cētaurea betonica et brāca ur. i oleo et uino. cocta et cata lasmata ualēt. Itē castoreū et semē rute trita i uino et oleo bulliat. et spōgia uel pecia itincta pti dolēti sepe et sepi applicetur.

La^m. vii. de dolore capitis ex melia.

Ulm dolor capitis ex hu. fit melācoli eo his signis descernit. dolor ē cu^b fri gidity maxia i sinistra pte capitis. timor uigilie et tristitia. et urina alba et tenuis. dolor faciei ē palid^d trahēs ad nigredinē. Luret hoc mō deū of mane. 3. i. 5. oximel. ppositi cu^b aq thimi et epithimi et floz boragis. Materia digā purget cu^b pillulis istis. R. aloes epithi. polipo^d. colognitiōd. agar. mirabolano^d idorūz an. 3. v. cinamomī. spice carpobalsami scamōce an. 3. 11. croci. 3. i. ɔfice cu^b aq decoctiōis epithimi Ellie pillule optie et expte. q ualent. melicis. timidis. maniacis. q̄rtanarijs et spleneticia. R. la piō lazuli. sene thi epithimi cusente flacados ypon. masticis cinamōi. spice. an. 3. 11. radicis caparis. polipodi. agarici. s̄gnanti. mirabolano ruz indoz et kebuloz se. feniculi. anesi croci an. 3. i. aloes. 3. xv. diagredi i pomo cocti. 3. viii. ɔfice cu^b succo absinthi. uel maratri et fm uires pa. i sero da cum aq ca. lacte coagulato uel forato. pōt et ad digōem h^d i mlīci hu. et dinistio nē ipius dari plirisarcoticon. et dyacatolicō de inde purgare cu^b ierapigra et teodoricon empi con uel cu^b aq i q sene uel polipodiu deposita sint addito zucharo. uel cu^b aq ɔcoct. epithimi et cuscute additis. 3. 11. lapidis lazuli. 7. 2. 5. 3. uel cu^b diasene. post 4^m vo diē purgatiōis deē metridatū seu adriamū cu^b uino decoctiōis calatēti. vngaf caput cu^b oleis et unguētis supi in ea de dolore capitis ex flate facto dictis. Et si fuerit necessariuz uidelz si ipē dolor nimis pseueret bonū ē. ɔ faciam abradi capilos ad hoc ut v̄tus unguētoz et alioz medicaminuz ibi cōpetētiū possit interi^d facili^d penetrare. somētēt caput cu^b aq ɔcoctiōis sansuci. pulegu rozisma. floz camōill. lauri et policarie minoris. Odorisera et narib^d apponat ut in precedēti ca^b dēm ē simili modo dietentur ut ubi

La^m. viii. de dolore emigraneo.

Ulido qz fit dolor recte in medietate cranei. et tūc dē emigraneo^d ab emi qz ē

medium et craneum. Primo igitur studeam⁹
in purgādo et mōdificādo cereb⁹ pcedēte aliquo
digīuo dūcēti. ut si hu. frigid⁹ fuerit digeraē
mā cū oximel. ɔposito. postea purget cū pillu
lis aureis uel cochijs uel sine qb⁹ esse nolo pi
gra et similib⁹. q̄ hñt purgare caput a frigidis
hu. post detur aurea metridatū opopira et b⁹ i
post h⁹ fiat suumigū ualēs multum ḥ emigran
neā ex ca fīa. R. folioz lauri et baccaruz eius
camo. cimini laudāi et teste alei i optio leſuio
de cinere fermētoz uel quere⁹ facto coquāt
et pa. fumū recipiat in capie pānis optic cop⁹
postea cū pdictuz lexiuiū fuerit tepefactū lauz
sibi caput de eo bñ munit⁹ a frigoze. Itē inun
gan⁹ caput et tipora i sumitate abrasū cuz oleo
laurino uel mustelio. uel petroleo et o'lo bñdi
cto. Et ex eis frōs caput tipora et sumitates ca
pitis Initigant⁹ uel ex uno eoꝝ solo. uz multū
h⁹ emigraneaz ex ca fīa. Itē ēpl'm opti⁹ ad idē
R. staphisagrie cimini. landani euſorbu oium
an. 3.5. mell. 3.4. cere. q. s. decoquāt ifil' usqz
ad spissitudinē. et mediāte pecia tiporib⁹ fronti
et sumitati capis abrasi applicet. Aliō ad idem
alei: elixū et i o'lo fixū b̄oc. cuz paucō pulegio
et pipe plūcrizato sup̄mctū locis pdcis miro
mōsubuenit. Aliō ad idē. R. calamēti pulegu
mēte. cimī. ro. cāo. an. 20. i. decoquāt h̄ oia in
uino et supra tegulā cal'az icorpent. et inf̄ duos
pānos ponāt. et cal'e quātū poēt tolerare capi
ti abrāco supponāt. Itē olibanū et realgar an.
uel alteꝝ eoꝝ p se cū al. qui terat et distēpet frō
ti et tiporib⁹ applicet. Itē gargarismata supra
dicta i dolore capitis ex siate facto dicta i hac
ca utilia sē multū et purgatōes capitis ibi. et ali
bi notate. Nā si caput fuerit bñ purgatū oculi
nullā pñt h̄re i ualitudinē. nec aures et ꝑ si do
lor emigrane⁹ ex ca. fuerit hu. Curef i hñc mōz
si sāguis fuerit cā miutio de uena cephalica q̄
ē i frōte. ul' apponāt ibi sanguissuge. ul' fiat mi
nutio de uena capis q̄ ē i manu iusta policc. ul'
de uena q̄ ē i suitate nasi. Itē busture facte in
capite et sectioes ɔferūt multū. Mōdificēt ḡ
sāguis cū decoctōe san. mōdificāte supi⁹ i ca.
de dolore capis ex sāguie scō dicta. Si co. sit
cā digeraē mā et purget pa. fz doctrinā datā i
ca. de dolore capis ex co. scō. Itē i mā qlz. post
purgationē ul' s̄t' oia. R. tale empl'z qđ frōti ti
porib⁹ et suitati applicet. R. succi ſepiuue suci
meithē. ca. ue: et plātagis arī icorpent i farina
ordei. et tepidū pdcis locis mediāte pecia lini
epitōia. Itē iungant⁹ pdicta loca ex puro o'lo

ro. uel uio. mistis ſil uel deſe ſolo bis uel ter
i die. Itē uētosa ſine ſcarificatōe itē diuas ſpa
tulas uel i cōcanitate colli poſita multuz uz in
mā cal'a. Itē apiez decoctuz i aq̄ tritū et empl'z
multuz uz. Aliō ad idē. R. floz ſticados ul' ipa
herba cuz tmdez mirte builiāt in aq̄ et ex ea ca
put ſom̄tei et laueſ. If̄ ſuc⁹ rute narib⁹ ūect⁹ et
pann⁹ itinct⁹ in pdicto ſucco et tiporib⁹ et frō
ti et ſumitati capis abrasi ſuperpoſit⁹. v. ul'. vii.
uicib⁹ i die ipm dolorē emigraneū mirabiliter
tollit. Unguētuſ ad feruore capitis exptuz. R.
ſucci ſepiuue. 3. iii. ſucci v̄bene. 2. vi. aceti for
tissimi. 3. ii. oia inſil' miſce agita et colla et cum
populeon et oleo ro. miſce et uſui reſua. pdicta
loca inūgnēdo. trociſi q̄ dēnt miſceri cum olo
laurino uel oleo bñdicto uel cuz alio ungūēto
ca. mirabilē ualētes in emigranea et in quoſ
dolore capitis ex mā fīa facto. R. baccay lau
ri. 3. vi. op̄i croci an. 3. iii. cardamomu mirre co
ſti rute uiridis nitri an. 3. ii. uini albi. q. s. ſi cuz
pdictis oleis et ungūētis ca. cōmiſceant iſti tro
cisci. et inungātūr pdicta loca ualēt oſtra mām
ſram. ſi cuz populeon uel oleo ro. uel uio. ualēt
h̄ cāz calaz. Unguētuſ ad emigraneā et dolorē
ceruicis et oium mēbroz exptum et ē ualde ne
cessariuſ arti medicic. R. folioz ſaturegie exi
cate ad ſolē folioz rute uiridis an. 3. vi. baccay
lauri maturaz cimini an 152. i. uerbene cuz cau
da ſua. 3. vi. cere 152. i. olei ueteris 152. x. omnia
optime terantur et infunde trib⁹ dieb⁹ in uino
ita ut omnia tegantur a uino. postea decoquic
ea in pdicto uino et cuz cocta ſuerint mitte ols
et uerbenaz itez coque ut omnis uis hu. deco
quatur et uinuz deficiat et post ol'm qđ ſucept
cola et itez coque et ceraz mitte ut ſolui poſſit
et uſui reſerua.

Deditōes. locale bonuz in emigraneo
a R. ſpōgiā ad quātitatē man⁹ in tinctā
in aq̄ arthremisie et exp̄ssa applicetur
p⁹ inungatur cuz oleo de castoreo. Itē R. pul
ueris lane ſuicide cōbuste inmiſce cuz albumi
ne oui et frōti ſuppōe. dolorem. n. aufert et lacri
mas et ualz obtalmie. Quidaz ē paſſus diu do
lorē frōtis oī die in uespis ualde fortez. q̄ lōgo
tōr̄ remediuſ n̄ inuenit. et doct⁹ fecit ſibi ēpl'm
de nucleis pſicor⁹ bñ pſtis et ſuit pſfecte curat⁹
et multi alii. In dolore acuto ſup̄ciliū ſi a ſtō ē
(qđ ut pluri⁹ ē) cura ē uomitus puocare cum
aqua ca. et ēt oximel ɔpoſitum bibere. et pe
des et crura cum aqua feruenti lanare. et ad
inferiora trabere. post h⁹ in nocte ſi n̄ gescit p

Primitus.

4.

doe. yera assumere debet uel pilulas de yera.
Frōti vō hoc emplastrum apponere R. aloes
epatici. 3. ij. olci rosari uel aneti quātū sufficit.
et fīm cām a calido. uel frigidō puenientē. épla
strū de florib⁹ arthie i aq̄ coctis et pistatis. p⁹
lanatiōe scāz cū aqua decoctiōis eiusdē multū
ualet etiam in dolore capitis.

**Capitulū. viiiij. de dolore capitis ex flegma
te in Stomaco habundante.**

Liqñ fit dolor capitū ex hu. flegmati
cis i Stomaco suphabudatib⁹. ex qb⁹
resolutū sumi q̄ petūt cereb⁹ et faciūt
dolorē i capite pp colligatiā quā b̄z cereb⁹ cū
ore Stomaci. Si iḡr dolor capitū fuerit ex hu.
i Stomaco existētib⁹. signū erit qr̄ ē cū infesta
tiōe. Ex qcūqz. n. cā fuerit suprascriptis et sub
scribēdis signis dignoscit. et curis superiorib⁹ cu
rabit exceptis purgatiōib⁹ p̄ nares et gargai if
matib⁹. Lū iḡr dolor capis fuerit ex hu. i Stōa
co suphabudatē fastidiū gñatur. s̄z statim cibo
sūpto mīnūt. Lurēt B̄ mō si pa. de leui uomere
potit cepas caseū pisces salsos uel sic⁹ sicas et
huiusmōi coēdat. uinū forte bibat et p⁹ aquā ca
lidā i bōa q̄titate. et uomat. et B̄ faciat duobus
dieb⁹. Uel puocēt uomitū cū uomitiūo scarpe
le priarche uel nicolai. uel cū aliq̄ s̄lī ut cū uōi
tuo magri mei quē i cura de uomitu puocan
do dicā. Nebule s̄la mōdificātes de Stōaco et i
testinis. et c̄t v̄mes et ascrides puocant R. mo
dicū farie et paꝝ masticis et cinamōi pulueriza
ti q̄ oia misceas. et cū lactetintiali nebulas fac
et da unā ul̄ duas. Aliud ad idē R. ii. ii. ij. radi
ces polipodiū t̄re eas cū modica faria et uitello
oui fritellas fac et pa.da. Uel det pul. petrōcel
li q̄ suauit̄ educit s̄la d̄ i testis et Stōaco et mītā.
Pul. et de se. urtice cū aq̄ ea. et modico melle
dat idē ope. p⁹ purgationē p̄ uomitū den̄ ele
ctuaria calida ɔforiatia ut ē garofilatuꝝ diaca
lam̄tū diacimini et silia. Inungat Stōac̄ ex isto
epithiate R. olei uec̄is. rute an. 3. i. castorei cas
se ana. 3. 5. oia i pdcō oleo decoquanti. et ex eo
Stomacus inungat. Dieten̄ s̄līmō ut dixim⁹ de
dolore capitis ex s̄late scō et c̄. remedia ibi dcā
fiant prout x pedit.

**La. x. de dolore capitis ex mīlia in Stomaco
superhabundante.**

I dolor capitis fuerit ex melaconia i
Stōaco suphabudatē his signis discer
nit pa. male digerit. et an̄ comestione. et
enī digō fieri icipit. dolet i Stōaco. et grauedinē
i curib⁹ patitur et c̄. i dolore capitis ex mīlia ibi

signa app̄et. Curetur B̄ mō p̄cedēte usu oxime
lis p̄ aliq̄s dicas. purgetur pa. cū decoctiōe hac
q̄ ad B̄ et quartanā uerā. q̄ fit de mīlia nāli ē ex
pta R. sene thimi et epithimi cuscute elebori ni
gri cāedrios sgnanti sticadosse. anisi feiculi pe
tro. corticū capis an. 3. 5. oia in lōz. ij. aq̄ bul.
uisqz ad ɔsūptionē duas p̄tis. deind̄ collētū. et
collacture addas mirabolanoꝝ kbuloz. 3. i. in
doꝝ. 3. 5. lapidis lazuli loti. 3. ii. zuchari. 3. iii.
exhibeatur tepida in matutinis decoctio hec.
Uel purgetur cum isto oximelle q̄buz ad p̄di
cta oia. ad q̄ decoctio R. radicis feiculi raffani
apii et sglle an. M. i. hec oia p̄ triduū in aceto
in funde. Tertio vō die in medietatem illi⁹ ace
ti bulire facias deind̄ colla. et collature addas
c̄tia p̄tē mellis despumati et pol. istuz supaspge
q̄c. R. sgnati sene epithi spicē ciāmōi. scis scicu
li anesi. an. 3. i. et itex bulire fac de q̄ dabis eum
aqua se rapaz et radicuz. 3. ii. Uel mūdificetur
Stōac̄ cū uōitūis. quos dicem⁹ in ea⁹ de uomitū
tu. puocando. Utatur electuariis calidis i pre
dcō ca⁹. dictis p⁹ purgationē mane et sero cum
uio odorifero sumēs ea. Utatur et sepe et sepi⁹
p⁹ purgationē simplici yerapigra uel pigra gal.
Oleis calidis. et epithimatib⁹ et unguetis Stōa
eis inungatur. Et dietetur eo mō ut est predi
ctum in predicto capitulo.

La. xi. de dolore capis pp co. in Stō existētē
I dolō fuerit pp co. i Stō suphabudatē
siḡst̄ B̄. Pa. b̄z abomiatiōe s̄t̄ oris
amaritudinē cū Stōaci pūctiōe. et a⁹ ac
cia i ca⁹. d̄ dolof̄ capis ex co. existēte ibi adſē
Si pa. fuerit coleric⁹ et in estate bibat mītū d̄
aq̄ fr̄a et p⁹ d̄ ca. et sic uōitū puoc̄ qm̄ B̄ solo
mītī curatis. Ul. R. 3. ii. uomitiū Nicolai Pa
triarche ul̄ Scarpelle. et distēpera eas cū aq̄
ca. et cola. et cū syruo acetoso misce. et potui da
Uel mundifica Stōacuz cū p̄dictis medicinis
in ca⁹ d̄ dolof̄ capitis ex co. fco dictis. In me
redie sumat tria sandalos uel diarodō cum si
rupo ros. uel uio. uel cū syruo de sandalis cū
aqua frigida mixto. Syrup⁹ ualēs ad purgā
dum coleram de Stōaco epar et uiscera refri
gerat. uētrē humectat suauit̄ et calorē Stōaci et
ca. dolorē. q̄ sit pp co. i Stōaco exētē mitigat. Be
mirabolanoꝝ citrinorūz. absinthii ana. 3. xv.
cuscute. sumiterre uiol. ros. ana. 3. viii. tamarin
dorum. 3. iii. pruna. c. iniubas. xl. masticis spo
dui sanda. al. et ru. ana. 3. iii. endiunc. M. i. hec
omnia in lōz. x. aque die et nocte reponantur.
postea coquātur et collacture addat̄ mane cal

Sopraso 32

sie fistule mundi aii. 3. xv. et fricent manibꝫ. qui bus itex collatis misce lbz. i. granati acetosu et dulcis et zuchari lbz. iiii. de quo dabis. 3. iiii. cuꝫ aqua frigida. Et si pl^l laxare uolueris omisce i qualibet dossi scamo. grana. iiii. et dragati. 3. i. et modicu olei uiola. et cuꝫ aqua tepida dabis.

Inungat stomacho oleo ros. uel violato. Epithima ualcs ad punctionem et dolorum stomachi et in tensionem q̄ fuit pp col. ru. et tra uomitu acre ualeat si supra stomachu ponat. Re sanda. al. et ru. ros. ana. 3. iiii. spodij galie masticis ana. 3. i. 5. omnia otusa coquante i lbz. i. suci solatri usq; ad medietatem. qb^l collatis adde. 3. iiii. olei ros. dei de coquatur quousq; solu oleu remaneat et stomacho iungat. Illud epithima ad idem optimum. ualeat eiꝫ tra stomachi calor. et epatis adhustionem co. ru. refrigerat ac febricitatibus subuenit. Re sanda. al. et rub. pulueris ordei an. 3. iiiii. olei ro. uio. an. 3. ii. opij mēithe galie boli ar. capho. an. 3. i. fac pul. que cū mucilagie psili tēpabas et suo co sanguine cibalarie uel solatri. Dietetur ut i dolore capis ex eo ibi excrescente dcim ē. remedia i cāu B scripta siat put uidebit expedire.

Capl'm. xii. ð dolore capitis ex sanguine i stomacho uel epē. et de eodem dolore pp indigestione et corruptionem cibi et poti in stomacho.

Uādoq; dolor fit i capite ex sanguine
q i stomacho uel epate sup habubante. et signa huꝫ sunt hec q; ē cuꝫ calore et gra
uidine frontis et tipoꝫ et toti corpis. et post co
mestione magis augmēta. oculi rubescunt. ue
ne tipoꝫ uident ēē plene. pulsus plenus urina
subrussa et spissa. Iste iḡ dolor sola minutiōe
cephalice s̄ueuit curari. Si vō p hoc pfecte
nō curet epithimata olea et unctioes. q in cura
doloris capitis ex sanguine existēte ibi dicta
sunt stomacho epati frōti atq; tpib^l applicent p
ut tibi uidebit expedit. Ubi dcim ē dietē. et eo
dē regine regātur. Qd si fiat dolor capis pp i
digōne et corruptionem cibi et poti i stomacho (q̄ sepe accidit) et maxime hoib^l inordinate come
dētib^l et bibētib^l more brutoꝫ his signis cer
tificabit. dolor fit maxim post cibū donec di
gestio fuerit celebrata cuꝫ dolore stomachi acci
dia et eructuatiōe et fit ipse dolor maxie i v̄tice
capis cuꝫ reperciōe quadā. Curet hoc mō. pa.
post assumptionem cibi et poti aquā calidā bibat
i multa quātitate. Pronocet postmodū uomitu
tus i eo. uel cuꝫ uomitu. Patriarche Scarpelle
uel Nicolai et similibꝫ. Si vō pa. nō fuerit faci
lis ad uomēdā. aquā calidā i qua cinamomuz

masticis et seia anisi et seniculi cocta fuerit. p^l ci
bū bi. et accipiat i sero aut i māe ierāpigrā. Itē
diaciminū diacalamētū. diamisuz. diazinzi. et h^l
mōi electuaria ea. q̄ dictur^l suz i passiōe stomachi
et ex indigōe et frigiditate sumat. Dietē ut di
ctū ē i dolore capitis ex melancolia fcō. Ele
ctuariū optimū de quo sumere d^l pa. ate cibū
et post i modū auelaue. qd mirabilē uiz ad dis
soluēduz flegma acetosuz et uētositatē i stomacho
co existente expellit flegma stomachi icidit ori
odorē p̄stat bonū pcurat digōnē. et mētē acuit.
Re zizi. masticis cinamomi rosay spice an. 3. x.
galange piperis longi assari croci cassie lignee
ana. 3. vi. sandaloꝫ citrinoꝫ ligni aloes carda
modi. cubebe. macis calai aromatici. nucis mu
scate. carpobalsami xilobalsami squināti. costi
ana. 3. iiii. galie seis basiliconis gariofiloꝫ et mē
teana. 3. ii. cipi. 3. iiii. zuchari. 3. xxx. oīa pulueri
zata cuꝫ suco cidonioꝫ et melle. q. s. coquas quo
usq; ad spissitudinem deueniat deinde species et
pul. apponātur et usui reseruētur ut dcim ē. Di
lule aii cibū et post optime. q̄ multā inuant sto
macū frigidū in dirigerēdo. Re carui leuistici
asse cimi origāi aii. 3. i. hec oīa terātūr et buliat
et fiat apozima ex. eis sic q̄ i uino al. et melle di
spumato bul. quousq; ad spissitudinem deue
niāt. et tūc ab igne remoueātur et pul. istaꝫ spe
cieꝫ amisseant ibidē Re. cassie lignee gariofilo
ru spice gēciane agarici ana. 3. iiii. 5. masticis. 3.
vi. rox. cinamomi anisi ana. 3. iiii. tempa cuꝫ p̄deō
apozimate et fac pilulas i modū fabe qb^l utat
aui cibū et post. Ille pilule optime aui cibuz et
ad grauedinē capitts pp indigōne cibi et poti
puenientē faciunt eiꝫ incōtinēti digerere et bñ
asselare et satis sunt utiles arteticis yliacis et re
tētioꝫ urine et sunt expte a magistro meo in oī
b^l egritudinib^l maniacis. Re mirre opona
cis galbani bdeli armoniaci gēciane aii. 3. qrtā
seis iuuipi. 3. xii. aloes epatici. 3. xii. serapini
7. 5. informētur in modū horobi et dentē. v. uel
vii. aui cibū et p^l fm q̄ uidebit expēre. Ille
pilule aui cibū et post tra oēs corporis molestias
uentrē soluit parum et suauit et optic digōne
pcurat. Re ligni aloes. garofiloꝫ nucis musca
te cinamomi sedoarie carui cardomomi croci
33. aii. 3. ii. reubarbari reupōtici aii. 3. iiii. aloes
epatici q̄stū de oīb^l officiāf cā uino ueli odorif
fero et opio et informē pilule in mōm ciceꝫ et
dēt. v. l. vii. aui cibū et p^l. Ille pilule q̄ ualēt et
mltō spleneticis et epaticis Re. ro. uiol. aii. 3. i.
cōticū mirabolaoꝫ cētioꝫ idoꝫ a. 3. i. sene seis

portulacae lactuce scariole masticis ana.3.i. reu
barbari spodii an.3.i. macis. 3.i. aloes p medie
tate omniu[m] p[ro]dorum officiant cum suco feni
culi uel ab h[ab]entib[us]. t[em]p[or]e ut sup[er]iores. Pilule
p[ro]me i[ps]i scripta additiōe nō sunt sine qb[us] esse
nolo s[ed] qb[us] utebas ille. Et h[ab]it de passiōe capi tis
ab aere calido ul[ic] frigidol[er] ab hu. aliquo ibi su
p[er] excrescēte. l[et]a stomachiue ab indigōne t[em]p[or]e
ruptiōe cibi uel pot[er] p[ro]uincē ad dolorē; capis
faciētib[us] b[ea]tū d[omi]nū ad p[ro]p[ter]is sufficiant.

Deditiōes pilulis sine q[ui]nb[us] esse nolo
a utebatur magister cāpan[us] quottidie
oi die sumēdo duas uel tres in mod[us]
ciceruz. R. aloes epatici. 3.iiij. mire. 3.ij. croei. 3
i. confice cum suco ros. Pilulu. p me cōposite la
patiue ante cibuz t[em]p[or]e contra iſfirmitates cor
poris t[em]p[or]e molestias t[em]p[or]e ad dol[er] yliacū arteticum
podagricū paraleticū tremulosuz t[em]p[or]e hu. oibus
utiles t[em]p[or]e. R. interior[us] colognide sarapini
electi an.3.ii. masticis. 3.i. opoponacis galbani.
bdeli asse fetide an.3.ii. t[em]p[or]e. 5. officie cu[m] suco cuci
meris agrestis. t[em]p[or]e formetur pilule i[ps]i moduz. bo
robi. t[em]p[or]e dentur. v. uel. vii. in sero.

Capitulū. xiii. de passiōe oculorū. Et p[ri]mo de
guta. ca. rubidine lipitudine siue obtalmia. ;

Um de passiōib[us] oculorū auxiliāte
c deo meū p[ro]posituz sit tractare dico q[ui]
humo. qdā sunt i[ps]i capite nālit. qdā sup
babundat. suphabundantiū aut quida[re] emittun
tur p[er] os. Und[em] sit os putridū. qdā p[er] aures. unū
fit surditas. qdam p[er] oc[ulus]. unū siunt oculorū
passiōes q[ui] diuerse sunt. t[em]p[or]e diversimode nuncu
pan[us] put[er] iſferi enarabit. L[et]a. n. oculorū tuni
ce sunt. vii. ut ait Jo. dasmas. scire debem[us] q[ui] in
qualibet tunica potest egritudo gnāri s[ed] q[ui] i
serius enarabo. Primo itaq[ue] de guta ca. t[em]p[or]e
lipitudine siue obtalmia oculorū meū ē p[ro]positū
tractare. Lū igitur quis habuerit oculos lipi
dos t[em]p[or]e rubeos ita tñ q[ui] ibi non sit. aliqd aut la
crimā sepiissime. emitat guta ca. siue obtalmia
nācupatur. q[ui] proprie in p[ri]ma oculi tunica sit.
Fit. n. ex superhabundātia coll[e]. Et signa eti
am collere adsunt. quia dolent oculi cu[m] p[ro]luctu
ra t[em]p[or]e calent cu[m] itensione t[em]p[or]e. signa collere adsunt
Et hec egritudo nisi i[ps]i principio curet oculos de
pilare consuevit sic qb[us] facit palpbras cadere.
P[ri]mo i[ps]i ordinabo dietā p[er] oibus egritudines
oculorū patiētib[us] cu[m] dieta sit potissima res i[ps]i cu
ratiōe cuiuslib[us] egritudis. Sciat itaq[ue] unusq[ue]
q[ui] i[ps]i oculi pa[re]ez ipm cauere asalitis frixis ace

tosis a mino forti a sole a uēto a pul. a sumo a ni
mia comestioe a nimio leiuio a fletu ab ira ab
aleo. t[em]p[or]e a coytu. Si fuerit artis meātice laboret
paz. si l[et]atus paz legat t[em]p[or]e sp[irit]us subtile[s] l[et]as.
q[ui] subtile[s] ualde. nimis itueri legēdo nocet ui
sui. caueat ne oculos tagat māib[us] t[em]p[or]e cu[m] necesse
fuerit tūc suauit cū pecia sindonis oculos tan
gat. t[em]p[or]e leuit fine fricatiōe eos abstere at. o fas nō
comedat q[ui] multū offendit uisuz. nō lauet sibi
caput nimis sepe. q[ui] pp[er] hoc multi p[ro]diderunt
uisuz an t[em]p[or]is nimis lauādo caput eoz. a pane a
zimo sibi caueat t[em]p[or]e ab oib[us] cibaris dure dige
stiois t[em]p[or]e grossi. hu. g[ra]uatiuis at q[ui] viscosis. de le
gumib[us] nullū comedat p[er]terquā de brodio cice
rū stuflas nō itret nisi in quodā cu[m] quē ponit
Sal. sup[er] ap[er]to. oculo[s] dolore; meri potio aut
lauac[us] t[em]p[or]e. Verba aut q[ui] ibi ponit Sal. obmitto
cā breuitatis. nō lauet sibi oculos cu[m] aqua fria
s[ed] tepida. Si lauenit cu[m] urina pp[er]ia i[ps]i manc cu[m]
surgit a lecto. uel etiā cu[m] salvia pp[er]ia multum
affert oculi pan[us] b[ea]tū coctū t[em]p[or]e fermētatu[s] t[em]p[or]e unius
uel duo[s] diez recentē comedat. unū b[ea]tū liphā
tu[s] t[em]p[or]e claz bibat. carnes pulinas t[em]p[or]e castrias edi
nas capolinias t[em]p[or]e auiu[er] p[er]terquā i[ps]i paludibus de
gētiuz t[em]p[or]e comedat portulacas maluas cicez cu
cur. lactucas boragine seniculuz t[em]p[or]e filia cu[m] di
ctis carnib[us] coquatis. comedat pruna dama
amigd. unū uel duo mala assata in igne. oua in
aqua piecra. spargos bruseos faz ordeuz t[em]p[or]e gra
nu[s] cognatum cu[m] lacte amigdal[er] t[em]p[or]e filia come
dat. t[em]p[or]e sic dietā q[ui] oculi pati. teneat quois q[ui]
curat f[ac]t[ur] f[ac]t[ur]. q[ui] dieta potissima ps ē curatiōis
nō soluz in passiōib[us] oculorū s[ed] etiā in aliis qui
buscumq[ue] agritudib[us]. Ad guta; ca. ordinata
p[er]us dieta ut dc[m] ē jordanet t[em]p[or]e detur oī māe si
rup[er] tuol. ro. oxizachara uel sirup[er] acetosus p[er]
purgete cu[m] 3.ii. mirabolanoz citrinoz uel cu[m]
sero lactis t[em]p[or]e diagredii in pomo cocti. uel
cu[m] decoctiōe i[ps]i capitulo de dolore capit[us] ex
eo. sc̄o scripta. uel cu[m] pilulis ibi scriptis. Et no
ta(q[ui] ut dicit Sal. in tractatu suo de passioni
b[ea]tū oculorū) nil d[icitur] oculis imponi nisi p[er]us pur
gatio cu[m] filia diuersuia t[em]p[or]e p[ro]cedat cele
brata vō purgatiōe de h[ab] medicaie paz in oculi
mitte. q[ui] oculos clarificat lacrimas exicat. t[em]p[or]e
lipitudinē ausert t[em]p[or]e gutā ca. remouet accipe. ii.
l.ij. cinalia. t[em]p[or]e stilado mittas i[ps]i agrestā t[em]p[or]e du
cas p[er] eas t[em]p[or]e dimitte siccari ad solez. t[em]p[or]e sic iteruz
adde de agresta. t[em]p[or]e iteruz in sole siccet. t[em]p[or]e sic fac
ter uel quat in die usq[ue] ad ix. dies post supp[er]

ne tot pugilos cineris quot sunt de ipsa agresta sica. et sup infundas urinam pueri uirgis et post superpone cinalia. et dimitte sic stare usq; ad. viij. dies oī die pdictā urinaz recentē sup insondēdo et desiccando ea pos ea hūc pul. abrāde de ipsis cineribz et paꝝ ex eo oculis imitte cum uirga enea parua in modū colearis scā. Itē ad rubedinē siue gutam rubrop̄ oculoꝝ. R. lapiō lazuli et cū ipso et albumine oui ablue tol donec al. illud rubēū efficiat. in q̄ infundas stupaz et ocul' suppone. Ad idē tere antimoniū et i pano inuolue ipm. et sub prunis ardeas ipz et pul. istū ocul' imitte. uel cū aqua ro. misce et utere. Aliud ad gutā rubeam. R. urinam pueri uirgis et uinū equal'r et in ola rudi cū saluia ru ta et rad̄ seniculi ana bul. quousq; ftia pars tm remaneat. et ex h̄ liquore tepido ter uel quaē i die oculos ablue. ualeat etiā ad lipitudinē. Itē ad gutā ca. et rubed. et etiā ad lacrimas oculoꝝ ualeat. accipe antimonium et ponas ipm i aceto trib⁹ dieb⁹ et noctib⁹. deinde i pasta ordei ipm inuolue. et ad ignē ardeas. post ipm subtil'r pul ueriza et oculis imitte. Et nota q̄ ex guta ca. nascunt̄ lipositas aut guta rubea. siue rubedo lachrima et fistula. Itē nota q̄ cū guta iuuenez iuaserit. et i estate. debem⁹ minuire eti de uena capitidis iurta manū. et tunc cū tepida oculos la uare. Itē ad gutā ca. siue rubedinē aqua ros. et caphora sil'misceant̄. et i uase uitreo simul con claudant̄. et trib⁹ dieb⁹ ad solē et trib⁹ noctib⁹ ad rore maneat. dein oculis iponat. qz oculos mirabilis pulcros reddit et lipitudinē ausert. Aliud ad lipitudinē oculoꝝ. R. unū bacile. et i pone ibi biptica grana pipis zinzi. incisi minutū. et frustz incisuz oīa p tres dies in uino dimitas albo latere. pꝝ paꝝ buliat i simul et oculis sepe et sepius ipone i die. Ad idē terā blancā. et pul ei⁹ similiē uel cū aqua ro. mixtū oculis ipone. Itē siue cimaz rubi. cuꝝ aq̄ ros. et al. oui mixt⁹ et ocul⁹ ipos̄ tollit lipitudinē. Itē bletā tritaz cū paucō alumine mixtā frōti ipone. Itē sic⁹ paritarie sol⁹ cū al. oui mixt⁹ et ocul⁹ ipos̄ idē opat̄. Aliud experimentū ad lipitudinē a me. eli xent. ij. uel. ij. oua et extrahat̄ aqua de al. ouo rū ipsoꝝ p exp̄issionē cū petia lini. et misce cū ipa aqua paꝝ aq̄ ros. et suci cimaz rubi. et oculis imponat̄ ter uel quaē i die. Aliud ad idē. R. dragati gumi arabici amidi ros. ana. 3. v. opij. 3. i. terā tur. et cū pecia lini oculis suppone. Ablinantur oculi cū aqua ros. uel cū pluuiiali in qua ro. ui muli. et fac̄ thym.

rides sint coete. Aliud ad idē. et spāliſ qñ colle ra fuerit cā. qđ cognoscit̄ p dolorē nimiū pūgi tiū et calorē oculor̄ et aspitatē. Psiliū cū aqua ros. et albumine oui ocul' iponat̄. Itē licet cū aq̄ ros. et lacte mulieris ipos̄ exptū ē. mundifice tur tñ pri⁹ corū cum decoctiōe in dolore capi tis ex eo. sc̄o scripta. Et si mā fuerit san. siat mi nutio de cephalica. uel de uena frōti. uel san de spatulis cum uētosis extrahat̄. et pōt ēt mā dicari san. cum decoctiōe scripta i capitulo d̄ dolore capitis ex sanguine sc̄o. Qz si ex fr̄is bu morib⁹ fuerit lipitudo siue obtalmia. oculi pe ne. et palpebre grosse appet̄. multi hu. defluūt. et iuiscosi. et ocul' etiā iuiscant̄. Pr̄io iḡ ab ipo pncipio demus oxymel de radicib⁹ cū aq̄ deco ctiōis rad̄ seniculi quousq; mā fuerit digesta. postea purget̄ cū ierapigra. Sal. uel cū pil. si ne qb̄ eē nolo. aureis cochys et similib⁹ postea si balniet̄ i aqua tepida simplici utile ē. in quo dētūr pa. aliqua opia ut diaolibanū aurea et similia purget̄ etiā p nares cū caput purgus et alijs necessarijs. deinde coliria oculis iponatur. Alioē cū uino si distēpetur et oculis iponatur miromō ūfert. Aliud ad idē absinthiū ūtritū cū al. oui pmixtuz et oculis supposituz clausis pal pebris uiz. Idē opatur v̄bena ūtrita et cum al. oui ūmixta et oculis supposita. Aliud a me p batuz ad idē ualēs ad lipitudinē siue obtalmia et ēt ad panuz oculoꝝ. et miromō uisum clarificat̄. Impleatur olla ex cortice radicuz fenicu li dein impleatur uino al. puro. et bul. simul do nec solummō ūrta p̄s uini remaneat. dein dili gent̄ coletur et ipelui erea cuꝝ pul. olibāi et alo es diligēt̄ amisceatur et sic p̄ tres dies dimitta tur et p̄ in oculis cum pēna manc et sero ipona tur. Coliriū opti⁹ p̄ declinatiōe cuiuslibz lipi tudis siue obtalmie. R. sarcacole. 3. i. caphore. D. 5. tutie. 3. ij. croci. D. i. distēpetnr cuꝝ uino al. et aqua ros. et oculis bis uel ter in die imponat̄. qz mirabilis uiz. Ad idē. R. frustz eris zin zi. incisi frustaz i pelui enea cuꝝ uino al. p tri duū infōde p̄ oculis impone. Aliud ad idē opti mā sarcacolaz dragantuz gumi arabicum. ero cum et aloe ana ūre. et cum suco feniculi uel cuꝝ suco memithe et lacte mulieris distēpa. et oculis immittit̄. Et si sortioꝝ fuerit obtalia siue li pitudo. distēpa pdicta cū suco celidōie. et oculis imitte. qz multoz clarificat̄ uisuz et lipitudi nē tollit. Experimentuz ybernici ad idē. sucu be tonice. et rute cum paucō melle despumato a

Primitus

6

misce et fac colirium et in nocte duas l' tres gutas oculi immitte mae vo abluat ocli cu aq' tepida et q' iacuerit aloë et olibanum pluerizatum Itē emplastum scm de puluere cimi cum cera noua li q' scā positum sup oculos clausis palpebris us ad lipitudinem ruborem et etia tumorem et dolorum oculorum expusiōē scm. Itē pul. cimi cum succo ruthe omixt et oculis suppositus clausis palpebris idem opatur. Itē suc vbn et absinthii cum aq' ros. omixtis et suppositus oculis clausis palpebris ualeat ad pdca.

Dditiones in obtalmiis in getatib' in pri
cipio et etia in augmēto post minutio
ne uel purgationē si b' fieri sit necesse
hoc nobilissimum et leue remedium est et uelox
s. ut tutia bona subtiliter trita aq' ro. misceatur
et ex ea turbida et alba quasi lac in die multo
tiēs oculis iponatur addita mucilage p'siliū.
modicum amidi et zuchari efficacit et uelocit
sedat dolorum. Etiam tutia cum albis margari
tis et aqua ro. e mirabilis. Si r' opatur hec
aqua. Botros ro. ru. uel al. an quā appiātur e
uelle. et sicca umbra. et cum necesse fuerit coq
in uase tereo notio lauato cuz aqua. p' cuz deco
ctio mutat subam et colorum colla. et cum hac
aqua tepida laua oculos pluries in die int' et ex
z. ix. uel. xii. ex eis botris pistes in trib' saculis
uel quatuor quis rotundis fm magnitudine or
biti oculi factis. et ipsi saculi in aqua pdca. in qua
pdicti botri bulierint humectent dū ca. ē. et ca
lesfacti unius oculi uel duob' apponantur. et cu in
frigidam uel siccātur. in aqua pdca duo alii ca
lesfacti oculi supponantur. et sic sepe inntetur in
fra. n. mediā diē dolorem et passiones aleuiabit
mirom. nec oī tenuē in b' dietā fuari si uolue
rit. tuci' tñ e fuare. et in fluxu oculorum opti' est
puenire dolori cum suco usq' ami albi uel suco
uine lupine. Et emplastum de camomilla in aq'
simplici. uel lacte bulitum appositum supra frō
tē et oculos multum sedat dolorum oculorum. et mu
cilago citoniorum e lenititia et maturatia ualde.
lac asine oclis iectum in oī uisū clarificat. Itē
ad clarifi' et ocl's purif. Et suci feicli celidōie
v'bene. apii. rute. depuratorum oīum. an. 7. i. mell'
dispumati. 3. ii. buliant hec oīa insil' modicuz. et
collent. et fuent in uase eneo. et calidū oculi ipo
nat. q' e mirabile tra pānū maculā albula et
cataractā. Colirium mirabile et pbatū. Et uiridis
heris. 3. i. salis gemme. 3. 5. puluerizetur et distem
pen' i. 3. 5. mini al. clari et metia. et in uase eneo

reponat. et de b' unuel due guta oculi sponant
et fiat hoc de ftio in tertiu in sero. et si nimis ipsi
sef. pot distempari cu suco feniculi uel rute. q'
istud colirium potent opatur in causis pdictis. et
pot fuari p' anū uel duos in uasse eneo. Ad cali
ginē oculorum. Et foliorum rute cum uino uefi co
cte et in uase uitreo pone et in oculi cotidie cu pē
na pone modicū. Ad maculā oculorum fex ace
ti sicce et puluerizet. et ita ps aloes epatici ad
dat. et de hoc puluere bis uel ter oculi ipone in
die. Itē guta balsami inlecta in oculo in trib'
uel quatuor uiscib' maculā frāgit etiam inetera
ta de. x. anis. Itē si oculi rubeat uel pugant
et lucē ul' ignē sustinere nō possint. et nō sit apā.
Et ualerianā apid. plātaginē sempui. an. et suc'
extrahant et cu micha pānis frumenti azimi di
stēpere et fiat emplastum in ligdum et duruz. et
oculis frigidū supponat pāno subtilissimo in
posito ifra noctē curat Iz sanguis totū oculum
cooperiat. Liciū cum lacte mulieris aut ni
no al. disolutum dolorum pruritum et san. tollit.

Si aut humor adhuc reumatizat succus radi
cis rapistarum pul. se. urtice. et nasturtij. masticis
olibani cu farina uolatili mixt et frōti et tipo
rib' l'unit' hu. ca. reumatizare nō sinit. Et cētrū
galli ifusum in aq' et in palpebras cōiectū ocu
los clarificat. medula pānis ca. aspsa aqua ros.
in calido tpe. et in tpe frigido uino et cimino sup
oculos ponat. Succus agreste mētibe maligra
natū sub cinere coctū et exp̄ssum ualeat. si r' su
cus plātagis cu v'bena mixt nalet.

Capitulum. xiiij. de lacrimis oculorum.

Acrimātur oculi qñq' ex debilitate
i cerebri uel acris frigiditate. et tunc dñ
dari aurea diaolibanū esdra et silia. Et
inde colirium supius scriptū q' fit de corticib'
rad feniculi. et sub scribēda coliria lacrimas re
strigētia debet oculi iponi. Qñq' ex plenitudi
ne frigidoz humorz lacrimātur oculi. et tūc di
geramus mām p aliquos dies dādo oī mane
mel ros. uet' cum aqua decoctionis se feniculi et
anisi. deinde cu pilulis aureis. uel theodoricon
empicon paulino uel anacardino purget. Blā
ca etiam sepissime detur ei. uel etiam per narcs
purgetur. Uel purgetur cum his pilulis. Et
pulpe colo quintide gra. iii. ierepigre gra. xv.
diagredi in pomo decocti gra. ii. et 5. turbit al
bi. sticadū. ana. gra. v. confice cum suco fenicu
li uel absinthij. Item somat de pilulis istis
semel in septimana. xi. Et cinanomi calami aro

Liber.

matici. cubebe nucis muscate. macis spice epi
thimi. carlobalsami. signanti. masticis gariofi.
assari. gariosilate. ligni aloes an grana. ix. abre
gra. v. turbit colognide ana gra. xvi. mirabo
lanop oiu ana gra. xi. agarici seniculi sene an.
9. i. et gra. vii. 7. 5. aloes subcitrini optimi ad
pond' oiu formet pillule ad mō parui cice
ris et denē fm dictuz modū. Expiñtū yber
nici opti ad lacrimas restringendas. accipiat
patics in sero cū uadit dormituz. vii. pilulas d
paulino factas in moduz ciceris grossi et ipsuz
paulinuz cuz al. oui mixtu supra pecia lini ex
tensuz fronti et temporib apponat. et portet cū
ibi cotidie applicatum. et hoc fiat ad min' ter
i ebdomoda. uel qlibz uicē denē predice pilu
le ex ipo paulino facte et ipm. ut dictuz e fronti
et temporib applicet. Itē in omibus suis ci
bis utat pul. boni cinnamoni et eufragie ana. et
dictaz teneat i pn° hui tractat scripta. Itē
post purgationez pp stōi fortationē utat hac
mixtura. Ro. nouele optie diarob aba. et dia
boragiati ana lbz. 5. diantur cū duob granis
musci et de huiusmōi mixtura mane et sero in
mō castanee sumat. Strictoriz mirabile ad
restringend lacriā quod debz supra fronte et
tempora ligari et ibi quotidie aportari cū fassia
ligatu. omne enī reuma a cerebro decurrēs
restringit. unde si hu. i. cā fuerit debz cerebruz
mundificari cū aliq predictaz medicinaz. post
mō ipsuz strictoriz d3 frōti applicari et tipo
rib' qd. Re. mirre cimī thuris. aloes. armonia
ci. masticis. boliar. ana. 3. 5. croci. 3. 4^m terant
et distemperēt cū al. oui et supra pecia extēdāt
et fronti et temporib cuz fassia ligent. et ibi quo
tidie portent. quia miromō restringunt et ex
pertuz. Aliud strictoriz ad idz expertum et
optimuz. Re. olibani. masticis gumiarabici. dra
gati. boliar. muile. san. draco. an. 3. 5. opii. 3. iii.
terantur omnia et cum al. oui cōficiantur. et su
pra pecciam uel cartaz ponantur. et fronti et tim
poribus applicentur. Aliud qd sum exper
tus neapoli in quodam senc cuius oculi lacri
mauerunt iam pānum et statiz cum hoc reme
dio est restrictus. Accipe olibanum. masticē
gumiabicum. et laudanum ana parum. et su
pra frondem lauri omnia trita posui. deinde fe
ci omnia super feruentem tegulaz liquefieri. et
calid supra uēas frōti et tempora apposui et co
tidie portabat supra dcas uēas suprascriptum
empl'. et isra paucos dies curat' fuit. Expi'

yberni et magistri mei qd potētissimū ē et ex
ptū i restrigēdo. Elbradaū caput pa. et melle
iungaū et magis i occipitio. deinde pul. seis linea
pi subtilissime triti supaspagat ter uel quaē. deī
de mitriā decorio scās suppose. et sic p tres uel
q̄tuor dies eā portet. qz mirabilē restringent
lacrime. Quidā miscet pul. cimī et sinapis an. et
faciūt unctionē supra caput ex ipo melle ca. di
ctū pul. supaspagēdo. et utrūqz bonuz ē. Itē si
necessē ē mittat seta i cartilagine auris sine re
tro i cōcauitate sub occipitio q meli c fm do
ctorē cirugie rogeriū et scidant uene. q sūt i frō
te fm q in pdca cirugia et i alis plene edocet.
ubi de pa. oculo tractat. Itē foliū hedere i
ungaū melle ca. deinde pul. ruthe exiccate supra
spagat clausisqz palpebris supra oculū lacrimā
tē apponat. qz restrigit lacrias. Aliud exptū
ad idē ablūant oculi ter uel quaē i die i aq i q
monetary extingut aux uel argētu uel ferz si
ue forcipes suas et meli ēsi i ipsa prīns buliāt
parz thuris masticis aloes et litargiru. Exptissi
mū ē eiz illud expimētū et potētissimū ad hoc.
Coliriū opti φ si oculis iponat potēt lacri
mas restrigit. Re. ematitis calcidis an. 3. q. meni
the tucie galāge an. 3. i. thuris aloes. cachimie
spice. ana. 3. 5. subtiliē terant. et cū suco seniculi
ofice. et mane et sero oculū imitte. et cuz pdca aq
mōetarioz sepe ut dixi oclōs lauabis qz potē
ter restrigit lacrias. Itē coliriū ex olibano
et aloe puro tritis. et cuz uō mixtis oculū. Impo
situz ualeat. Coliriuz magistri mei i restri gen
do lacrimas exptū et uisuz mirabilē clarificat.
Re. athimonij tucie ana 3. iii. salis gemē. 3. ii. celi
donie menuthe. an. 3. ii. costi. mirre. an. 3. i. cam
phore. 3. 5. tuciam et caphoraz cum mirabolais
conditis tribus diebus tempera de aliis uero
rebus fiat pul. et oia siml misce et cum suco ra
dicis seniculi oficiant et oculis imitanē. Alii
ud ad idem rutā. celidoniā uinum al. cum pan
co pipere thure masculo et dragato i uase cre
uel cupreō per aliquos dics manere facias pri
us postea de huiusmodi liquore oculos in die
ter uel quater lauabis. Item uinum in quo
platelle argenti uel erec. xi. uel. xii. uicibus se
extincte mirabilē ualeat si ex eo oculi lauctur.
Aliud ad idē Bacchlanri a cortice exterio
ri mundate. deinde per noctē infusse i uino al.
uisqz ad consumptionez eorum fortē stringēt
et liquorē q ab eis exit colige i uase uitreo. et i
āgulo lacriali. i. ii. gutas appōe. qz potēt lacri

Primitus

7

mas restringit. Aliud ad idem. Et coparose tutie
an. 3. u. caprone. 3. 5. officie cu aq ros. uel pluuiali
in estate: i yeme vo cu uino al. et bis uel ter oculis
mitte. Aliud ad idem pbatu. Et radicis
sericli. foliorum ruthe ros. baccarum lauricimi. an.
3. 5. hec oia i uino al. optimo buliat usq ad co-
suetudinem duarum partium. de quo bis uel ter i die
oculi abluantur. quoniam mirabile est. Aliud ad idem
antimoniu lap. calamitay et tutia ana pulueri-
zen et i optimo uino al. buliat. de quo predicatur
m oculi abluantur. Itz si nimirum et quasi irre-
stringibilis fuerit reumatismus decursus. detur
diaolibani aurea et silvia. et pilule de cinoglosa
et alia potentia que in capitulo de cataro et co-
riza scribam deo dante.

a Dditiodes unguentum pbatu fluxum la-
crimay ex frisia ca. Et celidone. rute.
uerbene et soli. mi. uel medie. radicis sericli.
ana. M. oia bn pistent et cu asongia porci ue-
teri incorporesent. deinde accipe uinum al. purum. et
pone oia predicta i ipso uino. et ad lentu igne bu-
lire fac usq sere ed assumptionem predicti uini. de
ide colentur. et colature adde cere al. noue aloes
epatici. ana. 3. iiij. uiridis eris. 3. iiij. croci. 3. ii. oli-
bani masticis. ana. 3. iiij. caprone. 3. i. ponantur sup
oculis mediante folio rubi sabuci uel caul clau-
sis palpebris. Pilule ualde bone ad fluxum la-
crimay imoderat et contra nimirum reumatissimum
de cerebro ad oculos descendente. Et olibani mir-
re an. 3. v. rab arnoglossi i umbra exiccate. apud
se. iusquami ana. 3. iiij. gariofi. 3. 5. galbani. 3. ii. u.
storacis calamite. castorei. pipis nigri. cubebe.
ana. 3. ii. officie cu suco absinthii. et i forma pilu-
las ad modum parui ciceris. de quibus da. v. uel
vii. pr. tñ procedete usu yerepigre gal. uel alicuius
rei purgatis caput. Coliri ad lacrimas strin-
gendu extit. Et balsami gra. iiiij. aque uitis al.
3. iiiij. suci rute. 3. i. ollei de uitell' ouorum. 3. i. 5.
uini al. 3. ii. oia i uase ereo ponantur. et diu agite
tur. et i oculi ponantur. Aliud ad idem. Et suci seni-
culi suci granati acetosoli. mellis. suci celidone
deputati. ana. 3. i. ponantur i uase eneo. et agitentur
et stent sub uino p tres dies. qdā additū lap. ca-
lamitay et anthimonum. ana. 3. 5. et de predictis oī-
bus faciunt coliri. quod est mirabile i restrigendo la-
crimas oculorum. Cauteriu factu i sumitate ca-
pitis de q logitur. Huius tertio canone sen. prio
multu usq i restrigendo fluxum lacrimay. Coli-
ri factu cu felle hominis sanat oculos lacrimanteos. et qd nebula persistit. Itz. Et aq ros. 3. i. co-

ralorum pul. scrapini. ana. 3. i. misceatur. et si guta
tina itus oculos lacrimates iniciat usq. Item
siat coliri usq de aloe sarcocolla nutrita et si uis
adde modicum de olibano.

Capitulum xv. de sanguine oculorum et de tumo-
re pruritu dolore et ardore.

a Liqñ sanguis descendit ad oculum. q ni-
si i principio curet. cito i pantu coagu-
lat. et hoc hz fieri qñqz pp percussionem uel frica-
tionem ocli qñqz p se. Quacumqz igitur ca san. ad
oculum descendere rit i hunc modum curabitur. Eleci-
piat pullus colubin' parus et pugat cu puncta
acus uena media ale sinistre uel dextre et tres
gute san. ex illa uena exentes oculi initiantur. et si
siat bis ul' ter i die. qz san. oculi cito remouet.

Idem facit san. ale turturis cu paucu ml'ieris
lacte imixtus et oculi innectur. Aliud etiam si pp
percussione fuerit. Sicut pitarie cuz al. ou i mix-
tu insil multu ducas. et cu hōbace oculi ipone.

Postea hoc emplim clausis palpebris oculi
ipone. Et cere. 3. ii. cimi pluerizati. 3. iij. caprone.
3. i. liqñsiat cera cu pauca aq ro. et pdctis p ue-
rib addat. Uel solu ciminu puluerizatus et cu
cera omixtu et calib oculo suppositu sanguinem
mirabile remouet de oculi. Aliud ad idem. Et su-
cum absinthii et uerbene et aqua ros. ana misce
et pecia uel stupa in hoc liquore infusa oculis
superponatur. Uel solu absinthium uiri
de tritu cu al. ou i mixtu et suppositu idem ope-
ratur. Aliud pbatus ad idem succum morbi
galine cuz aqua ros. et al. ou i misce et suppone
oculis qz mirabilis san. tolit et expt sū. Itz
abluantur oculi cum aqua et os. uel pluuiali in q
cocte fuerint ros. uirides uel sicce. et cu aqua
monetaria. Aliud ad idem. Et dragati gumi
arabici amili. ro. ceruse an. 3. ii. opu. 3. i. terre
et cum lacte mulieris distupe ra et oculis imite.

Aliud ad san. oculorum et pruritum oculorum et
ad uisum clarificande optimu. 3. Et corticu rab
sericli rute basiliconis cimay rubi et lauri an
M. i. ro. 3. iiiij. terre hec omia. et in optimo uino
coque in uasse enco. et ibi p aliquos iaceat dies
pus quaz opentur. semp tam in ipo uasse lateat
et ex ipo oculi ter uel quater in die lauentur.

Aliud pbatum ad idem. succum rute pul. ci-
mini et al. ou i comisce insil. et petiam ul' hōbace
i tali liquore infunde. et clausis palpebris oculis
suppone. Item lac mulieris cuz al. ou i et

Liber.

oleo ro. omixtuꝝ t oculis immissuꝝ dolorez oculorꝝ t igneas flamas oculorꝝ extinguit. Aliud ad idem thica panis cū uitelo oni omixta t clausis oculis supposita idem opatur. Aliud ad dolorz t de oculis san. remouēb. R. ros. siccarꝝ. p. iij. opij. z. i. teranꝝ t siccianꝝ cū sappa. ubi inclitum coctuꝝ fuerit. t clausis palpebris suppōat.

Aliud ad dolorz oculorꝝ si pp. percussionē fuerit t ad san. remouēb. R. medulaz panis tritici calii cū exit de furno uel ad igneꝝ assatuꝝ. t ī optimo uino al. ifusaz ter ul' quater ī die oculis calidā suppose qꝝ mirabilis uꝝ. Aliud ad idem ro. t fenugrecuꝝ cōteras. t in aq. optic coquas. t oculis clausis suppose. Itē uerbena ♂trita t cū al. oni omixta idem opatur. Itē sucus radiculī t arnoglosc' cū oleo mixt'. t iha herba trita t sup oculuꝝ emplata uꝝ mirabilis ad pdieta. Unguentū opti' t exptuꝝ a magistro meo ī dolorz ruborē san. t ardorē oculorꝝ maxie si ex frā cā. uel ex percussione. ul' ēt ex quoisqꝝ alio cāu euenerit. R. boluz t teratur optie edulti' deinde ponat in capsa eris. t cuꝝ aqua di stemperet. deinde imitte farinā tritici subtilis simā ad mō liquidi unguēti. t de bono melle puro usqꝝ ad sumuꝝ uasis uas illud ipse. post ad lentuꝝ ignē diligēter excoque. t semp cū spatula agitando t bene comiscendo quoisqꝝ ad spissitudinē deueniat ad moduꝝ unguēti. deīn ab igne dpone. t ī uase de terra repone. t usui reserua in ungēdo ex pdicto unguēto fol' caul' rubi sine sābuci t supra oculuꝝ ponēdo palpebris clausis ter uel quater in die qꝝ uꝝ ēt circa pānuꝝ oculorꝝ. Aliud unguētuꝝ ♂tra dolorē tumorē prurituꝝ ruborē t paniculuz oculoruz t ēt fluxuꝝ oculorꝝ t maxie si a cā ca. est. R. cachimie auri uel argēti. q̄ litargiriū dicis. s; illa de auro satis est melior teratur subtiliter t cibelletur ad ultimuꝝ deinde cuꝝ oleo ro. ul' cōdistēpere ad mō ligdi unguēti. dīnde cuꝝ aq. ro. ul' cōi t aloe t paucā cāphora misce t decoquatur usqꝝ duꝝ bono mō durescat. t in uase fictili reseruerit. Et cuꝝ necesse fuerit extendat pax ex tali unguēto supra folia pruni t clausis palpebris ter ul' quater in die oculis suppose sīm q̄ tibi wdebit pl' uel min'. Aliud unguētuꝝ exptuꝝ ♂tra dolorē oculorꝝ ex san. t carnositatē nimiā in palpebris coadunatā t apostēa uel obtalmia intus natā ex qua cūqꝝ cā acciderit. R. cachimie auri ul' argēti ceruse an̄ pistēt t optie cibellēt t cuꝝ olo ro. uel cōi ī mō ligdi

unguenti misce. deīn cū optio aceto omisceat t excoqntē dōec bono mō idurescat t usui ſkuia ut supra. Et nota q̄ h̄ unguētuꝝ ualeat ♂tra ſca biē quālibet t flegma ſalſum t crepaturas manuum t pedū ſanat. si unguēti loca leſa ex eo.

Itē ſi misceat illud unguētuꝝ al. t unguentuꝝ ru. ſupradēuꝝ. t ſupra folia p̄ſcripta oculis ſupponat clausis palpebris ī mirabile ad oia ſupra poſita. Unguentū liud optimū ad ruborē pruritū ardorē oculorꝝ t ad depillatiōez palpebrꝝ exptuꝝ a me. R. limature argēti. thuris. al. ceruse. ana. teranꝝ hec oia ī mortario metalino ſubtiliſ pul. t discernat p ſedicioles. deide adde tātu olei ro. uel cōis t acetū fortissimi. q̄ ſufficiat ad pdicōuꝝ icorporationē. t ī ipo mortario cū pifello eneo imodū ligdi unguēti ſcorpora t usui ſkuia hec oia. p̄io lauent oculi cū aq. monetarioꝝ t ferarioꝝ tepida. uel cū aqua roſ. ul' pluiali t ſtatū clausis palpebris ī ſero qñ nadit dormitū pdictū unguētuꝝ ſupra foliuꝝ rubi uel ſābuci uel caul' extētuꝝ ocul' ſuppose. t ſic fac quoisqꝝ ſane. qꝝ hoc ē pbatū ad oia ſupradēa. Itē ad dolorē oculorꝝ calorē ardoř ex ca. cā t tumorē. herba uiolaria cime rubi t folia papaveris ſil' terat. t clausis palpebris ocul' ſuppose. Ad idem liciū ī rodostomate ſolutū gutati ocul' imitte. aut aquā ī qua ſeia cītonioꝝ iacuerit p noctē ocul' ifunde. uel ſucum mali gra. cū melle mixtuꝝ ocul' inicias. Aliud ad idem R. malū unuꝝ bñ matuꝝ t in aq. coquaē diligēter t abiectis ſemib'. ī mortario pifelē t addito lacte mulieris ī pāno lineo extende t clausis palpebris oculis ſuppose. Et ſi uis cuꝝ pdicō malo cocto t pifato omisceat al. oni t pax opij t aloe t terere ſil'qꝝ oia icorporare t emplare ocl'os mirabilr ūalet t ad oia ſupra dēa. Aliud ad idem ſēpuiā optie tere. t cuꝝ al. oni misce. t ocul' applica. Aliud. aloe epaticuꝝ cuꝝ ſuico ſcariole mixtuꝝ t ſupposituꝝ cum uadit dormitū dolorē tollit. t h̄ cuꝝ ex cā ca. ſuerit ipē dolor. Itē ad dolorē oculorꝝ cuꝝ ex cā frigida fuerit herbā melissam optie teras t ſupra pectiā lini extēdas t clausis palpebris ocul' ſuppose. Aliud ad idem. folia celidonie ī optio uino al. cocta t emplata ſupra oculos palpebris clausis dolorē t tuorē ocl'orꝝ tollit. Idē ſacit ruta t radix ſeniculi pifate t ī uino cocte t cataplasmate desup. Aliud calbanuꝝ t thus tritū an̄. misce t cuꝝ ſaria ordei t al. oni misce t ſac emplim qd tipozib' t iux̄ oculuꝝ ubi ēdo

Primus

8

toz apponas. hoc et uiz 3 emigranea. Itē ro.
et fenugrecū i uino al. decocte et oculis supposi
te ipm dolorez tollit. Itē solū galbanuz eli
quatū et sup cartā extēsuz et tīporib⁹ applica
tu3 dolorē tollit. Et si addideris paꝝ iburis
et laudani. et oia insit⁹ liqfacias. et deo loco appo
nas. natalet mirabiliter. Itē ad tumorem sive
flationē oculorū. Expimētuz magistri mei ex
pertū. Accipe farinā tritici et pinguedinē por
ci et cū aq⁹ ro. oleo ro. et butiro et cepe sib⁹ prū
nis ardētib⁹ coctū cōmisce. et oia fortis imodū
ungueti scorpia. et sup oculos clausis palpebris
(cū itrat lectū) emplastra. et p noctē teneat. die
seqn̄ti eodēmō fac. et sic fac donec paꝝ liberetur
qr exptissim⁹ ē. Itē ad dolorez et inflationez
oculorū qn̄ ex nimia hvidantia humorū sive la
crimaz pcedit. fiat minutio de cephalica et ue
rose i fontanela colli apponat cū scarificatiōe
purget et caput cum pillulis aureis cochys et
terapigra. et similib⁹ et b̄ locale remediū fiat
i aq⁹ ro. uel pluiali bul. mal. uio. ro. an. M. i
abluat̄ ocl̄ ex dcā aq⁹ bis uel ter i die tepida
et dicte herbe clausis palpebris i nocte supra
oculos emplastrēt. et b̄ fiat a pn⁹ usqz ad viij.
dies. Itē laur⁹ i uino decocta. pistata et ocul⁹
supposita dolorez et tuorē tollit. If uitella ou
assū cū apio croco et melle omixtū oculis sup
positū clausis palpebris dolorez et tumorē ipoz
tollit. Contra san. oculorū accipe emathitē et
anthimoniū et cū al. oui sup cutē frica usqz ad
omixtō lapiō dñde cū succo radicis feni. di
stēpera et paꝝ mellis dispūsti. et i pelui enea p
tres dies et tres noctes sub fimo pone. postea
ter uel quat̄ i die cū pena oculis ipone. pbatū
ē amro meo. Itē ad idē. folia oliuaz mirti. et
ro. i aq⁹ ro. uel pluiali bul. ire fac. dein i uase
uitreo repōe et ex tali aq⁹ bis uel ter i die ocu
li lauēt et herbe i p̄e otuse et al. oui omiste clau
sis palpebris oculis supponat. Itē ad sanguinē
et dolorē et lacrias omixtō das. accipe mediā
corticē spini coctā. et fortis pistā. et icorpora cū
paucō melle despūato et coqz dein iuolue i pe
cia lini cū al. oui bñ pmixtis. dein pōe d̄sup stu
pz balncatā bñ. et sub pr̄ is ardētib⁹ pōe. et
tm̄ remaneat ac si et̄ una placētula q̄ decoqui
deber; dein abstrabe de pecia. et liquore. q̄ ex
inde manarit diligēt colla. et i uase eneo nitido
repone. et frustra eris aliquā i ea repone. et uter
ponēdo ex tali medicia bis uel ter i die duas
uel tres gutas cū pena qm̄ ē mirabile. Itē ad

to accipe rutā siccā et cū melle ueteri cā pmisce
et oculis suppose clausis palpebris. Itē si san.
fuerit i oculis ɔgregat̄ pp pcussionē. Succū
absinthiū et succuz ap̄i cū al. oui aq̄ ros. et lacte
mulieris pmisce et bōbacez i eis itinetuz ocul⁹
suppose. B. n. fiat usqz ad tres dies ad minus.

Itē unguētū paulinū supi⁹ scriptū qđ fit d̄
eachimia auri et olō ro. Et colliriū de aloe
caphora et succo feni. optia sunt i hac cā. Itē si
pupilla pp pcussionē d̄ loco suo fuerit remota
cū unguēto ru. supralcripto poptse ad suū lo
cu3 reducere potes et cataratas remouz pdcm̄
unguētū si ter ul̄ q̄ter i die supra foliū rubi ex
tēsuz supra oculos clausis palpebris appōaf.

Dditiones ad san. oculorū. R. succi ab
a sinthi. herbe uio. al. oui an̄ ifudantur
plagelle facte de stupa et oculis suppo
nāt. et i oculis et paꝝ de b̄ initiat̄. Ad idem
lanā succidā i oleo uio. al. oui et succo tute in
tinctā suppose. Itē radix feni. cū al. oui trita
ad idē uiz. Unguetū pbatū 3 dolorē et rube
dinē ocl̄ et palpebrā. R. ceruse. 3. iiiij. aloes
licy caphore an. 3. u. b̄ oia i pul. subtilissimū re
ducta et p pānū exēta i lardo liqfacto omisce
tur. et ex tali unguēto palpebre sepe ungātur.

Itē ad ruborez oculorū et inervationē palpe
brā. Cortices bngie puluerizate bul. i ace
to ide collēt et liniāt palpebre. liuiditas aliquā
circa ocul⁹ fit ex cā uel pcussionē. uñ san. ibi co
agulatur si igitur ante cogulationem posueris
frigidum actu ut plumbum uel ferrum uel
aliud mutando. ut stupescat spūs reputat̄ et
nō fluet illuc sanguis i magna mltitudine. Qd̄
si san. iā fluxerit et se ibi coagulauerit oz pone
re ibi extenuatia et resolutia qlia sūt cuminū et
cera insit⁹ malaxata. aut ciminū et absinthiū. uel
succū absinthiū et uerbene. et i yeme. pōe croct̄

Itē aloe distēpet cū succo v̄bene et suppona
tur. at argilla at ciminū cu3 succo ebuli.

La⁹. xvi. de caligine oculorū.

Aliigo oculorū ppr̄ie ē in scđa tunica.
oculi (q̄ secūdina d̄) q̄ p hec signa co
gnoscit vbi grā. Si q̄. xv. anop̄ fu
erit uel pliuz et oculos puleros habuerit et ui
det s̄z nō acute ut ois līra sibi biptita uel tripti
ta uidear. uel una pictura sive una res due sibi
appēant sive tres. Scias hūc tūc caligine labo
rare et b̄ pa⁹ fit ppr̄ie i senib⁹. cui passiōi talis
subueniam⁹. Expimētū a mfo michaele scoto
exptū ad caligine et pānū oculi (accipiat bñ)

b

triacha. et cum paucis bono uino al. distepe et plu-
ries i die i oculis iponat. et hoc p plures dies
fiat qz mirabilis uz. Aliud ad idem. accipe tutias
alexandrinas et eam cu lucerna enea ad ignem arde-
as nonies. et extinguias sic calidissimam pmo tri-
bus uicibus i urina pueri virginis. 2° tribus uicibus
i agresta et ter i aq rosa. Deinde terat et pulue-
rizes subtilis et ibibas i p die de urina pueri
virginis. 2° de agresta. 3° de aq ro. et qd die exic-
ces i ubra et n i sole. Deinde alicet ei pax capho-
re et bis uel ter in die ex ea pax oculis imitte.
uz. n. ad caliginem et gutam ca. et ad pannum et ungulam
nisi multum fuerit iueterata et et oez egreditudines
oculoz uz. Aliud ad caliginem oculo. Accipe
pax mellis dispnati. et mitte i apula uitrea ita
ut sit plena qrtas ps apulle. Deinde sel galli an-
guille. astu. accipi milui et oiuiz auiuiz de rapia
uiuentium qz hre poteris. et ex his imple et trigi-
ta tribus dieb ad sole et totidem noctib ad rorē
morari facias pdictā ampullā bñ coptaz et pax
oculis imitte. Utat pa. caliginem dieta bone di-
gestionis fm doctrinā in pn° hui tractat tra-
ditaz. et cognitē cibaria sua i uase eneo. Aliud
ad idem exptuz. flores celidonie cu melle et aqua-
ro. uel pluiali modica usqz ad aq qsi osuptio-
nez decoq fac. et p pannuz colla. et oculis ipone.
Aliud ad idem qd multum uisuz clarificat ad ne-
bulaz uz. et gutaz. zala remediu ē l3 ipa guta zala
la nūcuret ut scrip. euidenti narrabo. R. aq
ro. et misce ei pax caphoze et pax balsami et ol'i
facti de semine ypicon et i uase uitreo tribus
dieb ad sole ponat et utat. Et fit qnqz ex san.
Qnqz ex eo. qnqz ex ml'ia. qz p sig facile diser-
nitur. Qd si in pupila uel itra eaz uideretur
quoddam subtile qz nebula et qz tella aranea
an oculos trasire qz e nebula. qz p prie i cornea
tunica. qz e. vi. tunica oculi nascitur. L3 itaqz
(sicut iaz dictuz ē) guta zalla incurabilis sit. nō
d; medic se intromittere de ipa curada. quia
uituperius plus qz honorē accipere pot. Aliqñ
hu. usqz ad. v. tunicaz puenit et generat ibi apā
lucens i corneaz. qz hoc mo curat. R. grana co-
riandi et minutissime tere ea et pax tartari pul-
nerizati cu eis misce et oculis imitte. Ad idem
et ad nebula. accipe uitaz et ipz subtilissime tere
et ablue et p pannuz subtillez extrahere. et oculis i
pone et ablue et pano osfert. Ad idem. R. locu-
stas nō nimis virides nec nimis nigras. et ipas
cu acu i filo apponas. qz facias mori in pauco
mino al. postea siccant i ubra. Deinde accipe

radices pimule ueris et feniculi et exicca cas. et
pulueriza bñ cu pul. locustaz pdictaz pmisce
et liga ea i pecia lini. quā pecia i predicto uino i
uase eroe pone et quotidie ex huiusmodi uino
cu pdicta pecia pax in oculis expmas. quia uz
nebule albale et apati lucenti i oculo. Ad ne-
bulaz accipe nouā uitez uinee firmaz bñ. quā
in capite scindas et in scissura pone fristrū. 33.
al. et liga cu illo filo ea. et habeas pax uini al. i
aliquo uase nitido. et accipe lapi d q dicit cotis
quic ifundas i pdicto uino al. et suprā ipsā uitez
cu zinzibere frica. et q de eis distilauerit i uase
eroe uel uitreo pone et impone oculis. Aliud
ad nebulā et albulam ualcs accipe vgas auela-
ne et ipsaz in capite pfora et imple foramē illud
ex granis piperis. et frica sup cotez cu uiño al.
ut fecisti de uite noua et zinzibere. et q inde di-
stilauerit collige et in oculo pone. Aliud ad ne-
bulaz. R. radicez celidonie. et eaz cu uino albo
ablue. deinde pista bene eaz. et quod exinde p
panum expreseris oculo impone. quia uz albu-
le et nebule et oem pannuz p optie corodit et tol-
lit. Itē se. basiliconis tritii. et oculo imistum
ualet ad idem optime.

Cap. xvii. de cataractis.

Cataractis nota qz quedā sunt cura-
bles. quedā icurabiles. Curabiles
sunt ille que sunt albe uel bene grosse ita
qz nō uideat pa. aliquid. et si uideris pupillā cō-
stringi et dillatari. cetera sunt icurabiles. Hnt
et n. fieri cataracte i oculo uitio interiorum ut ex
mala digone. et precipue i senib. Sunt etiā
uitio exteriorum ut ex peccatioe et nimia oculi fri-
catione. Unde cataracta ē panicul' qdaz oculi
pano totā pupillaz. Et nota qz postqz catara-
cta ē confirmata raro uel nunqz nisi cirugico in-
strumēto curat. et modū inferi tradaz. Itē
nō qz h pa osueuit multotiens facere reciduā
tu pp hu. tu pp malā obeiaz pa tu et pp cultuz
medici ydiote uolctis ipaz cataracta cu i stru-
mēto cirugico remouere antequā confirmata sit si
ue matura qz ē ualde piculosuz. Prior igit in
uia curatiōis ordīet dieta p dies aliquos i pn°
hui tractat scripta. postea purget caput cu
pilis cochys sine qb' ec nolo aut pigra Sal. et
silib' ppe ad h ualētib' pterea māe et sero de
hoc medicate ocul' ipoe qz qd cataracta sine ad
iutorio cirugici i strumēti tolli ab ocul' osueuit
ē. R. folioru uiol'. al. se. rafani ortensis an. 3. i. ar-
moniaci. 3. iii. officie cu balsamo et utere ut dictū

Primus

¶ Itē stercus cornii. vel sel ei² cū melle mixtu^z et oculis i³positu^z cataractā tollit cito. Itē succus peucedani et morgeline u^z ad h² et multa alia q̄ dictur² sū in ea^o de pāno albula et ungilla. Qd si fortitudine predictor^z medica minuz et dicendo^z nequeat cataracta tolli. Tolla^z cu^z instrumēto cirugico fīm doctrinaz mei mīri i³hunc mōz dataz ab eo (dicta ordina ta pūs ut dictū ē supra et purgatione capitīs facta) Uno die claro et sereno facias pa. i lecto manere ut teneat caput altū. et tu teres iter dē tes tuos se. seni. cimini et pa^z sallis et pa. sil² faciat sicut tu facis. H² facto ponc te i³ banco et pa. sit apud te suppin² et teneat caput suū iter crura tua. et tu medice appias oculū pa. et insufla fortiter i³ eo. ita q̄ lacrīe inde exēat. et si u^z oen lu^z sanū habuerit. claudē ipsū apponēdo uitelluz ou^z cū bōbace desup. deīn aperi oculū i³ q^o ē cataracta a pte superiori et discipul² tu² ab inferiori pte. et tūc accipe acū ferre a^z ereā argēteaz uel aureā (q̄ meli² ē) et sit subtilissima. et ab angulo minori q̄si in me^o supra pupillā ita tñ q̄ ipsā pupillā nō tangas) ipsā acū in pūgendo et vētendo cu^z maxīa cautella et diligentia ducas uertēdo ipaz acū supra me^m pupille. et cauēdo ut dixit. ne dictā pupillā tangas. qz statī hōz cristalin² exire. sic q̄ uisus deficeret. et uittu periū exinde tibi medico sequeret. Unde plane facias et leuis pīmedo sic iferi² acū ut cataractaz cu^z suitate acūs plane ad inferiora deponas ne possit pl² ascēdere. et sic sc̄p uoluēdo acū pa^z extrabe eā et insufla oculo sicut fecisti. Et p̄cipias pa. q̄ spūm ad se trahat quotidie et statī itingas bōbacez siue stupā in al. ou^z. et ocul² suppone. et qdaz apponāt solū uitellū ou^z et qdaz uitellū et al. q̄dcunqz aut predictor^z apponāt uel et si utrūqz apponāt p. ix. dies reno uando sc̄p sup oculos predictuz uitellū et al. q̄ ter ad min² ifra diē et noctē. et ipse pa. q̄ illas. ix dies sc̄p i³ lecto suppin² iaceat capē suspenso. et nō moueat se aliquo mō. In 2° vō die fac ei strictoriū. q̄ ē dictū i³ ea^o fluxuū lacrimaz. et ligia ipsū fortē cū forti pano circa frōtez et tipo ra pa. ut reuma ad oculū nō descēdat. et ste pa. predictis dieb² pīmēat i³ camera ualde obscu ra locat². In quarto vō die iubeas ut surgat et in lecto sedeat. Nono vō die iubeas q̄ p̄ do mu^z uadat plane et suauiter. et non exeat de domo usq; du^z ocul² sit bñ purificat² a san. post hoc si nō bñ recesserit san. ab oculis ei². fiat re

media dieta i³ ea^o de san. oculo^z remouendo. et abluanē oculi quotidianē i³ aq̄ in qua buit. ros. uel i³ aq̄ pluiali. Post. xx. uel. xxx. diē incidat uene q̄ sūt in frōte. et hoc multū u^z ad lacrīas oculo^z et rubore ipso^z ex supbñuantib² hōo ribus factis. q̄ icisio in hōc modā fiat. Pris uena q̄ in frōte ē et sc̄da uel tertia. q̄ sūt i³ timo rib² in trib² uel. v. lueis incidat in loco ubi uides eas. ii. uel. iii. attingere. et tunc inseri² eas i³ eide ita. Cum acū fere argētea uel crea subtili copias uenā. et sub ea diligēter ducat acūs cū filo serico. qd filū ab alia pte uene trahatur ita q̄ substātia illi² uene nō tangat ab aliq^o. et uena liget cū duob² nodis. ne sanguis possit ex inde exire postea incidat ex transuerso. et tantus san. inde pīmittat exire q̄ sufficit. et tūc stirge uenaz et fila duob² capitib². In plaga vō quaz fecisti ponāt al. ou^z p̄ unū diē postea lardi. p. ii. uel. iii. dies. deinde itromittat caro poz cina macra donec filuz rūpāt. et putredo maneat filuz stringēdo de tertio in 3^m diez pa^z et nō cu^z ipetu. qm si cu^z ipetu stringeres cito cade ret filum. q̄ nō eff̄ ita bonus. qz quanto plus manet predictū filuz cu^z appositiōe ipsius carnis porcine salse macre. tanto pl² manebit putredo. et plaga meli² purgabit². abluias et plaga qñz ca^z uino al. et ca. ad putredinē i³ emoueclaz et pul. saluie exiccate sup aspgas. uel caprine. uel unguetuz fuscuz supi² iungas. uel nibil qz pē se sanabunē plage iste. Et semp colirij² et unguētis oculos in qbus cataracte fuerint mīdi fīa fīa q̄ uidebit² tibi expedire. et cu^z unguēto rī. citrino ut al. i³ p̄cedētib² dictis. et cu^z pillulis et collectuarūs supi² dcis caput sepe purget

Dditiones ad caliginē oculo^z et oser
a uandū uisu. R. eufragie. M. ii. betonice. M. ii. gariofilate. M. i. et siccata pulueriza. post accipe fileris mōtani carui mōratri anisi ana. lbz. i. pulueriza. et pone in uase uiz unū uino al. plenū musci gra. ii. misce pul. cu^z baculo et post claudē. et ex dicto uino clarificato. bibe quolib^z mane gobellū tunuz. Et d caliginez oculo^z. R. adipis pīscī flūzialuz li quefacti cu^z tñdem mellis dispiūati mixti et in ampula uirri i³ sole p̄ pl² es dies ponāt. et utere qz opti^m est. Uiperin² vō adeps silimō parat² u^z ad diē. et ē potētior i³ hoc. Itē succ² anagali cū melle coct² caliginē tollit. et uisu clarificat. Primo tñ digerat mā cum tali syruo. R. ra

dicas feniculi petro.apu brusci pentafilon gra
 minis crete marine tribuli mari eufragie rute
 do. et agrestis endimie scariole scolopendrie ci
 trach politrici ca.ue. adiantos thimi roismari
 ni eupatori. an. M. i. uio. 3. iu. floz eufragie et
 boraginis sc. lactuce anthos ana. 3. u. sc. petro.
 brusci spargi anisi maratri thimi epibi cuscu
 te utriusqz sticados se. lactuce. an. 3. i. suci uio.
 al. suci borag. suci feni. succi maloz gra. an. lbz.
 i. zinchari. lbz. iiii. et facta oportenti coctione fiat
 syr^o ut supra. Digā mā cū syr^o pdicto purget
 cū hac decoctioe. B. uio. 3. iu. floz boraginis
 g. i. anisi maratri ana. 3. u. ca. ue. scolopen. ana
 M. i. prunaiiube sebestez ana. xv. addat pul
 pe easiefi. tamarindoz an. 3. s. mira. citri. keb.
 indo. an. 3. s. belericop. an. 3. iu. reubar. 3. i. de
 tur collatura. Deinde regat per tres dies sic
 potionat^o. Quarta vō. die itret halneū aque
 dulcis. seqnti dic uena capitio dextri brachij
 estate et tpr calido fl'othome. yeme et uere i si
 nistro. Postea i ocul' ponat de tertia in 3^{am}
 horaz de hoc collirio. B. succi feni. et pñri uini
 maloz granatoz. et succi celidonei an. 3. u. fell'
 taurini uel yrcini. 3. i. mellis dispnati. 3. iiii. oia
 in mod colliru icorpen et oculis iponat ablu
 tis pñs oculis cū uino decoctiois celidonei flo
 ruz eufragie radicu feniculi. et apu et dz seruari
 i uase cupri. Ellib ad idē. B. fellis pdicis acci
 pitris falconis milii uulturis et auui de rapia
 uiuetiuz q̄ h̄re poteris succi celidonei feni. itee
 mell eufragie an. 3. i. balsami. D. i. Pillule mira
 biles de qbus si de. xv. i. xv. dieb^o q̄ sumat p
 cedete aliq^o digiuo ut oximel uel alio prefqz
 i dieb^o canicularib^o mirom uisu clarificat et
 oculos. et oportat spñs uisibles. B. mirabola
 noz citrinop. 3. u. s. indo. belericop. emblico
 ruz an. 3. s. se. rute eufragie anisi maratri. an. 3
 i. reubar. reupontici. ana. 3. u. aloes cicotri ad
 pñdus oium. ofice cū succo feni. et fac pillulas
 i mōz horobi de qbus da. xi. uel. xv. et poterit
 uti a medio septembris usqz ad finē mai. Dul.
 3 oculop obscuritatē mirabilē oportans spñs
 uisibles. B. se. feni. siseleos. ana. 3. u. eufragie.
 3. iu. 33. cardamomi gariosi. nucismuscate ana
 3. i. misce et fiat pul. subtilis de quo sumat. 3. i. s
 quolibz mane stō ieumo. Itē ad idē fiat syr^o
 de succo feni. et zuch. et oī mane stō ieumo deē
 3. i. cū ea. qz ē optim^o. Pillule ualde bone ad
 spñs uisibles oportandū et lumen clarificaduz
 B. masticis. 3. i. gnqz genēz mirabolanoz. 3. s.

hermodactiloz turbit ana. 3. s. aloes. 3. i. ofice
 cuz succo absinthi et da. ix. uel. xi. Dul. mira
 bile qui uisu custodit et acuit. digoez oportat
 torsionē uētris et itestinoz mirabilē placat co
 lorē bonu p̄stat et amissu ex q̄cūqz cā restau
 rat. ualescētes mirom a frō morbo oportat
 canitiez tardat quotidianariis. et quartanariis
 tipos coartat. et ut brevi dicas oib^o naturis. et
 maxime in senili etate peculiarie ē. B. leuistic
 ameos apii cimī saluie calamiti anisi cardamōi
 origāi aneti carui feni. thimi pipis yso pi petro.
 an. 3. s. cinamomi gariosi. galage croci ana. 3. i.
 nucismuscate. 33. cardamōi macis spice foli
 ana. 3. s. pulegij. 3. ii. sileris motani. 3. iii. utaē in
 oibus cibis suis uel utaē eo mane et sero. 3. s.
 Alq^o preciocissima ad caliginē nebulā et ad
 oia uitia oculop. nisu mirom clarificat et oēz
 oculop maculā abstergit. B. uini al. ciet. ii. suc
 cifeniculi depurati et clarificati ciet. i. capho
 re. 3. i. tutie alexadrine. 3. i. 33. 3. s. mellis. 3. iii.
 terenda terant et oia i bacino d lotono ponat
 p. ix. dies ad serenuz ubi ros neqz sol pecciat.
 deinde distillēt p filtrēt et in apula uitrea aqua
 distilata serua et māe et sero. i. u. ii. gutas ocu
 lis imittas. Ad caliginē nebulā cataractaz et
 ad omnia uitia antiquata oculop et ad eos spe
 cialit q̄ nil uident. B. piperis al. croci balsami
 fellis multuris fell'. gali nigri an. D. u. et s. melt
 optimi dispumati. 3. i. uini ueteris al. cietos. iiii
 succi feni. depurati ciet. i. oficianē sic. Piper et
 crocā tere subtilē deinde cuz succo feniculi et
 uino cōmisse. et in uase eneo paz buliat. deinde
 omnia alia adde. et collirio facto seruet in uase
 cipressino uel cupreo. et tres gote in oculo pa
 mane et sero ponant. Electuarij ad uisu re
 cuperant et si quasi fuerit amissus. B. se. feni.
 lbz. u. sileris motani eufragie an. lbz. iu. cameb
 lbz. s. se. apu. petro. pipis. 33. cinamōi floz celē
 donie. an. 3. iii. pulegij. aneti yso pi floz abro
 tani granoz iunipi millifoli stafisagrie an. 3.
 iii. pia puluerizata oficianē cuz melle cocto et
 dispumato et p lbz. i. mell. pone. 3. iii. pulueris
 et accipiat ad q̄titatez nucis mane et sero. q̄m
 lumen pditum restaurat stōm oportat. et a sup
 fluis hu. mūdificat renes mūdat et lapides frā
 git. et oēs uēositates expellit. pba^m ē. Sic
 cui celidonei cuz melle tēpatus uino antiquo
 et pul. pipis al. u. caligini oculop. Serpiliuz cu
 melle et aq̄ coctū et pāe u. caligi si inde lauenē
 oculi. Itē aq̄ de saluia feni. ro. ru. celidōie ru

te ana cū modico v̄bene nō tñ sicut de aliis si at aq̄ q̄ si mane ⁊ uesp̄ ponat i oculis. Junat debilitati uisui senectutis. Ualeat et ist d. R. origani. nucis muscate. adil. th̄i pulegii cinamoi se. feni. ana. 2. 5. & fice ⁊ fiat puluis de quo uter

Ad uisuz pillule de opositōe m̄ri fr̄acisci. R. eufragie cubebe do. nucis muscate sileri mota ni ligni aloes rute kebulis. gari. cinamoi ana. 3. 5. turbit agarici an. 3. i. aloes epatici ad pōd⁹. Oium fiant pilule cū aq̄ rute. Et si uis eas forti⁹ soluere adde sapini. 3. ii. In pratica qual teri fol. 2i. ē p̄ul. optim⁹ ad uisuz de antidota rio maiori opti⁹ dico sibi & petit offeratur.

Est. n. multū calid⁹ ⁊ exiccatiū qđ. R. beto nice feni. th̄i roxismarini. an. 3. ii. saturegie. 3. 5. eufragie. 3. viii. pipis. 3. i. mellis disp̄nati l̄bz. 5.

Declinatē vō passiōe. Si ocl̄os cito mūdifi care uolueris a rubore ⁊ grositie. Sarcacolaz albā prepātā cuz lacte ⁊ siccata ⁊ itez cū lacte mulieris dissolutaz i cote ⁊ ductā ut sit tenax ⁊ grossa efficax ē. et illuamēti uelocis. ul' potes cā subtilit̄ cibratā ocul' iponere. ⁊ palpebras claudere. ⁊ pecia aq̄ s̄ra ifusa palpebris supponatur. Diaolibanū peculiarit̄ uz i fl̄xu lachri marū. Post purgationē betonica i aq̄ ro. uel uino cocta recipiat oēs sp̄us ut dī i cōseruatio ne uisus. ⁊ augēdo atiē oculoz iaz obtenebra tā maltū uz. Qualz die oculos pfundere urina p̄pria ⁊ nocturna ⁊ maxie si i cenis carnes auū comedat assatas igni. ⁊ de mane ⁊ an cenā se. feni. masticare ⁊ i ore tenere & fert maxime.

Qđ si se. feni. aceto ifundas ⁊ sicces ⁊ cina momi optimi an ei addas addito zucharo pti semi uni⁹. sumendo de hoc fit. mirabile i p̄f uando uisu ⁊ debilitatē reformatō ⁊ i oculis octuagenari⁹ iā obtenebrato uisu ut credibile uideat. Et eufragia p se solā masticādo ⁊ i ore tenēdo finalē deglutiēdo expius sum mirabil̄ iuuaniti. Lauare oculos cuz uria int⁹ ⁊ extra lacrimas siccāt ⁊ pruritus extirpat. Si miliē ēt facit mustū coctū. i. sappa p̄tra lipita dinē oculoz ⁊ ruborē. Liminū pistū cū sueo rute ⁊ i eo bōbax ifusus ocul' supliget. Qđ si enī sit sepe necessaria. pillulas lucis mesue sumat qm̄ multū ualeat ⁊ et i decrepitis sūt ex perte. Collirū preciosū ⁊ efficax multū in cōseruatiōe ⁊ reformatione uisus. ē collirūz de succo granator̄ hoc qđ almāsor scribit i 2°. R. n. extollit magna laude qm̄ iuvestigabilis. Junancū. Et hoc collirū ē expius ad multū

uini boni. l̄bz. iij. th̄utie. 3. ii. 33. macis an. 3. ii. sum'l' bnt. lēte quoisqz ad l̄bz. i. reddeat. ⁊ tom̄ i uase uitreo c̄teret. hoc. n. tunicas oculoꝝ cōseruat. ⁊ et uisui addit abstergit lacrīas ⁊ multa bona alia facit.

Ca⁹. xvij. de albula ungula ⁊ macul' ocl̄oz.

Liquado i ultima tunica q̄ c̄unctiu a a dicit̄ q̄ oēs cohopot ⁊ c̄iungit apparz modicū albedinis q̄ ē qñz sanguinole tia. ita q̄ nō ē longū s̄z q̄si rotundū id qđ ibi az ⁊ hoc albula nūcupat. Et fit ex humorib⁹ calidis ardētib⁹ subhām. i p̄i⁹ c̄unctue ppter qđ nisi sit in p̄ncipio uix curab̄. s̄z a p̄ncipio curatur leuiter i tres aut quatuor dies cū his q̄ superi⁹ dixim⁹. ⁊ q̄ iferi⁹ dicem⁹. Quādoqz pānus exilis ⁊ ramosus az i oculis. ⁊ tunc tal pānus ungula dī q̄si angula. pcedit ab angulo oculi. ⁊ qñz a duob⁹ angulis. qñz a maiori. qñz a minori. ⁊ filz ptendit qñz super oēs tunicas ita q̄ multoties transcedit pupillaz ⁊ extēdit p̄to⁹ oculuz ⁊ tunc nō dicit̄ ungula s̄z pānus q̄ sicut dixi qñz to⁹ coperit oculuz uel maiore ptez. q̄ in p̄n° leuiter curatur leuī i statu diffi cili⁹ in declinatiōe. ⁊ fit i c̄unctiu tunica proprie sicut ⁊ ungula. Pānus enīz p̄prie ⁊ large ungula ⁊ albula dici pōt ⁊ curat icissionibus collir̄o ⁊ pul. ifra scribēdis. Itē uide subtilit̄ i oculo inspīcēdo si iuxta pupillā i cornēa tunica siue ēt sup pupillā uideas aliquātulū albedinis. q̄ qñz ptendit blauū colorē. ⁊ erit exile cor. quandoqz diffusuz subtile ⁊ paruu ⁊ illō tale macula nūcupat. Quandoqz n. ex huiusmōi maculis. iiiij. qñz. v. qñz pauciores i oculo subtiliter inspīcēti appent de his maculio. q̄ si recentes fuerit de facilis curātur. sicut dicā iferi⁹. Si uero uertute cum difficultate maxia cura buntur. Et nota q̄ dicit ph̄us in ph̄ia sua q̄ isti qui habent istas maculas i oculis sunt deceptores ⁊ alijs d̄teriores hominib⁹. unde doceat nos ibi q̄ a conversatione ⁊ familiaritate taliū hominum tanq̄ ab inimicis fugiamus. Ed albulaz experimentuz mirabile accipe fauorolas q̄ sūt uermes. q̄ statim cū tangunt claudit̄ se in mod̄ pomeru. ⁊ stant sub lapidibus. ⁊ accipe uermes quocāt̄ur centupedi ⁊ uere cētuz bñt pedes. ⁊ ab his duob⁹ succū ex̄he. ⁊ ocl̄o ipone. q̄ ifra paucos dies albula tollit. ⁊ sp̄liter si fuerit recēs. Ed albula aliđ. ut tollat̄ ab oculo in. xxx. dieb⁹ ul'. xl. ad pl⁹. p certo

Accipe radicia cardi agrestis siue cardi bñdicti. et an sol' ortu sodias cū palo ligneo et tun de eā cū ligno quercino et sucū exēbe. et i uase ui treo repōe et exinde parū oculū ipone ē aut suc' icidēs talē hñs vñtutē p° qz peliculas mēbrane tollit oculū deinde curat. Aliud ad albulā oculoꝝ. Inueterata expimētum exptū m̄ri micha scoti. R. balsamic spume maris. Stercoris uiri dis lacerate nitri zuchari ana partes eq̄les dein sume acori celidōie ana. 3. x. et coquātur in lb. i. aq̄ donec redeat ad q̄rtā p̄tē aq̄ coletur et sp̄s p̄dicta supaspergātur. et exiccatur i ūbra dein iten terātūr et ex p̄dicta aq̄ aspergātur. et iten terantur ut p̄us. H̄ fiat ter vel q̄ter postea pul. ille oculis imittat. huic n. medicaī nullū ē silē i remouēdo abluā iueterataz et albuginē grossā de oculis hoūm et oūm animaliū siue equor vel alteri cuiuscūqz generis. Ad maculā oculoꝝ 6m ybernicū et magistrū meū exptū expi mentū et specialis si recens fuerit. Primo minutiō fiat de uena capitis dextri brachy uiribus et etate pmittentibꝫ. postea fiat emplastrum supra frontē et tpoza pa. de solatro pistato mixto cū al. ou. vel emplin dictuz i cura fluris lacrimaz. deinde tria oua coquātur et fiant dura postea extrahant uitella et aburant i ola noua i fortissimo igne ita qd̄ fiat ex eis pul. subtilis simus. q postmōz distēpet euz pauco uino al. et mane et sero cū pēna oculis ipone. qz maculaꝝ delet et pānuꝝ corodit. et ē exptū. Aliud exptū ad maculā et etiaꝝ etra ruborez oculoꝝ et fluxum lacrimaz. R. succi celidonic depuratiōn prius in uino al. et uini al. ana. et ponat in eis pul. aloes et cum petia colleſ et omni sero cum pēna guta oculis imittat. Aliud ad maculaꝝ q̄ si fuerit recens tollet ifra tres dies. si in oculis posueris ter i die unā gutam uel duas de sanguine ale pulli colubini. Aliud ad idc. R. radicis uirge pastoris et eā exica et pulueriza cui pul. oculis impōe. ga ualz ēt hoc ad grossitiē palpebraꝝ. Itē ciminū i uino ifude et cū molle fuerit teras ipsū et in saculo lieo ifudas quoniam tollit maculas si calidū supra oculos maculaꝝ clausis palpebris appōat. Aliud ad maculas oculoꝝ eradicandas. R. succi betonica celidonic. senationū ana. 3. u. chachimie. ceruse ana. 3. i. 5. ros. 3. i. gumi arabici amili. ana. 3. 5. aloes. 3. iij. puluerizāda puluerizen. et cū predictis suis depuratis cōmisce. et fiat colliriū. de quo i oculū bis i die pone qz maculā cito tollit. Et

si predictū pul. euz aqua pluiali uel ro. misceris siue succuz p̄dictuz. et facto collirio ipōas oculis. ualz in angustioso dolore obtālme mi rabiliter. Colliriū ualens ad maculas oculoꝝ et obscuritatē eoz lacrimas strigit putrediez mundificat et uisu clarificat. R. anthimoniu. tie ana. 3. iij. salis gēme. 3. u. celidonic. memithe ana. 3. u. costi mēte ana. 3. u. camphore. 3. 5. thuchiam et anthimoniu tempera cū mirab. cōditis et hoc fiat tribꝫ diebus et de alijs om̄ibus fiat pul. et misce et siccatur. et cum succo fenicli fiat colliriuz et oculis impone. Aliud ad maculaꝝ oculoꝝ et p̄trituz palpebraꝝ et ruborem. accipe radicis feniculi electi et celidonic. et de sumitatibus ruthe et absinthi succuz extrabe et predictas radices pista et succuz ex his omnibus extrahe et colla et i uase ereo reponere. et ad de pax mellis et lactis mulieris. et pone ad sere nuꝝ per tres noctes. et ex eo partim oculis imitte cuꝝ pēna. Item paritariā rosas et tutā om̄ia insil' pista et cum claro oui misce et clausis palpebris supra bōbacem i uino infusum oculis suppone. Ad maculaꝝ pānuꝝ et albulaz exptū R. margaritaꝝ nouaz pforatarum et nō pforataruz ana. 3. u. uiridis eris. 3. u. caphore. 3. i. castorei. olibani. sarcocole ana. 3. iij. et 5. oia bene pistata et puluerizata i mortario metalino i uscuitreō cū aqua ro. cōfice. et incorpa et dimite bene de exiccati i sole et iten exicca et sic fac ter uel quater. deinde ex hoc medicamie pax oculis impone qz maculā dellet. et albulam. et pānuꝝ corodit. Et si uis q̄ sit subalbidi colozis. pone plus de sarcocola si uiriō plus de uiride eris et sic de ys. Ad ungulaꝝ ocl'i si inueterata fuerit incidatur secundū doctores cirurgie hoc modo accipe ipam ungulaꝝ cū dnobꝫ instrumētis ferreis uel tribꝫ ad hoc ueniēti bus et eleua eā caute et subtilē custodiēdo ipiꝝ oculi subām. et cū instrumēto ferreo. qd̄ uocat cirugici istruꝫ caluū rade eā. elleuā ita q̄ tu nicas oculi nō tāgas. nisi leniꝝ quā poteris. et scide ipaz ungulaꝝ suauitē i loco vbi h̄z initium et finē. s. i minori angulo et i maiori. dein h̄cas vitellūoui cū bōbace. et pone sup oculū p̄ tres dies renouādo bis in die. In 3° vō die si vide ris qd̄ adhuc sit tibi ungula iten eaꝝ scinde et ouū siꝝ suppone. Si autē accipe mel dispūatū vīnū rubeū et forte et pul. gallaz obustarum cribrataꝝ subtilē. q̄ siꝝ oia bulliat. et pax ex H̄ quotidie cū pāno oculū imittat. q̄usqz oculū p̄

rificet. vel alioq; de supradictis vnguentis vt ē
vnguentū. rū. vi citrinū supponat hoc. n. mō cu-
rabit vngula ineterata. Qd si ipa vngula in-
teterata nō fuerit s; recēs de facili enrat cum
pul. siccay herbay succis & collirys q; ad pānū
valēt. que iſeri? s; dicēda. Ad ungulaz albu-
laz & pannū pbatus. Accipias eō ustum no-
ties i aceto extictū sal armolacū obustuz sar-
coco. crocuz orictal. & cribrenē & ſicianē cum
ſelle porcino & caprino. Et iteꝝ ſiccent & cuꝝ
pdictis ſellib; ibibant. poſtea paꝝ de b. pul.
oculis ipone q; mirabile ē. Colliriū h̄ pānū
oculor. & h̄. poſtem. t̄ eoꝝ & obtalmiaꝝ. R.
mel dispumati. 3. u. ſellis caprini ſellis galli añ.
3. i. oia ſil'bul'. uſq; ad ɔumptionē medietatis
i uase eneo. & i uase nitreo repone. & ter uel q̄ter
i die paꝝ ex eo pone i oculis. Aliud colliriū
ad idē expertuz. accipiat ſterc' pueror. & abu-
ratur i nouo pignato quousq; exinde fiat pul.
niger. deinde terat & cribelleſ & addat ſibi tm̄
h̄ pul. oſſis ſepie. et addito paucō melle dispum-
ato fiat colliriū. & oculis pluries i die caute
iponaſ. Ut ſimilimō pul. predictoꝝ ſine mel
le iponaſ oculis. q; pānū corodit & vngulam
& albulā i breui p certo ex oculis cuiuslibet
aialis ſiue hois ſiue eg bonis uel alteri? cuius
cunq; & ē exptuz. Aliud ad idē pul. nitri i mo-
tarior metalio ſubtiliſ puluerizat cum pifello
eneo p peciā ſubtiliſ extract. & cuꝝ paucō mel
le dispumato mixt uſq; ad idē. Aliud ad pānum
corodēduſ. R. ſarcocole uiridis eris añ. 3. i. tu-
tie. 3. 5. puluerizat & cuꝝ melle dispumato ſifici-
ant. & oculis iponaſ pluries i die. Aliud ad
idē. R. mellis diſpūati. 3. u. litq;. 3. i. ſellis gali. 3. i
ſellis leporis & vulturis. añ. 3. 5. icorpenſ om̄is
iſitmul ſupra dicta & oculis ipone. Et ut dicā
gnaliſ. fel oīum q̄alium de rapina viñctū uti-
le ē ualde his pas. Aliud colliriū boꝝ ad idē
R. bolumar. & i cote infusa uino al. puro frice-
tur uſq; ad ɔumptionē boli. et h̄ ad libituz
deinde cuꝝ ſucco corrigoile celidonie & melle
diſpuato ana diligēter icorpenſ. & i uase vitreo
repone & uſui reſerna. Aliud colliriū ad idez
R. mellis diſpūati liq; ana: 3. i. 5. diſtēpenſ iſit
deinde ad h̄ tutie eris. uſti tartari uini & l uiriō
eris. ſaligēme añ. 3. 5. repone & utere ut ſupra.
Aliud ad idē. R. mellis. 3. iu. ſucci. uerbene ra-
diciſ ſeniculi ſucci agrimonie añ. 3. i. ſucci celi-
donie uiridis eris ana. 3. i. 5. croci. 3. i. hec oia cu
uīdem boni uini al. miſce. & bulliat ſiml' uſq;

ɔumptionē medietatis. & uſui reſerna. vngue-
tuſ exptuz ad pānū corodēduſ. R. centꝝ gal-
li celidonie ana. M. 5. piftenſ bene. deinde i. 3
vi. olei cōis mittant p dies. x. uel tantū donec
marcescat deinde ſimul bulliat ad lētuſ igneꝝ
& cuꝝ uideris ſubstantiā herbay petere fundū
deponat ab igne. & appone ibi cere noue lique-
facte. 3. i. & iteꝝ bulliat. & poſt pone modicum
ſupra marmoreū lapidē. et ſi aliquantulū tena-
titatis h̄cānt. ſignuſ ē decoc. pfecte. poſt adde
3. u. uiridis eris ab igne remouēdo. et cuꝝ pēna-
ter uel quater in die oculis i niſe. Quidam
addunt huic unguēto olibani ſarcoco. tutie añ
3. u. ſucci celidōie ſucci matrifilue ana. 3. 5. liq;
aloes epatici ana. 3. i. q̄ oia puluerizata cuꝝ pre-
dictis ſuccis & oleo paꝝ bulliant & ſiant unguē-
tum. qm̄ est optimuſ in predictis cauſis. & pro-
batuz est. Succus etiam morgeline cuiſ floſ
ē rubeus i predicto unguēto ponat & ē optiꝝ^m
Colliriū ad pānum & omnē oculi cohopturaz
exptum. R. mellis diſpūati. 3. iu. cum quo co-
miſceas nitri ſubtiliſ puluerizati & per pānū
cribelati oſſis ſipie. ſtercoris lacertaz ana. 3. 5
& adde paꝝ aque roſ. & in uafe vitreo tribꝝ die
biſ ad ſolē & totidem noctibꝝ ad roſe maneat
& utere. Aliud ad idez. R. xxv. gra. pipis ni-
gri. 3. 3. piperis al. ana tñdem omnia. in pul. re-
dacta cum ſucco folioꝝ hedere terestrī uino
q; albo miſce & colla per pānū. & utere. q; ualz
ad pānum albulaz & maculaz. Ad idez. R. ca-
tarellas & tere eas optiſ. & pone eas iuxta ocu-
los & tñ p̄ra. & desup ligat paꝝ frumenti masti-
cati i aceto madeſacti. & maneat p tres dies et
totidez noctes. deinde remoueāt. & ſupra frac-
turaꝝ quā ſecerint pone foliuſ hedere et uince
et portet eaz quousq; euaserit. et colliriū alioq;
aut ex predictis aquis oculis imponat. pdest
enim hoc ungle pāno et omni oculor. egriſ
dini preterquā ad caliginē et guttam ſerenam

Puluis exptus ad oculor. pānum. R. roſ. ſi-
leris ſarcoco. corticis mirabolanoꝝ citrinoꝝ
oſſis ſipie. anthimony. 3. 3. ermodac. ſe. centrū
galli tutie nitri ſubtiliſ puluerizati ſalis cōbuſ-
ſi. ſtercoris pueror. obuſti. ſtercoris lacerte i
piſta cocti zuchari candidi ana. 3. i. aloes. 3. iu.
mittat in oculis bis uel ter in die et nocte tam
þus abluuantur oculi cuꝝ ſucco celidonie uel cuꝝ
aliquo de pdictis collirys. Alioꝝ pul. optimꝝ
ad idez. R. ſtercoris lacerte (ejecto nigro) ipa-
ſta in furno decocti. aq̄ nitri. 3. i. ſpumc maro-

DOM 5

3.i.het ola in predictis bulliāt succis.postea excēt et usui reserua. Elius puluis optimus ad idē accipe ouum et p̄hītias idē album p̄ puluz foramē i capite iplius ouī factū. et in vitello ouī factū. et i uitello qd remāserit sal tritum usq; ad sumuz teste iplius ouī mitte. postea cū pasta vīluto sapic os iplius ouī obtura. Ita q̄ nil de substātia iplius ouī exire possit. deīn i igne cō buratur subtiliē pistetur et cribelletur et hui⁹ mōi pul-paruz quottidie i ocl's pone. qz mirabilis pānuz corrodit. et oēm ocl'i capturā delect pbatus ē. Pul.alius ad idē. R.sarcoco.tartari vini al.ossis siple.ana.3.5.tutie.3.iiij.terantur et utere. Vidi quēdaz chius ocul⁹ pāno erat copt⁹. et solūmō ponebā sibi i oculo quottidie semē centri gali puluerizatū.infra dies paucos curat⁹ ē. Elius pul.ad idē. R.sarcoco.calce cumēnō.ana.3.i.tere et utere. Elius ad idem et est valde corosiu⁹. R.salisgēme.3.i.tutie.3.5.sarcoco.3.iij.terre et usui'refua. Elius ad idez collige stercus lacertaꝝ viridiū et electo nigro qd remanet reserua. et ipasta decoque i furno uel alibi post addc pax sarcoco. et i oculo pōe qz pānum et oēm oculoz capturā pro certo remouet et ego suz exptus. Elius pul. et ē nālō corosiu⁹. R.spume maris nitri aī.3.i.tutie.3.5.zuchari candi.3.iij.tere et utere. Elius pul.ad R exptus accipe fabas nigras et inter tegulas ar dentes eas obure. deinde cū limatura ferri aī optie trita i mortario metalino et p̄ pānuz subtiliē extracta misce. et multoties i die i oculis iponat pul. ille. qz p̄ certo ifra breue tempus pānuz et oēm oculi capturā tollit pbatum est.

Elius pul.ad idē optimus. R.tutie preparte fm doctrinā i ca⁹ de caligine datā.3.i.sarcoco.3.iiij margaritaꝝ nō perforataꝝ.3.i.zuchari candi.3.5.terant̄ cribellēt et utere. Elius ad.idez. R.tutie zuchari candi.3.3.ana.3.i.sarcoco.tartari vini al.ana.3.iij.margaritaꝝ nō perforataꝝ.3.5.musci.3.5.tere oia cribella et usui'refua. Elius pul.optimus ad idē. R.tutie.3.i.aloes.3.i.5.sarcoco.3.5.tartari salisnitri thuris. ana.3.i.terat̄ oia insil. et mittant̄ i corpe turturis plectis oī bus iterorib⁹. et in testa enea i clibano ul' lari calidissimo oburant̄. et cū iuso turture ēt pene turturis oburant̄. postea oia terantur et subtillisime cribellēt. et his i die hic pul.mittat̄ i oculis. qz pānuz et oēm oculi capturā ifra breue tēpus corodit pbatum ē. Elius pul.ad idē R.tutie sarcoco.tartari vini al.thuris calcecu

menō.anthimoni ana.3.i.tere et utere. Quidā addūt ossis siple candi margaritaꝝ pforataruz et nō pforataruz ligni aloes ana.3.i. Elius puluis optimus. R.tutie preparte fm doctrinā pre dictaꝝ.3.i.lapidis calamitaꝝ coparose calcecu menon ana.3.iiij.oia terant̄ et cribellēt et usui reserua. Pul.alius optimus ad idē. R.cocu las marinas hoc ē testas coculaꝝ. spume mari ne sallis coīs. aī.zuchari tm̄dem tere et utere.

Elius optimus ad idē. R.limature eris optime i mortario metalino trite et cribellate et in aqua nouies ablute et excitate qlibz uice. et cū panico ossis siple sarcoco.zuchari et camphore misce et reserua. Elius optimus ad pānuz un gulā et grossitie p̄i pebraꝝ. accipe soleas uetus tas. q̄ in plateis liant et combure eas in pignatio in igne. et pul. qui ex eis fit misce cū tm̄dem aloes et utere. Ad idē exptus. R.lapi⁹ q̄ reperium i calce uiua. qui nō potuerant comburi. sed remanserūt i calce duri multū et teras eos optime in mortario metalino. et per pānuz subtiliter cribra. et misce istuz pul.cuz urina pueri uirginis. et ibi iaceat p̄ tres dies. deinde siccet i sole. et sic ibibant i ipsa urina et siccēt ad minis trib⁹ uicib⁹. postea de ipo pul.bis uel ter i die oculis pax impone. qz pro certo imbreui tollit pānuz et oēm grossitiez palpebraꝝ et oculi coperturā. expto crede qm̄ in pluribus egs et alijs animalib⁹ sū exptus. Et hec de pāno albula ungula et macula dicta sufficiat.

Ditiones ad pānum oculoz siue cata
ractaz pbatum fiat collirium cuz cro
co melle et uino al. qd p pl'es dies ocul
lis mittatur ut pānus molescat. deinde modi
cuз de isto pul.ponatur i oculis cuз uadit dor
mituz in sero. R. alei.3.iij.salisgēme.3.i.5.tutie.
3.iij.piperis.3.i.5.croci.3.i. omnia bene in mor
tario terre. et in cortice ouī ponat̄. et sup lar.ca
lidum. et aliqu tuella ul' parua olla supponat̄ et
fiat sup illā ollam fortis ignis p̄ duas ul' tres
horas donec comburantur bene. deinde pul
uerizate p̄ panum subtilem extrahantur adda
tur tutie tantum sicut in precedenti capitulo
dixi et utere est enim probatum. Eliud expe
rimentum ad albulam ungulā. et omnem ocul
li superfluitatem. et uisum miromodo clarifi
cat Recipe duas uel tres radices celidonie be
ne mundas et lotas cum uino albo et stent per
noctem cum cūmio rute viridiis deinde trita ia

ceant per diem et noctem in bacili. deinde ponat ad ignem donec seruere incipient. et cum bono aloe fiat collirium de quo oculis ipsis ponatur. Ad albula oculorum et panum probatum. R. salis gemme ossis sive stercoreis puerorum et sarcum solcarum uetustaram ana quodlibet in pignatio nouo per se cumburam et puluerizet et misceretur. et oculi sepe in die ipsis. quod est mirabile ac remouendum albula et panum et oculum copertur. que est in oculo. Tunc ad idem et contra oculum ruborem oculorum et palpebrarum inuersarum. sucus matris sive oculi sepe imponatur. et potest sucus extrahiri et siccari et cum tunc uis distempa cum uino alio oculisque immitte hoc colitum quoniam probatum est in oibus predictis ex qua eaque sint. Sucus herbe lucule quasi lucez dans. que est ypsilon cum florib. n. oculum copturam oculi siue hominis siue alterius aialis in breui tollit ualeat etiam ad cataractam. et si in predicto suco ponatur stercus lacerte uiridis ad idem us. Aque mirabilis infalibiliter oculorum maculas delicas et oculos clarificat. super oia iumentum seruat. et oculum maculatum facili delet. sed cuncte rosae et lepre non uere ualeat. R. limatur argenti stagni eris calibi plumbi auri cachimie argenti et auri finis dinitias et paupertates ana. ponatur per diem et noctem in urina pueri uirginis ea. al. Tertia die in uino ea. al. Quaranta in albuminibus ouorum. Quinta in lacte mulieris puerorum nutrictis. Sexta in uino rubeo. Septima in semper albuminib. ouorum. et hoc totum ponatur in vase in quo distillatur aqua rosa. ad lentum ignem. et quantum distillauerit reserua in vase aureo argenteo uel vitro bñ obturato ne respirare possit. et ex ipsa aqua oculis immitte. uel. in. uero. guttas mane et sero laudato per oculos recte. Simus humanus siccatus soli et per combustus puluerizatus est mirabile in astringendo et resoluendo. additiones et albulas que sunt in tunica oculorum. cui aliqui addunt piper et benefit et cinamomum in collirio abstergit enim lactem oculum et humiditatem grosam melle mixtis dispumato. Dixit mihi frater oliuerius hoc experimentum famosum in alamania quod in x. diebus delet albula. Sucus herbe parue. que in ortis nascitur et per teraz exceditur medio palmo. folia eius rotunda parua sunt sicut ebulis semen eius est teram recipiens sub caulo eius. ingrossitudine duorum granorum milii ponatur in oculo bis in die. Et aque distillata eufragie oculi ipsius sepe albula delet. Et

debilitatem uisus in senectute. Electuarium quod feci per dominum petrum. R. origani. nucis muscate. thymi. pulegii adhib. cinamomi feniculi ann. 2.5 cubebarum 2.5. u. matis. 3.1. fiat electuarium cum mel le. Et si iste herbe cum suco feniculi et celidonee ponatur deinde siccat fit opatio melior illarum. Ita addatur pipis longi et garofilo. ana. 3.1. pos sunt addi mirabolano per belico et emblematico ann. 2.5. sumatur de eo manca et sero. 3.1. cum uino acuitum et stomachum reddit robustum. Ruta calamine et seminum pistachio et cum uino infusa super oculos emplastrata et siccatur lacrimas. Licorece nodus dellatur in plicatura brachii sinistri maculas minuit. Sucus absinthii rupit maculas. Alqua ardentes oculi injecta ualeat. Sanguis aguille et sellae et falconis et cornutinis huiusmodi morbos curat siliter. Gall. leporis et signum quod fragit lapide in uescica. Sanguis coturnicis mixtus cum aliis carnibus non permittit eam pinguedinem coagulare. Ad passiones ualeat sanguis upupe et cere brum eius deuiccatum et sanguis yrundinis calidus. Aque tutie preparat. R. aque eufragie aqua feniculi. aqua matris sive ann. 1.5. aqua rosa. 1.5. tutie propria. 3.1. aloe. 2.5. coparose. al. 3.5. caphore. 3.1. miscetur et fiat aqua aprobatisima. Aque magri preti. ispani que uisum acuit. et oculos clarificat. et maculas et panum delet. R. se. fenicli petro apium. sileris motani. anisi. carui utrinque. semis galericis radicis celidonie. acori. betonicae. foliorum agrimonie. tromentille. ruta uerbena ana teratur et ponatur in prima die in urina pueri virginis. Secunda in uino al. Tertia in lacte mulieris siue asine. Quarta die distillentur hec oia et serua ut balsamum et opila bñ uas ne respirare possit. quod uire eius exalaret. Sucus uirginis pastoris pluries in die injectum panum maculatum et oculum copturam in breui tollit probatum est in quodam sacerdote et quodam que non uidebat. Ita aqua secum ex scie ruta mixta cum medietate sui suci spectante siue aqua ruta et plumbis in oculum injecta panum coridit et oculum supfluitatem in eo existente et per probatum. Ita pul. buffonis ecclesis iterribus obusti in pignato panum oculi coridit. Qui datus lapis repit in capite limacie luge non scutate lucidus in modis crystalli que se puluerizet et ponatur in oculo oculum et oculum copturam tollit. Et si cum selle yrcio miscatur erit fortioris opatiois. Ita se. ceterum galli integrum oculum injectum panum remolit et coridit et remouet. Ita coliriū secum ex tutia preparata cum phora aloë epatico ann. confectum cum suco celidonee suco mixto suco ceterum galli et vobis oculum et oculo

Liber*

ri coperturam remouet. Coliriū ad pannū oculorū remouendū et omnem tenebrositatem. Et bacile et unguis ipm eiū melle. et pone ipm ad solem. sic q̄ fūdū recipiat solem et os terram. et stet per dños uel tres dies. donec uideas ilū mel esse uiride. tūc ablue ipm cū bono ui no al. et in ampula uitrea reserua et oculis ipo ne qz eos mirabiliter clarificat. Et si loco uini ponat aqua celidone rute et uerbne et similia uel aliq de alijs suprascriptis. meo iudicio eēt maioris efficacie. Sucus trifolij picti cū maculis al. ualeat ad albulas maculas cū nigro et ad nigras. Hux fricati cū aceto super cotez et dexiccatū ad solem pdest. Dul. olibani cū melle et aceto et stercore magnoꝝ muriā mixtū et iniunctus pānos oculorū diluit. Aq̄ fabroz ualeat ad maculas pānū et inuersationem palpebrarū et totam cutē faciei subtiliandā. Eufragia quoq̄z mō sumpta in quoq̄z defectu oculis pdest. Mirabolani kbuli conditi ui suz clarificat. et debilitatē ex uētositate restaurant. conserūt sincopizatibꝫ et emozoydis permane debent sumi et post mensaz uel syruptus in quo positi fuerint (si habet) det sine obsecratione dietē et sine omni abstinentia. Discerunt autē sophistici a bonis. qz kbulus conditū cū frangit interius. et exteri omnino niger reperit. et cū gustat paruam habet ponticitatem et multam. dulcedinē. Si uero cū frangit intus est palidus uel subpalidus et paruaz habz dulcedinem et multā ponticitatē precipue si cū integer acu pforeſ sophisticus ē. Pica cum busta in olla sigilata quoq̄z modo data cōtra noctipolam et cardiacam et mīlam de causa frigida et cancerum in uirga uirili curat locum cū litio. Se. feniculi quoq̄z mō quotidie sumat et cum aq̄ frigida lauet oculos si sit ex debilitate spiritus. unde pica intus apperit et extra claudit et reparat spiritus. Item pica rocta et comesta reparat spūs uisibles. Itē pica deplumetur et abiectis itestinis decoquatur in uino al. usq; ad uini consūptionez et separationē carnis ab ossibus. et tūc totum teratur et liquor soli triduo exponat. postea cuz carpia uel aliquo pāno lini subtili sup oculos ponat qz asperitatē obscuritatē ruborem et dolorem tollit. et spiritus reparat. Sicut rute cū modo mellis lacrimas stringit. Ad defectum uisus dolorem et cecitatez. Et pulos yrundinū et cū acu subtili ceca. et repone ī uido. et post ter-

tiom rediens uidēti tolle caput. et cubure ī olia. et redige ī pul. et. Et fel hominis uel loco ei⁹ fel catuli lactētis. xxx. dieꝝ carpopalsami partes. u. castorei partē pme misce et pone in oculū. Uel. Et. sucū bedere terestris sucum feniculi ana stet triduo in uase eneo ad solem et statim pone in oculo. Sucus absinthi et rute ana ualeat.

Capitulum. xviii. de pediculis in palpebris et fistula in lacrimali.

Cedit aliquādo qbusdā q̄ habet ml̄ tos pediculos paruos in palpebris. q̄ curari poterūt in hūc modū. Ellixetur unuz ouuz. et duꝝ fiat. deinde scindat p̄ medū. et al. ipsius ouū ita duꝝ calidū supra palpebras apponat. et statim exhibat ipsi pediculi et ibunt ad ouū. Quidā ponunt pecia lini subtilissimā inter palpebras et ouuz pediculi uolentes ire ad ouū alicant se predicte pecie. utrūq; bonū est et expertū. Itē ad idē staphi sagria trita et supposita idē opat. Unguentū ad idē B. aloes. 3. u. lardi. q. s. terant et officiant insimul et utere. qz ubiq̄z fuerint pediculi siue in supcilijs siue in pectine siue alibi interficiet eos. Itē cinis cum oleo distemperatus et sup inunctū in pectine et ubiq̄z fuerit necat eos. Et qz in capitulo de pediculis plenius de hac dicam materia. et largius dīct. pp hoc de ipsa materia ulterius non est querendū.

De fistula lacrimali.

Uandoq; accedit oculos. fistulari ureta nasuz in aliquo loco laci imē. que fistula in hūc modū curari pōt. Et primo oz p̄ ocl'i suauit et leuit ad aliā pte ſpel lanū par cū aliq̄ instrumento cirugico ad h̄ ydoneo. postea foramē illū dupliceū cū radice malī tre ul'bzōe ul'cū medula ſabuci. l' pecia aliui ifusa itromitaf usq; ad loci pſunditatē. p̄ mōz exhaſ. et p̄ illū foramē mittas canellū enē ul'fereum l'argētum subtile et p̄ foramē canelli mittas feꝝ ul'argētum ignituz. sic q̄ usq; ad radicem fistule attigat. ita q̄ radix illi⁹ fistule (quoq̄z sit) coqtur. Qd̄ si pa. ultra mōz cocturā tuerit sic q̄ nullomō possit ignē pati. fiat tūc stuellū d̄ unguēto ruptorio et ī ipo foramē (sic q̄ tāgat radices ipsi⁹ fistule) apponat et dimittat ibi ec̄ a. iij. ul'. ix. usq; ad uespas. p̄ extrabatur. et ponatur ibi pecia lini subtilis in al. ouū. intineta. donec ignis cadit et euapo ret. post curetur ut cetera uulnera unguenta

autez ruptoria sic facias. accipe duas partes ci
neris leustici. et fabaz uel nitri uel mirti et ter
tiam partez calcis uiue puluerizate et desuper
aqua infude. et ista aq̄ capitellū dicit. Et si uis
pbare an dictū capitellū sit forte. ponat in eo
unū ouū. et si sup natat forte ē si nō. non ē forte.
et tūc iterato. et ipsaz aquā. que descedit iteruz
colla. et sic fac donec fiat forte. deinde ipo capi
tello iam scō resolute calcem uiuam pulueriza
tā auripigmētū sapōem saracēicū. et misce oia i
modū unguēti. et fac ut dictū est. quōdā ita de
coquit et rūpit uleera sicut ignis. Istud enī un
guētū positiū i cūcula glauī uel capsula crea et
positū supra scrophulas mortificat eas sic. q̄
sine lesioe extrahi possit. Mortificat et radi
cem cuiuslibet fistule si una pilula ex eo facta
ponat supra radicē fistule. ut stuellus ex eo fa
ctus (q̄ melius ēl. -q̄ stuell⁹ cū in ore fistule im
mittit tot⁹ dz iuolui pecia lini subtilis. sic q̄ de
ipso stuello nil discopertū remāeat nisi sola pū
eta. q̄ supra radicem ipsi⁹ fistule dz iacere. etiā
potes cū deō unguento ruptorio quālibet car
nē sanam rūpere. et in quacūq̄ corporis parte
uolueris. unde uidi quēdam. q̄ cū hoc unguēto
posito in capsula erea rūpebat locū siue crepa
turam in una hora. deinde ponebat intus intesti
na. et post modū suebat crepaturā. deinde pul.
cōsolidatiū et earnis generatiū desup asper
gebat. et curabat oēs crepatos indifferēter taz
senes quā uiuenes. Pul. aut cōsolidatiū sit ex
sanguine draconis mastice colophonie boloar.
mūnia resina radice soliū maioris sicate et cina
momo ana de omnibus equale pondus et insi
mul pulueriza subtiliter et utere quando fuerit
opus. Quidam faciunt hoc modo unguen
tū ruptoriū ex calce uiua. que ad huc i ope po
sita n̄ fuerit nec ifixa. sapōe nigro. auripigme
to et fuligine ana. terebat et micebat oia cō for
ti capitello uel forti aceto et supponebat loco
ubi rūpere uolebat et cū h̄ et oia apostemata
sine ferro rūpebat. Qd̄ si mala caro cernitur
in fistula. uel alibi remouebat statim eam cū h̄
puluere. R̄ calcis uiue auripigmenti uiridis
eris hermodactil. ana tere oia et cribra subtili
ter. et mitte in plagam. q̄ ubiq̄s fuerit caro
mala et supflu a ea i breui corodit et cō expertū.

Aliud ad idem. R̄ marmoris triti. et puluci
zati subtiliter. 2. i. realgar. 3. ii. terre et misce in
simul et mitte in plagam. Aliud ad idem. R̄ pa
rū calcis uiue et tere eam et fac pul. et mitte ubi

cūq; uolueris q̄ bene corodit supfluaz carnē.

Idē facit pul. hermodactilis et uiridis eris.

Dditiōes. R̄ agrimonie fuliginis pilo

a selle cū coto distila et appōe in fistula

lacrimali. Unguentū expertū qd̄ in q̄
cūq; parte corporis ungūtū pustulas et uescas
frangit. R̄ cantariō. sinapis puluerizati et cū pi
ce alba et suco celidonie et modico aceti dissem
pere et fiat liquiō. ad modū salse. et inungatur
locus. s. p noctem. Itē cīnis salicis cū assungia
pmixtus rūpit carnem et apostemata ubiq̄s
uis. Item niscus querinus cū uitriolo et capi
tello fortiter smistus rumpit carnem ubiq̄s
uolueris. Item sapo cuz quarta parte pul. ru.
idem facit.

Capitulū. xx. de pilis in oculis uel alibi p̄ter
naturam natis in ppetuum tollēdis.

Cidit aliquādo q̄ oculi lacrimantur
a et rubent q̄ pili preternaturā i palpe
bris orisitut. qui mordicatione i ipsi
oculis facientes ipsos oculos ad lacrimandūz
cōpellunt. Quādoq; etiaz nascentē pili pr̄ter
naturaz in locis diuersis corporis quos remo
nere ē conuenientio. Si itaq; fuerint in palpe
bris pili preternaturaz. et fuerit ibi carnositas
multe. ita qd̄ pili superflui nō benc discernan
tur. tūc primo fricent palpebre interius cū so
lus varitarie. et cū sanguis inde exierit. et cuz ca
so diminuta fuerit. pili cum instrumentis ciru
gicis et huiusmodi radicis extirpen. postea
supponatur al.oui et hoc in estate. in yeme ue
ro in ipso al.oui misceas paꝝ raffani et quoticē
ibi pili renati fuerit h̄ fiat et palpebris suplige
tur sic q̄ supius cōprimat. Si vō non fuerit
ibi multa carnositas. euelanē pili ut dc̄m cū uel
cū rasoio abradant. deinde accipias sucū cima
rū rubi et absinthi et abo cū al.oui cōmisceas
et desup ponant. Expimētū pbartū ad remo
uēdū pilos supcilioꝝ ul' de q̄libet loco corporis
ubi uolueris i ppetuum. Drio balncef locū ubi
fuerit i pili. q̄s remouē uolueris cū lesuio
tepidō ter ul' q̄ter. deinde inoluanē digitū i gu
mi pinee pilis p̄uis discopris. i. dc̄xicatis. et di
gitis positis sup pilos euelanē radicet. ul' cū i
strūm̄tis fereis exhanē ut supradicim̄ est. Et
loca sic depilata ex hoc unguēto infrascripto
ungant. qm̄ nō pmittit eos ulterius nasci. R̄
gumi hedē ouoꝝ formicaz. auripigmenti. colo
phonie an. 3. i. saguisugaz cūbustaz pulueriza

rū.3.i.5.oīa simul puluerizata cōmisce. et cōfice
eū sanguine rane. et ex hoc unguēto parūz tepi
do locus ungāt. qz est exptum. Itē si ex su
co cicute cū pauca s̄q̄ mista ipsa loca depilata
aut rasa ungātur p̄ tridiuꝝ nō pmittit ī loca pi
los ulteriꝝ renasci. Itē si loca (p̄us depilata)
ungāt ex sanguine uespertiliois et suco hedere
et raffani et felle yrcino nō sinit ibi pilos renasci
ulterius. Unguentū magistri miei. de quo si un
xeris loca quecunq; uolueris (p̄us depilata uel
rasa) nō permittit ibi amplius pilos renasci.

Eccipe pinguedinē siue a songiam (q̄ melior
ē) rane talpe et uespertilionis. et cum gumī he
dere misce. et unguētū ex his oībus fac. de
quo unge loca prius depilata pluries. et in ppe
tuum nō pmittit renasci ibi pilos. Aliud ab
eodē magistro meo exptum ad idē. R. carnes
uacinas et dimitte eas putrefieri ita q̄ uermi
bus impleat. deinde accipe uermes illos et po
ne eos in agresta. postea pone eos ad excandū
ad soleꝝ. et excati iterum imbibātur ī agresta
et iterum excen̄t. et hoc fiat adminis septies
postea pulueriza eos. et de illo pul. sup locum
p̄us depilatū uel abra uel pluries pone. et in ppe
tuum nō renascen̄t ibi pili. pbatum ē. Itē si
loco ubi pili uel capilli p̄us sint abrasi uel de
pilati fuerint. deinde cū uiscositate psily et ace
to mista inungāt. aut eū opio iusqamo et aceto
mixtis fil. aut cū castoreo et melle. qd̄ ē ad hoc
pbatum. aut cū sanguine rane uel testudinis.
si cum ali qua iſl aꝝ rex uel cum oībus simul
mixtus ungāt locus predictus remouet pilos
nec pmittit amplius renasci ut dicit quidā in li
bro suo qui diuinus nūcupat. Itē accipe oua
formicarūz et pistaca bene et conficiātur cum
oleo in quo coctus sit ericius. et ungāt locus.
Itē aliud ad idē accipe sanguinē uespertiliois
mixtum semine cicute trito et sup loca in qbus
uolueris nō amplius pilos renasci inungāt. qz
p certo nō orient̄ pili ibi. Et nota q̄ atqueā
huiusmodi unctiōes fiāt semp itelligas q̄ illa
loca debēt depilari p̄us uel abradi.

Dditiones unguentum mee intētiōis
a ut pili nō renascātur in locis iqb̄ sūt
pter naturā. R. gumī. hedere. 3. i. auri
pigmenti picis grece se. cicute ana. 3. 5. castorei.
3. 4. opij. 3. i. iusqami. 3. i. 5. cūficiātur cū sangui
ne rane et suco cicute et fiat sicut unguentum et
ntere post pilorum euulsionem. depillentur et

cum psilotro ex ealce uina facto pars una. au
tipimenti pers tertia et aloes pars. 5. facte un
ctione ex eo super fumum aque calide siue in
aliqua stupha.

Capitulum. xxi. ad faciendum nasci pilos in
locis preternaturam depilatis ut supercilijs
barba et huiusmodi.

Liquando accedit supercilia depilarī
et alia loca preternaturaꝝ ppter aliquos
humores adhustos mordicantes. qui
sob cute absconditi sunt qui radices capillorū
et pilorum corodunt sic q̄ ibi ullos pilos rena
sci non permittunt. et hoc sepe fit in leprosis et
hys qui in talibus humoribus ualde superba
bundāt. Aliquādo accedit quibusdaz ut fiāt
calui pter naturaꝝ sicut accedit sepe istis qui
pacunt in capite egritudines ex co. in estate.
quoz capita postq̄uā incipiunt ab huiusmodi
egritudinibus surgere depilātur. et caluiciem
pter naturaꝝ incurunt. quādo qz etiā depillātur
circa loca corporis pter naturaꝝ sicut barba uel
alia loca ubi naturaliter pili debēt oriri. ppter
dictos hu. adhustos sub cute existētes. uel ppter
aliquā egritudinē in loco illo adueniente ut ac
cidit ppter usturas aut pcessiones aliquas ī lo
co illis factas. de qbus oībus multa que uidi
et experientias habui. recitabo. Ut igitur pi
li renascantur in superciliis barba et aliis lo
cis uidelz depilatis pter naturā). Terātur radi
ces interiores ulmi. et in aq̄ dū coquātur. et qd̄
sup metauerit coligatur. et denudata loca(p̄ilis
p̄us rasis fortiter cū staminia fricata sic q̄ be
ne rubescat ex pdcō liquore. ungan̄t. et p certo
si plibus uicibus fiat cito facias eos oriri. Idē
opānt sfercora tiro galloꝝ cūbusta. Aliud ad
idem cūburantur apes et capi. ue. et ciniſ predi
ctorum cum oleo ros. cōmisseatur. et ungan̄t
loca prius fricata ut dixi. Aliud ad idem ex p
tum fiat mortarium unum paruum cuius suo pi
stello ex plūbo. ita q̄ ambo ex plumbō sint. et
in mortario apponatur oleum rosatum uel mir
tinum. et tam dū pistetur donec in colorē plū
bi uertatur. ac si esset quasi unguētū. et unge
loca depilata(fricata prius) i sero. et sic p totas
noctem maneat. Mane uero cū aqua ca. ablui
tur et hoc fac p multos dies. quia hoc p certo
facit oriri pilos ī supercilijs barba fronic calua
et in alijs locis pter naturā depilatio. Aliud

ad idēz. **R** ossium dactilloz adusto. 3. v. ethu-
ris. 3. iii. carpo balsami. 3. iij. spicce. 3. vi. azuli. 3.
3. fiat pul. subtilissimus et supra loca depilata
ponat. **E**liud faciēs nasci pilos i oībus predi-
ctis locis et etiā eos colorās. **R** papaveris ru-
foliorum mirti. ca. ue. spicce nardi. ciperi se. apij
emblico. nucis cipressi an. 3. i. hec oīa in tribz
libris aq̄ coquant quousqz ad unā redeant. et
collature adde lōz. i. olei mirtini et decoquante
in caldario pleno aq̄ usqz ad assumptionē aq̄.
deinde etiā accipe corticum pini tritaruz et lau-
dani ana partē tertia unius. 3. et misce ea et i pre-
dicto loco unge calui. **E**liud ad idēz. **R** fuci
folioz salicuz et folioz mirti. ana. 3. 5. laudani.
3. i. olei mirtini. q. s. misceant et incorpoarent om-
nia simul in modū ungueti. et inunge loca depila-
ta precedēte fricatione. qz pilos facit nasci. et si
sint scisci facit eos cōtinuari. et ē pbatis. **E**liud
leue ad idē bonum. accipe osia dactilloz et lau-
dani. ana. 2. fice cā oleo mirtino. et loca unge. qz
facit pilos in breui renasci. **E**liud ad idē. ac-
cipe panē ordeaceum et sal ana et in carta peco-
zina uel edina inuoline. deinde oīa simul i uase
figali in forti igne ciburantur. et pul. ex eis fa-
ctū cum adipē ursi cōfice et utere. **E**liud ad
idē. **R** lacertas uirides talpas ericos cum spi-
nis eoz omnium cumbustaz ana partes equa-
les. deinde accipe apes uespas muscas q̄ habe-
re poteris et pista omnia optime. et puluerē pre-
dictū cū eis fice addito tñ eis suco serpētarie
et inunge loca depilata p̄us cū stamina fricata.
qz pbatum est. Quidā erat caluus preterna-
turam. quem curauit hoc mō. dedi sibi p̄us oīi
mel cumpo. cā tepida. x. dies post cum pilulis
aurcis. v. et tuchys. x. ipsum purgau. post pur-
gationē feci forti abradi locū caluū. cā psilo-
tro. deinde feci in tantū fricari ipsum locū euz
stamnia q̄ sanguis inde egrediebas. post in lo-
eo illo feci stipaspergi pul. ex tartaro uini al. fa-
cto hoc pluribus uicibus i breui caluus capil-
los puleros et i multa quātitate i loco ubi erat
caluicies emissit et ego habui flore. auri. zo. ab
eo. **E**liud faciēs nasci pilos ubicunqz. Locu-
ste uirides et apes ciburant. et cā oleo mirtino
uel ros. uel assūgia misce et usui refua. **E**liud
ad idē. qd̄ etiā ualeat ad canicē i senibz. **R** gal-
larum i oleo hustaz. 3. xx. eris usti. 3. 5. dragā-
ti. 3. ii. tēperent cū aqua pluiali i qua bulierit
cortices nucum et loca prius abrasa et cum
stamina aspera prius fricata ungatur. **E**liud

ad idē et ualeat etiā ad scisuras capilloz. **R** fuci
foliz salicis fuci mīte ana. 3. iij. ponat i olla sup
igne leuem. et buliant rātu z p̄ sola tertia pars
remaneat. deinde adde laudani. 3. i. olei mirti
ni. 3. vi. 2. ficiant simul et utere. Experimentū
ybernic ad faciendū nasci pilos in quacūqz p̄
te corporis preternaturam denudata. Primo
abradatur locus optime. deinde abluit cū aq̄ i
qua bulierit ca. ue. corticis ulni et ungule cabæ
line aquatice ana. M. i. post fricitur locus for-
titer cū staminia aspera sic p̄ fortiter rubeat.
post ex melle despumato tepefacto unga deī
de sup ipsuz mel supasperge istum pul. **R** eō
ticū castaneaz testarum auelanarum et ungule
caprine ana terātur pulue. et cūmisseatur cum
pul. facto de stercore caprino et de stercore ga-
ti. ana istis omnibz simul mixtis puluerizatis
huiusmodi pul. sup ipsum mel. aspergatur. et d̄
sup peccia liget. et omni die semel remouet. q̄a
p̄ certo in breui faciet nasci pilos ubicūqz uo-
lueris et ē pbatum. Itē mel anacardinum ua-
let inuntū. Itē unguentum factum de cera pice
et eleborō nigro. et al. et oleo mirtino et nucum
optimum ē in hac causa. **E**liud ad idē exper-
tum ad faciendum pilos nasci in supcilis uel
barba uel alīs quibuscumqz locis preternatu-
rā depilatis ut caluitie alopitia et tinea. **R**. Lā-
tarides exiccatas in umbras ablatis pedibus
(et capite) et line cā eis quecunqz loca uolueris
primo enim uescabitur illc locus post nascē
pili. Itē pul. condisi mistus cū oleo de uitellis
ouorum artificiose extracto sicut faciunt alchi-
miste miromō facit nasci pilos ubicūqz uolue-
ris. **E**liud ad idē ciburatur lacerta que stat
i domibz. et cū oleo mirtino misce et utere. Ad
idē aliud medula auelanarū sup tegulā ca. asse-
tur et i oleo raffani misceat et utere qz mirabile
ē ad B. **E**liud ad idē etiā ad barbā tarde na-
scētē. cinis abrotani cibusti cū oleo oliuaz atē
quo misceat et utere. Idez opat cinis lili cū
busti cū aq̄ mist et linit. Ad idē accipe duas
nuces et ciburant qusqz terri possunt. deī te-
rant et subtilis puluerizenē cū aureo. i. nucleoz
dactilloz et gra. x. v. pipis. cima. abrotani cibu-
sti auelanaz cibustaz laudani cataridū 2. disi
an. aureu. i. bull. hec oīa puluerizata subtilē
oleo ro. et usui refua. qz fac nasci pilos i supci-
lis et barba et similibz. **E**liud ad idē. **R** thu-
lis aur. iii. co codrilli stercoris erici mari ru-
e motane ana aur. i. terantur cum uino stip-

Lota.

tico. et administratur cum adipe ursi. et usui reserua. Et nota quod antequam predictis locis denuo datis quodquā apponat semper debet precedere abrasio predictorum locorum et fricatio fortis cum aspera stamia. et hoc seruato ubiqueque fuerit denuo datio pilorum preternaturā siue per ictum siue per ppter usturam ignis siue per adustos humores sub cuncte existentes faciet in brevi capillos regenerari.

Deditio unguentū gal. in casu capillorum per optimū facta prius fricationē loci cum pano aspero et pul-tartari donec rubeat. post ungatur unguento ex oleo mastici et laudani in modū unguenti.

Capitulum. xxii. de epilepsia.

Ositis signis causis et curis doloris per capitum ex quaquam causa facti et etiam de passione oculorum tractauit put deus mihi per suam misericordiam concessit. Nunc ad partem cerebri reuertar ab epilepsia incipiens tractare.

Dico igitur quod epilepsia est opilatio principaliter ventriculus cerebri cum humoris sensus et motus.

vel epilepsia est spasmus totius corporis non continetur. Et hinc fieri haec pars a diuersis causis ut ex superfluis cibis et potibus siue uenenosis. et mortibus canis rabidi vel raptiliis ex acre ueneno so coruerto et pestifero. Et poris contractis et superfluitatibus retentis et calore nali debilitate sequitur repletio ventriculus cerebri. Et ille sunt tres cause potissimum ad inducendum epilepsiam. Epilepsia alia via alia non uera. Uera fit ex flegmate. Non uera fit ex melancholia mixta cum flegmate. Ita epilepsie tres sunt species. Nam triplices locorum diuersitatem in genere causa ipsius epilepsie continet. Prima species proprie dicitur epilepsia. quod fit per proprie uitio cerebri siue ex materia in ipso cerebro existente et non aliunde proveniente. Et huius signum infallibile est quod isti tales subito cadunt. et spuma maximam emittunt et non pertinunt. capitum habet etiam grauendum. nec adiungunt signa ut in ceteris species. Est et secunda species. quod analgesia dicitur. Et haec fit ex materia in stomacho existente non in occurruntate ipsius stomachi ut quidam dicunt et male sed in uenis arteriis et nervis ipsius stomachi per quam medietatem materia ebulliens ad cerebrum rapitur. Et in ista specie quicunque pars cadit sentit in principio sui casus quandam morturam et incisiones in stomacho et tinitus aurium quod est. quod summi qui tunc

ascendunt a stomacho ad cerebrem oppilant ventriculos ipsius cerebri. et est aliquam cum uomitu in principio sui casus. Est et tertia species quod cathartes dicit quod fit ex materia in extremitatibus contracta ut manibus pedibus et huiusmodi. Et isti in principio sui casus sentiunt in extremitatibus raptus sicut formicaz ex materia supius ascendet. Et isti preservant per extremitatum contractiones ut Galen narrat de quodam scriptore suo quod in pede materia ipsius egreditur supius ad cerebrum ascendere sentiebat Galen. autem faciebat ei ligari tibi cum faciolo et sic materia non poterat amplius supius ascendere. Si uero materia huius egreditur in intestinis in eis emitteatur in eorum emittant sterces. Suntio matricis uel ex materia spermatica nimis retenta et in uenositate uersa emittunt in casu mestrua vel sperma uel urinam. Quicunque autem humor in causa fuerit per haec signa cognoscitur. Si sanctus fuerit in causa erit dispositio sanguinea corporis et adest rubor faciei uenarum repletio. etas diei precedens calida et humida regio. ipsius tempus anni. hec omnia in caliditate et humiditate continentia magis designant. Flegma in causa est cognoscitur per corporis habitudinem flegmaticam. per superfluitates abundantes per os et naribus cuius insipiditate oris. et capitum grauendum. superficie corporis sub albida. dieta regio etate tempore et idem convenientibus certioribus nos reddunt. Multa uero esse in causa cognoscitur per melancholię corporis dispositionem. rotunditatem et superficiem corporis que est quasi subcinericy coloris. similiter etas regio tempus anni et similia eidem convenientia haec declarant. Excoletra autem non fit haec egritudo. Et nota quod cum fit a sanguine uel flegmate magis manifestatur et cadit patiens in pleni lunio. Cum uero fit ex melancholia magis defectu lune infestata. Ita nota quod haec pars ab infantia usque ad primam iuuentutem in uiris curari poterit. in mulieribus uero usque ad tempus mestruorum. post autem ratione et cuius maxima difficultate curabitur. Curia huius passionis talis erit. Si in primo anno quod ciciderit lobotometur de uena capituli. Si uitio cerebri fuerit. Si uero uitio stomachi de uena stomachi. Et si uitio extremitatum de sphena. liberabitur enim pars ab huiusmodi egreditudine. Experimentum magistri mei ad relevantem epilenticum expertum. R. pulegij origani aristoteli. salure domestice et aggressis. peconie ana-

terantur omnia et in subtilissimum pulue ren
ducant cribellatur et cum paucumelle misceant
et de tali mixtura suffumigent per corporum totum
sum. et etiam ungatur ex mixtura illa nares eius
virga et pitone con uel uulue. (si mulier fuerit)
et parti deo per os et statim relevabitur epilepticus.

Item suc rute uel peonie naribus iniecit uel scia
eorum trita et pulverizata iecta in naribus statim fa
ciat epilepticum surgere. Cum itaque epilepticus, re
leuat fuit. Prior intendendum est circa dietam ipsius
(cum dieta sit per potissima curatiois). Come
dat igitur pulos galinas edos predices fasianos
sturnos et aves pterquam in paludibus degentes.
carnes arictinas castratas. annualis agni et por
ci et caprioli. et huiusmodi carnes ellisias uel as
fasias uel in uino odorifero uel speciebus oditas.

Comedat capita porco et elixa: farinam ordei
spalte ius cicorum ruris; pax de granis ipsius. pira
coctana cocta coedere potest post prandium. In ma
ne ad libitum coedat. in sero vero pax et leviter coe
dat. Similares pisces et in aq[ua] salmis degentes
et in pessinis fluminibus coedere potest super carbones
assatos. ut eorum humiditates remanent. Spina
chias. boraginum petro. seniculum spargos bru
scos panem triticeum et binum fermentatum coedat. Uli
num citrinum al. uel subcitrinum et odoriferum bibat.

Fugiat apiss. quod inducit epilepsiam de sui proprie
tate. Et cum huic quod humores dissolunt et co
mouet ad supiora. Item si mulier pugnans utat
frequentem apio. fetus quem pariet epilepticus erit.

Et hoc est spale quod surgit creature. Absti
neat autem gnatia et caulinis pecorinis et ab ovis miliam et
co. ad hustaz. et flegma nimis generatibus. a me
dulam aitiam a cerebris a fraxinis a salmis acetosis
cucumeribus sumo et puluere et a coitu in mode
rato abstineat. Lauseat ab immoderato usu
balnei et conuentu hominum quod in talibus lo
cis obsuevit eis accessio poccupe. Lura magis
mei ad epilepsiam excepta prior fiat sirupus. Et que
betonice herbe paralisis saluie domesticae et
agrestis petasilon. gramis ysopi. buguloxe. ru
te caprarie. valeriane. caule. scolopendra. aneti. en
diuie. ana. M. s. Flore rosmarinini flore boraginis
seis annis feni. pasnlaruz sine nucleis corticis
radicibus coiuersatis. 3. i. s. canelle portice. 3. i. radi
eis peonie et polipodi quareini et tritorum annis.
Quatuor zuchari libras. q. fiat sirupus et deo per
tunc sirupus tepidus quoque que macte sit digesta

Uel deo omni mane. 2. i. s. oxymellis squilitici

et oxymellis. Juliani cuiusque decoctionis se. feni
culi anisi et rute. Digam macte purget cum pilis. v.
i. cerepigre. viij. cochys almansoris uel cuiusque potio
ne seti pauli bidentata et silib. Uel cum istis pi
lulis. Et pulpe cologne sticad castorei. ann. 3. i.
i. cerepigre. Sal. 3. iij. agarici. 3. ii. turbit. 3. i. s. fici
antur cuiusque suco absinthij. et deo ex eis. 3. ii. uel.
i. s. In matutis vero exhibeat talis locutura. Et
cologn tide. 3. viij. uiue passe sinu nucleis. 3. iii. bu
lliant in libra. iij. aqua donec ad unam decueriant: et
addito paucis zuchari collent et deo. Item uta
tur balneis serei giboroso et circuli. quod balnea
sunt apud puteolum prope neapoli et in ipsis bal
neent in media nocte et in matutis. post exitum
vero balnei sumat ibi electuario ad modum casta
nee grosse. Et piretri. siseleos. sticad ann. 3. ii. aga
rici. 3. v. cardamomi recentis acori. asse. aristolo
logae et ro. ana. 3. i. 7. s. oia terat et pluerizet. de
inde exhaesit siccus ex squala et mixtus cum succi quā
titate mellum coquatur et officia mille cum predictis
speciebus et utatur ut dictum est. Ut fiat balneum ex deco
folioz lauri pulegii betonica origani mete roris
marini herbe paralesis. iure saluie domesticae et
agrestis. metastru rute fistulabri florae camomile. et alias
herbarum aromaticarum in uino et aqua decoctarum ad
dita spica nardi et in balneo ter uel hinc utret
iter die et nocte. et parum stet ibi et in exitu balnei
sumat ibi predicto elliso quod librum certum ad stupore
re et membrorum et et ad perfumationem paralesis. post
modum absterget corpus et ex oleo nardino unga
tur et fiat et clistere acerimbi cum stupore et aliena
tio diu perseverauerint. Item abluatur caput
per semel in ebdemoda de lessuio facto de cine
re uitis et aqua decoctionis saluie laurei cipe
ri. betonica roris marini. sauvine. et spica nardi.

Item hanc quod seruat eos est. q. puocetum
uomit annis pugnatis cum decoctione rassiani et syrum
acetoso per comestione. salso et potionem uinit
miti dulcis. Ut in ipso paroxismo immitat pen
na in gula itinctorum yerapigra et aceto sanguino.

In ipsa itaque accessione habet per passionis ipsum faci
es est cohopia. quod terribilis in aspectu et spuma
quod exterius adheret extergat. Et si colitur uer
sus surerit exterior. ad percutiendum reducat statim ut
fiat liberius inspiratur et respiratio. In analen
sia et catalensis ab ipso principio sternutatio
producetur cum castoreo pipe euorbio et si
milib. In epilepsia vero quod sit uicio cerebri non per
ducetur sternutatio ab ipso principio. quia pos
set suffocari. Sed post longum tempus

etum eger stupidus remaserit et aliena logitur.
sternutatio puocet. et fuit fricatio manuum et pe-
diis pectoris et narii. Si fuerit uitio stomaci
debet sirupus de absinthio cum ylopso. post digones
matie purget ut supra cum pilulis supradictis.

Quod si mā huius egreditur fuit in extremitate
tibium ut in pedibus manibus et huiusmodi. purget
cum medicina sine pilulis que humores attrahunt
a solidis et longis partibus. ut sunt pilule ar-
tetice pilule de hermodactilis et huiusmodi. que
in capitulo de arteria et ca diligentem prescribantur. post purga-
tionem fuit minutio de saphena. et ab iteriore par-
te tali scarificentur tibiae. ungatur extremitates
unguento ruroratio et cura de fistula in angulo la-
chrimali nata posito. et hoc fiet propria ut mā edu-
cat exterior. Fiat etiam tale unguentum. Fructus cu-
tumeris agrestis quoniam sunt maturi colligantur et in
vino et oleo. xv. diebus putrefact. deinde coquantur
et collentur addantur hec. Et castorei
rei elbi nigri adarce euforbii rosana et addita
cera fuit unguentum de quo extremitates in cathar-
lesia ungatur soli et in analetis et spina dorsi in
epilepticis. Item castorei usque arrotunda costulæ
euforbii sulfur. vi. in oleo muscelino uel coi de
cocti. si tingat ex hoc unguento spina dorsi mul-
tu usque. Item cum sit uitio cerebri fuit cauterium re-
tro in parte posteriori capitis et non in pupi sed in cer-
vixe. et portet ipsum per. quousque liberatus est. quod est
exemptum. Et fuit abrasio a medietate anteriori ca-
pitis usque ad frontem et loco. abrasio supponatur
hoc cataplasmum. Et nucis saracenice brionie pi-
reti croci ana. 3. 5. se. nasturci suci abzotai ann.
3. iij. Hoc cataplasmum a sero usque ad mane teneat.
Item tres grana san. a spatulis per. pro scoriacionem
extracte cum uno corvi paciente adhuc existente
stupido in potu date multa prossit. Item ellum
semini de puluere gentiane et peoniae datum ad quanti-
tatem. 3. i. ante solis occasum multum perfert. Ipsa
etiam peonia uel radix se portata supra se. uel in
cluenda semine in anulo argenteo. et per ipsum anulum
portet in digito. unum etiam radicis decoctionis
ipsius in potu per. sepe et septem tribuat. Item dia-
storem datum post purgationem ad minorem in ebdo
moda multum ualeat. Triaca etiam data ad modum
sabae cuius aqua sticad ualeat. Item ierapigra gal. cum
vino decoctionis saluie et ruta in sero septem tribua-
tur. Item anthimonium politricum coagulii lepo-
ris et fel ursi quodcumque ipsorum per se uel ova filii cum vino
uel alio sumpta curat epilismam. Quodcumque curat est
ab hac pas. hoc modo. Accipiebat de mitridato

et potio sancti pauli semel in septimana et de pli-
ri arcoticon tribus uicibus in die et infra paucos
dies conculuit ab epilepsia. Quidam alii in tribus
septimanis curat est solum per ergado se bis in se-
ptimana cum suco brionie depurato addito pau-
co zucha. Uidi quidam quod hoc expimento cura-
t. Et san. dura. oppo. castorei antimonij ana te-
rant et in pilulis uel aliud quo melius fieri potest
per exhibeat. quoniam est exceptum. Cum epilisia fit ex me-
lacia accipe stercoraria colubinum et pista ipsum et cum
ouis locuorum misce et captaplasma super splenem
apponat per appositum sanguisugis. hoc enim causa
captaplasma mam trahit a capite ad splenem et ge-
nerat febre et sic epilepticum liberat et maxime si
fuit in autumno. Quod si fuerit uitio stomaci. puo-
cer est nominis per supradicam doctrinam uel cuius uo-
mitio nicolai patriarche uel scarpelle diacimi-
ni de perniciosa et scarificatio uel sine stoma-
co applicatur. ungatur stomachus ex calidis unguen-
tis ut de altea marciaton agripa oleo laurino
mustelino et silib. Sale etiam sacerdotali sepe et
septem uata in cibis quod multa extenuat uictositatem
et ad hanc satis ualeat cam. Electuarium optimum
et summa secundum species epilisiae. Et amigdal sticad.
siselcos. piretri. ana. 3. i. a garicie. 3. vi. cardamo-
ni recentis asce bone. aristolo. rotund. affodi-
lo per radicem cucu. asinini. ligritie. carpo. radicem peonie
ana. 3. ii. accipe gallinam. et in aqua infunde et aqua ex-
cessu fundat super tunc mellis quantum ipsa est. et co-
quante cum ipsa et perfice electuarium. Aliud ele-
ctuarium ad idem. Et pipis papaveris al. lusgarni
ann. 3. x. croci opii. ann. 3. v. cinamomi. cimini spi-
ce piretri. cassiae lignae. euforbii. costi. pipis al.
et logi. zinzi. ana. 3. i. sulfurius uinum se. cicute ana.
3. vi. se. lapachum acuti aneti. ana. 3. i. mellis. q. s.
debet in modo auelane ieiuno stomacho tam in estate
quam in yeme. Item suc gentiane cum suco pigam
rute et artemisie. ann. 3. iij. peonie puluerizate. 3.
5. cum paucis melle in potu da quoniam mirabiliter co-
runt. Item si uis scire an curat est epilepticus. an
non. Accipere cornu caprinum uel lapidem gaga-
the. et pulueriza alterum eorum. et pul. huius super car-
bones ardentes ponit. et per sumum recipiat per os
ex eis et si non est perfecte curat statim cadit. et tunc
subleua ipsum cum his quod in principio huius capiti dixi
m. et curas perducas adhibe. Si vero perfecte curat
est non cadit. Item fac in hac per. caput purgaria et
gargarismata quod in sequenti dicta causa. Medicie
perficitur epilisia sicut hec per etiam sticad san. testu-
dis. coagulatum lepozis ossa heuum. obusta. cinis

Primus

16

ungule asinini digiti citrini. se. agni casti. gētia na. galbanū. sarapinū. caro mustelic sumugius ex blanca bizantia. aristo. ion. et ro. acq tepida. balsam. et omne coagulū maxie camelis et lepo zinū cū aceto bibitū. coriādrū i cibis datū. ana lēticia ualeat. Epar asini effectus et comestus ieiuno stomacho. unguile asini obustus pulueris 3. i. dat. 1. folia pētafil. ota cū u. no i potu da ta xxx. dieb' miromō ualent. Gordicies au riūz bibita. Hel testudinis aurib' istilatus. Peonia collo suspēsa et comesta. assa efficit opa siones peonie. lignuz crucis suspēsus. Oppo. agaricus. epithim'. Elbs niger. Cardamomus San. camelli. oua testudinis siluestris. oua coz uop. uapor aque marine. olfatus buiūsmōi po ni facti ex cera. ruta gutt i arabici et pul. uisci cū farina ordei et aceto uscēce pomū et odore. Sanguis testudis cū vino bibit'. Edditōes q̄ siōt i gēni eq̄ trite et bibite cū aceto ualent. Suffumigū san. agni cū se. peo. ie trito mix to u. Unge tipora et omisu as cū m dula cruris camelli et olo ro. Caro porci siluestris omesta. Anetū. assa et castoreū cū oximelle. In sūflatio pul. cucu. asinini et succi eius et nigelle sal' armonia. elbi albi. condisi i. 18. 33. mire euorby. castorei si aō s. quinātasse. alchitaz picis sicce multū u.

Dditiōes. epil'ia i pīna q̄dra lune c̄ de a mā statica. Et i dnab' medys san. Et ultima de mīlia nūq̄ fit de colla qr̄ e epil'ie ūria. Itē si spūa sel' ab stersa ab ore epilētici renertā e icurabilis. Itē epilēticus q̄ cadit et eī mouē polex e icurabilis. qr̄ cō traxit appentib'. Itē q̄n̄ e tremor extremita tūz ēt stg' malū. Est herba dicta ipatoris faciō florez pnum citrinū inmodis floris cardi benedicti sil's cicoree q̄st pilosa iteri' et exte rins amari savoris. q̄ data p. viii. dies in mod pastelle cū ouo et farina cocta modicū. liberat epilētici. Sil' succus ei'. sil' pul. Et ista her ba cū rumpit emittit lac. et frondes h̄z sicut ei corea s̄ latiores et pigniores. Os de corde cer ui ad colla suspēsus curat epilēticos. Ad idē R. pigami. se. rute agrestis. peonie. unguile pe duz anteriori asini ana puluerizēt. et def ex pul uere. 3. i. quolibz mane qm̄ i breui sanat epilētici. Itē ad idē fel'. lupi. 3. s. cū. gra. i. musci i nares epilētici pone i pīn' et medio mēsis mul tū ualeat. Itē si usi scire si epilēticus possit cu

rari uel nō. cū ceciderit punge efi cui puncta a cū p̄ foramē narū suaz teneritatem. q̄ ē i narib' et si sentit pōt curari. si nō. nō. Ellectuarium mirabile tra epil'am. R. foliorū rute. se. cicute steroris colubini. polipō quercini. castorei. elbi nigri. aloes epithimi. assa fetide ana. 3. i. turbit. lapidis lazuli. pulpe coloquintide. ma sticis spice radō peonie. agar. an. 3. i. oia subtili ter puluerizata cū oleo amigdal. dulcū fricēt postmōz i modū ell'u officiant cū syrupo facto de zucha. et succo rute. et def oī mane. 3. i. uel. i. ex eo pa. qm̄ ēmirabile et pbatu. Item fiat puluinar plenū foliis rute. super qd teneat oī nocte caput epilēticus cū dormit. qm̄ s̄oriat multū. Ad epil'iaz fiat pul. iste expertus. R. ossū capitū h̄ani et p̄cipue de pte anteriori obustorū se. peoie mūdi. an. 3. s. radicis tornē till. uisci quercini an. 3. u. dent i potu. Ad idē italet rute succus clarificatus cū modico assēfe. si bibat. Et istud remediūz i dolorib' capitis antigo ut emigranea et. Itē p̄ epilensia debiliū et puerop. R. succi solle penidiorū ana coque et appone. pipis. 3. i. 1. croci an. q̄tum sufficit medictas penidiorū. Alii puluis exp̄tus. R. pul. cranei hois et costarū ptem unaz lū bricorū terestriū et lapidis yrūdinis se. peonie an. ptem unā fiat tragea et def pa. in sero freqn tate. Ellectariū. R. agariei absinthi. colo quintide. an. 3. i. 5. omisce cū aq̄ decoctiōis anisi aristo. lōge et melle et sumat ex eo q̄tum ē aue lana. Itē aliud. R. agar. 3. iii. turbit. 3. i. anisi 3. iii. cucu. 3. u. rad. apu. 3. u. peonie. 3. v. i. 1. i. 1. aque quoisq; remaneat medictas et dentur. 3. iii. oī die. Ad epil'am ellectariū. R. siseleos. baccarū lauri an. 3. iii. aristo. ro. rad. peonie ana aurei. ii. castorei croci. s̄ quile ana anre. i. omisce cū melle dispūato. et def ex eo cū oximelle sq litico ad q̄titatē aurei i sero septiana ter. corpe p̄us mūdificato) Itē scias q̄ opopira et portio sa cti pauli multū ualeat. Potio expta tra epil'iaz R. betonica. feni. an. M. i. peonie se. nasturciū gumi arabici an. 3. i. fac bulire hec dia trita in certa q̄titate boni uini donec tertia ps remaneat. et de hoc uino quolibz mane da unū ciatiū epilētico usq; ad. 30. dices quia curat. Item si sumatur per xxx dies quolibz mane. 3. i. 2. 5 succi herbe paralesis cū modico zuchari curat et ē pbatu. Itē si de pul. facto ex radicibus cucu. agrestis siccatis sumat q̄ttidie epilētici q̄tum pōt cape cū trib' digitis cum oximelle

Liber.

opposito. multū ualz epilepticis. et etiā laborantibus ei frigiditate stōi. Aliud ad idē pbatuz. R. melifoliu uermiculorū qd idē ē lōr. s. de quoquāt ī lōr. iii. aque donec redeat ad lōr. s. colla et addē lōr. s. mellis succi rute. 3. i. et fac būlire pax. et da oī mane pa. Si cor lupi det ad comedēdū epilepticis quoēqz mō eos libera ut dicit rogeri². Itē coagulū leporis ad cōstitutioē. v. denarioz cū uino decoctionis rute curat epilepticus. Itē suffumigatio facta cūn ruta bis uel ter ī die et ī sero cū uadit dormitū pseret: Pillule 2tra epiliaz. & coaguli leporis siccati tere ihm fortis deinde omisce cū eo suē enule et fac pilulas. et si uis addē modicū ciamōi ut meli² cōmissecat. et sint grosse scut cicer. de qbus des oī die usqz ad. 30. dies ieiū no stō epileptico. qz uidebis mirabile efficaciaz curat. n. ut pbatus ē. Itē nota qd factis reme dūs supradictis si nō curet. Simū remediū ē facere cauteriu in loco ubi sentit mā pūs moneri. Itē colear mediū olei de trebētina datuz epileptico curat eum. Itē. R. cinamomi electi spice nardi. galāge ana. 3. i. teste capitis hois mortui antiqti ī sepulcro ad pōdus oīuz fiat pul. s̄tūlissim² et det pa. 3. i. ī mane ieiuno stō pbatus ē. Itē. R. aristo. ro. 3. iij. se. pēdiē 3. i. puluerizēt. et detur oī die mane p. ix. dies. 3. iii. pul. predicti. et curat et antiquā epilechiaz et si non curat. ifra. ix. dies reiteret alios. ix.

Cap^m. xxiiij. de appoplezia.

Equis de applia uidere. Primo igit̄ uidendū ē qd sit applia. et qbus magis accidit. et quot sint ei² gna postea de cura. Applia ē oppilla oīuz uentriculorū cerebri ab huīditate statica ut pluri^m nō pmit tens spūm animalē diffidi pneruos. uñ corp² priuat sēsu et motu. Et consueuit accidere ista egritudo istis potatorib² et cōestorib². qd quot tide stant et iebriant per tabernac uel alibi. et his qd eqnter lauāt et collūt caput suū. et qd fre quēt sudant. Cui² sunt duo gna maior et minor. Maior ē oppillatio oīuz uetriculorū cerebri ex toto cū priuatione sēsus et motus. Et in hac spē nec loquunt nec sentiūt. nec hanelit² per inspirationē et respirationē trahit. Et h̄ subito iterficit. et curari nō pōt. Et ego uidi quedam militē neapolii. qd cū surgeret de lecto. et uoluit se calciare. statī iuasus ē ab hac spē aplie. et

statī mortu² ē. Est et scđa spēs applie. qd mīor dī. et ī hac nō ex toto oppillatē uetriculi cerebri iō sentiūt. et mouēt hanelit² (lī cū maxia angustia) et hec et qn̄ iterficit usqz ad. viij. diem. et spāliter qn̄ nō curat. Et qn̄ trāsit ī paralesis qd et raro ex toto curat. uñ 3po. 2ª pticla a ffo. soluere appoliaz fortē et. Antecedit autem appliaz fortis et freqnis solutio sine manifesta cā iuxta illō ypo. ī illo a ffo. scđe pticuie. Qui sol uint fortis et freqne sine manifesta cā et. En̄ cedit et dolor et grauitas capitū pigrities uertigo et uisus obscuritas. Et accidit pas. hec qn̄ ex sanguine grossissimo. et tūc facies rubea est. repletio uenaz. et pulsus plen². Et qn̄ ex flāte et tūc facies nigredini uel cineritio colori atestatur. et alia signa mala ī hoc ueniētia magis declarat. Et nota qd cā generalis et imediu appoplezia ē pūratio descētioē v̄ tutis aīate siue spūs aialis ad mēbra īferiora. Et cā pticularis illi² phibitionis ē. aut apā cerebri siue. a liduz siue fm. aut repletio uetriculorū cerebri ex mā flegmatica ut plūm. Quāqz n. uetriculi cerebri repleti sūt. et tunc oīo nō pōt spūs uita lis siue aialis. a quo pcedit sensus et motus in toto corpe descēdere ad mēbra. Si aut ipst uetriculi nō sūt oīo repleti. tūc fm qd magis ul min² spūs aialis ad mēbra īferiora pōt descēdere ad mēbra supposta sibi et facere motum pectoris fm magis uel minus. sicut sit ī minori appoplezia ī qua hanelit² ē iordinat² et continet et nō cū tanta angustia ut ī scđa specie. Et h̄ ē illa de qd dicit Gal. qd ē pas. debil² in qd si prudē ē medicus pollicē ut curet. Nellie autem spēs uix aut nūqz curant. Et nota. qd isti appopleticī fm rōnem nō debēt subterrari uel sepulti nisi post spaciuz. lx. horaz. qd aliqn̄ (ut dictum est) infra illō spaciuz hec egritudo ī paralesis transit. et sic ualeat pa. ab illa egritudine Unde multi sunt ydiote et ignorātes medici. qd cū statim īueniunt hujusmōi appopleticos talit p̄i uatos sensu et motu. Jubent eos statim subterrari et male faciunt. Vidi. n. et audiui hoc de ml̄tio. qd talit subterrati fuerunt. et postmodū audi ti sunt in sepulcro clamantes ut īuarent. ifra spaciuz. lx. horaz. Et aliqz qui mortui sunt in sepulcris. et postmodū ī processu tēporis cū aperta sunt sepulcra eo īuenta sunt cilia eo rum dilaniata p ipsos. et ipsi cū brachis et pedibus dissolutis mortui sunt īuerti. Lurēt appopleti itaqz ī hunc modū de maiori et

Primus

de mediocri appoplezia nō itromittam⁹ nos.

Sed ipsos parientes faciam⁹ custodire per. lx horas ne subterrent. Minorē autē curem⁹ ut fecit mī meus quēdāz amicuz meuz. qz iam erat tradit⁹ i manib⁹ sacerdotuz ut subteraret euz. Iuit mī meus ad sepulcruz anteqz in eo ponere. ⁊ inmisit silentiu⁹ sacerdotib⁹. ⁊ statim a⁹ os ipius pa. posuit pax de bōbace terminata. ⁊ supra pectus ipius discoptruz p̄nus pānis aposuit ciatus unuz plenus sq. ⁊ p̄spicē os uidit pilos moueri ⁊ lacertos pectoris ciatus discutere pax. sic q̄ pax aque effundebat

(Stam iust t mī mens spicēs q̄ uiuebat) q̄ caput ipsi⁹ pa. to⁹ abradere. ⁊ capiti toto et aplasma apponere. factuz lex se. sinapi triato ⁊ castoreo pulicrizato ⁊ cu⁹ forti aceto mixtio. ⁊ fecit statī stringi brachia i iuncturis spatulaz ⁊ cossas (ubi glādville sunt) cu⁹ fasia fortiler. ⁊ castoreū pa. sub ligua posuit. ⁊ fecit fricari extremitas ipius ped⁹ ⁊ manu⁹ cu⁹ nitro ⁊ sallē. fecit ⁊ interī fieri sl'othomiaz de sapientis amboꝝ pedū. postea de trena. q̄ ē in iunctura nasi. deinde de basilica ⁊ saluatella. ⁊ prouo canit post p̄ horā sternutatiōis cu⁹ iaz pa. stupida surgere icipiebat ⁊ sic liberat⁹ ē. Seqn̄ti die iussit clistere sibi scri acerimā de foliis malue blete. rāv. cucu. agrestis. succo panis porcini. bñdicta laxatia. trifera saracenica. sallē ⁊ olo ⁊ melle. ⁊ liberat⁹ ē pa. ab egreditudine illa. ⁊ ex hoc magnā laudē ⁊ honore ⁊ amicop̄ co piā subsecut⁹ ē mī meus. ⁊ dicebatur mortuā suffitasse. Clistere alind ad idē. R. camo. aneti c̄tauree melilo. a⁹. M. 5. cologniō salisgēme a⁹. 5. mellis ⁊ olei pax u⁹. Clistere et ualens i appoplezia ⁊ epilepsia mania ⁊ mlia. R. bugulose c̄tabri a⁹. 7. 11. 5. politrici mal. a⁹ 3. i. 5. mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ a⁹. 3. i. diagredy euforbi cologniō ana. 3. x. agarici epithimi a⁹. 5. xv. olei uiolati. 3. i. mell. 3. i. confice sic mirabo. herbas ⁊ cantabꝝ per dicē ante i aq̄ infusos ⁊ tritos usqz ad tertie ptis sp̄. decoq factas diligēter ⁊ colla. ⁊ mel ⁊ oleum adiunge. ⁊ itep̄ fac bulire. deinde adiuge pul. p̄dictay sp̄cꝝ. ⁊ iuxta ignē iniciat p̄ clistere tribus uel quatuor vicib⁹ una post aliā f̄stātitez debitu⁹ ordinē. ⁊ ducat manus alicui⁹ psonē ca. ⁊ iniūcta oleo camo. per uētrez pa. Sunt ei suppositoria acuta ad appopleziā optia ul' ex sapone galico infuso i sallē ⁊ felle tauri. Ul' de. 3. 11. 5. scamonee nitri. 3. i. castorei. 3. 5. simul

17
stritis ⁊ cu⁹ melle coctis. Uel de sapōe nitreo ⁊ stercore muꝝ cu⁹ melle coctis usqz ad duritē uel de sale gemā uel silibus. obtarmicū narib⁹ iniciat de castoreo ⁊ euforbio. Succus etē cen tanree inieet⁹ multuz u⁹. Somctatio facta cu⁹ succo pori⁹ sup carbones ardētes piecro i hac pass. u⁹. Qd si hec pass. fuerit pp supfluos ei bos nel uenenosas comediones puoceē uomitus fz̄ supradictā doctrinā. Si in cā san. fuerit fac flobothomiā. Si flegma uel melācolia fiat in his oībus ut i p̄cedenti ca⁹ dictuz ē. Syr⁹ i epilepsia ⁊ appoplezia. In l̄bz. i. succi foliorum boraginis ponant. 3. iii. sene ⁊ addito pauco zucharo fiat syr⁹. fac similiō de succo folioꝝ pastinace uel bugloseꝝ meli⁹ ē. Pillule op̄ time ad appliaz cu⁹ mā fuerit flegmatica ul' mēlācolica. R. aloes. bdelli serapini. cologniō. op̄opo. armo. se. cicute a⁹. 3. i. castorei euforbi a⁹. 3. 11. officianē cu⁹ succo porri. ⁊ denē. 3. 11. Itē gargarizet yeras. ⁊ fiat cauteriū i fontanellacoli ⁊ c. remedia. que i epilepsia dicta sunt fiant in hac cā. Trifera optima ad epilepsiaz paleſiz ⁊ torturaz oris ⁊ oīum mēbroz. R. pipis. mēropipis. 3. 3. piretri. granoꝝ nigelle. costi. acri. calami aromatici. ana. 3. v. mēllis anacardi. 3. vi. terat̄ ⁊ iuoluāt̄ oīa in oleo de nucib⁹. ⁊ office. cu⁹ mēle ⁊ det̄ ex bac trifera. qm̄ mirabiliter ualeat ad epilepsia appliaz ⁊ paralesiz.

Ca⁹. xxiiij. de paralisi.

T q̄ minor appoplezia (ut ē dictum supius) qñ in paleſiz trāsit pp hoc b̄ paralesi d̄bm ē. Paralisis fm ethiologiaz noīs sui d̄r̄ lesio partis. s̄ nō q̄libz lesio ptis paralesis d̄r̄. q̄ rōne podagre pedes leditur ⁊ rōne ciragre man⁹ ⁊ tñ non d̄r̄ paralesis nisi qñ pars priuatur a sensu ⁊ motu. Sunt enim quidaꝝ nerui quib⁹ mediātibus habet sensus. ⁊ sunt aliꝝ quib⁹ mediantib⁹ habetur motus. Quandoqz igit̄ nerui sensibiles aliq̄ humore uel fumositate replent. ratione cuius repletionis sp̄s animal. a quo habet sensus ⁊ motus nō pot ad ipsos neruos libere transire.

Et tunc. ipi nerui sensibiles p̄uant̄ sensu unde mēbra efficiunt̄ paraletica. Nerui. n. motiū p̄uant̄ a motu ⁊ sic ēt sit mēbroꝝ ipor̄ paleſis. Et pprie sit b̄ pas. qñ bñor flegmatic⁹ existēs

in cerebro cedit ad aliquem duorum lacertos et
molificantur nerui. Et ea huius sepe et specialis
est supsumis cibus et potus maxie quod ex immodera-
to potu fit maxia humorum dissolutio et inde
neruorum oppillatio. Sit quoniam etiam haec pars ex pcessu
frigiditatis. quod operatur ad contractorem nervorum
quoniam ex minori appoplegia fit (ut diximus). Item
paralisis alia est universalis alia est particularis
ut illa est recte media pars corporis sine unius
membro et quoniam oculum quoniam linguam vel oris distortione
sione quoniam manum quoniam pedem infestat etc. Et no-
ta quod paraplesia quoniam sit causa in ipso origine ner-
uorum exente et tunc stupor et insensibilitas est in
superioribus ut in fatigis vel circa superiores. Quoniam
sit ex causa in ipso membro paraletico exente et tunc
in ipso membro patitur et non superiores. quod discernere
debet ut secundum locorum varietatem modum cura-
tionis variem. In gibusdaz n. paraleticus se-
quitur membrorum tremor. Et in gibusdaz non in illis
membris ubi sit nulla spirituum transmissio morti
sicanter membra et desicantur et arescunt. Unde in illis
membris nullus motus fieri potest. quod si motus habet
fieri. spuma et calore medianis. et illa membra etiam
si cum acu pugnant non sentiuntur pauci. huiusmodi pun-
cturas. Et hec difficulter vel nesciuntur curar. In illis
vero membris in gibus spuma mediocriter transmittitur
sit tremor. quod spuma conatur regere membra in suo
proprio semite et propone. et morbus corpore distru-
ctiones nititur operari. Unde nascitur gda aliis mor-
bus nouis nominatus positus ex superiori. i. ex in-
tute corporis regitiua et inferiori. i. ex ipetu mor-
bi. quod morbus positus ab auctoribus nominatur.

Et membra illa si cum acu pungantur sentiuntur. Et
hec si fuerit prudens medicus bene curatur. et spe-
cialiter in iuvene et adolescentie. quod paraplesia in senectute
vel non quoniam curatur. Item nota quod paraplesia
ex incisione nerui ex transuerso facta impollis
curationis est quicadmodum neruorum punctum vel incisum
impolle est consolidare. Cura matri mei ad palestine
utatur dieta in causa de epilepsia dicta. Et est cauedi-
ne in pueris denus uehemenit euantia quod humor
est indigestus. Sunt fiant suppositoria et clisteria in
precedentibus dicta. postea defecit quolibet mane. 3.
i. s. isti syrupi cum aqua ameos et aneti. R. eufra-
tie ruta caprarie et domestica. et rosmarini. sal-
tiae. iure. betoice. ca. iue. bugulose. herbe. palestine
sumiterre ann. 20. s. meu. coitus radicibus ann. 3. i.
pas. sine nucleis. ysope meliloti flore camo. ann. 3.
i. sebesten numero. xl. enulle campanee se. coitus
ann. 3. ii. suchari. lbz. ii. vel mellis dispuati qua-

tus sufficit. utatur isto syrupo quoque sit ista man-
digia. potest etiam digeri si uis cum syrupo de me-
liloti g. R. radicibus apium feniculi. ann. 2. i. squin-
ti zinzii. ana. 3. s. centaurae minoris ysope et ru-
te ann. 20. s. mellis clypeum. su. Sunat tunc per qua-
thor dies ante quoniam incipiat sumere syrupum omni
mane. 3. s. de mitridato vel de bonatriacha cum
aqua masticis ameos et aneti. Et hec per quatuor
ucl. vi. dies faciat. Postmodum utatur predictis
syrupis quoque materia sit digesta secundus
predictis doctrinaz. deinde cum his pillulis pur-
getur. R. yerepigre. 3. iii. interiore colognide.
3. i. s. euforbii. 3. i. et quartus castorei pipis asse-
serapini oppo. se. apium ana. 3. i. s. centaurae mio-
ris. 3. v. s. gummi predicta in succo rute dissoluatur
et fiant pillule ex eis. et cum gl. itine draganti in
formantur in modum ciccerum. et detur ex eis. ix.
uel. xi. et secundus per tibi uidebitur. de decimo
in decimum diem. Et ille sunt pillule fetide almoris.
Ellie pillule optime ad idem. R. yerepigre
Hal. 3. x. collognide interiore. piretri ana
3. vi. castorei salis indi ana. 3. iii. baurac. 3. v. co-
fice cum succo herbe palestine et dentur. 3. ii. s. Item
fiant iste pillule quod teneat sub lingua pa. R. co-
riandri terbentine asse. nucifera. ann. 2. iii.
fiant pillule in modum cicerum et teneat paralitici eas
sub lingua. Item utatur yeralogodium secundum
descriptiones antidotaru Nicolay. Item utatur
semper qualibet dic. v. ucl. vi. uicibus gargarisma
ta. de melle et se. sinapi. Uel isto gargarisme
te ad hoc optimo. R. piretri staphisagrie pul-
gu triti ana. bul. et cum modico melle ros. et po-
tio sancti pauli metridato et triacha dabitis ad
gargarizandum. Aliud ad idem non tam forte acetum
buliant. quo col. mel ros. et triacham vel mitri
datum addere et ad gargarizandum da. Item ster-
nutatoriu istud magistri mei naribus insufflet
quod ualeat ad paralitiz appliam epiliam et destru-
ctiones memorie et cerebri ualde mudi. sciat quod
R. condisi. 3. vii. piperis al. et nigri castorei ann.
3. s. seis sinapi. 3. ii. s. nigelle. 3. ii. fiant pul. et nari
b. insufflet. Aliud sternutatoriu matri mei ex
tum ad paralitiz toruram oris et epiliam. R. ca-
storei pulpe colognide piperis al. ana aur. i.
condisi aur. ii. fiant pul. et pax ex eo naribus insu-
fletur. et ex ipso pulu remanente fiant pillule
cum succo sambuci. et fiant ex eis caput purgati-
cum aqua decoctionis herbe quae auricula muris dicitur.
Et si post sternutationes ardeat nares. iungatur
cum lacte mulieris vel cum oleo res uclu. Item

utant̄ isto & tra paralysum ul' can & pticularem
& arteticaz & oia nūtia neruoz ex fīa cā opti-
mo. Qd. R. cinnamoni optimi collecti. 3.ii.33.
3.i.spice galange añ.3.ii.folii.3.i.gar.3.iii.pipe-
ris lōgi.3.ii.cubebe.3.5.hec oia buliant i lōz.
v.nini albi boni ad assumptionez medietatis ñ
quo sumat stō ieiuno. 2.iii.pro uice. Item si
necessē fuerit fiat h° clistere opti" paraliticis
R.aneti floz camomille sanstuci. sinapi.melilo-
ti.cartami añ. M.i.se.lini. fennigreci & tritoniz
ana.3.ii.sicle. M.ii.sulfuris pulpe colognide
ana.3.5.ficus siccias. xx.vbene cētauree mōris
añ.2.i.oia coquāt i uino. & collature ab olei
antiq.2.ii.mellis dispiciati. 2.i. isto clisteri uite
baſ meus magister in oī paralisi & artetica & ēt
i initio neruoz ex frigiditate facto. Item vera
logodion yerapigra. Hal. & effectio anacardina
facta a mesue ad q̄titatē. 2.5.detur eis cū aq"
decoctionis anisi & masticis. Item si loquellaz
pp palysiz afferit castorei ſb lingua teneat pa.l'
det ipsū castoreū cū succo peoie l'salvie u; et
sol'suc salvie ad ipsā loqllaz recuperandaz. Item
pul.sinapi piperis ysopi nasturci. & castorei ſb
lingua positi loquellā recuperant & etiaz palysiz
sedant & ad memoriam recuperandaz iuvant. Et
fiat eis ellectuaris de duab" ptib" ligni aloe
& cassie lignee & ex tertia pte anacardi & eufor-
bi ana. & officiantur cū melle detur ad q̄titatē
nucis. & itē cū subito q̄s sit sine uoce ul' ppter
paralesum uel alia quacūqz cām det primo in
potu cū uino ca.pul.castorei.gar.nucis musca-
re. & recuperabit loquellā. Intrēt balnea sul-
furea falsa & aluminosa.uel fīar eis balneū tale
R.saltie saue rozmarini lauri.mētastri poli-
carie. Iue betonice pulegū origani floz camo.
sansuci corone regie añ.saxiculū tunuz coquāt
in aqua & i ea intret. & ibi mitridatū uel potio-
ne sancti pauli & similia accipiat.postmo ab
sterganū cū pāno lineo & unguētis subscribēdis
Experimentuz m̄ri mei ad loquellā recuperandā
& euāndam mām a superiorib" exptum.abradaet
p̄mo caput & fiat emplūm tale. R.asse fe. serapi-
ni oppo.galbani. armoniaci euforbi añ.3.i.ca-
storei. 2.ii.oia liquefiant ad ignē excepto ca-
storeo & cū oleo ros. & laurino ad pond" oīuz
& paucō cēre fiat unguētū. & ungaet ex eo to"
caput post hoc accipe. xx. uel. xl. cantarides
& abscessis capitib" terant cū pauca a songia &
pap mellis. & ponat supra collū & occipitiuz. &

siet ibi uesica una & trahet mā ad illū locum &
ita pa.loquet. Itē ut supius dictū est)pul.ex
castoreo factus sub lingua teneat quois qz p
se dissoluat quia miromō loquellē recuperat.
uel pul.se.lape i uerse uel se.caui.agrestis sub
lingua teneat. & lauet lingua & palatū cum me-
tridato uel triacha uel ex ipso metridato uel
triacha cū oleo ca.distempatis colluz & tipo-
ra fricent & quiescat sic p noctē.hoc.n.solo ui-
di i multis loquellā recuperari.Qd si fiat para-
lesis uesices preter predicta infundant pānus
uel spongia marina i uino decoctionis castorei
& pectini & uirge sepī applicet tepidus. Qd
si paralisis i brachio uel manu fiat ungaet tota
manus & brachiū cū uino ubi bulierint salvia
masticoleū ro.usqz ad assumptionem tuni. & ab-
luant cū aqua decoctionis salviae floz camo. &
innungatur unguentis subscribendis.Unguen-
tu; opti" ad paralysum & tractionē neruoz.
R.marciatō agripe olei oliuaz dialce añ.2.i.
liquefiant oia simul. & addatur istaz spēz pire-
tri.33.se.urtice.nasturci & sinapi se.raparum
castorei ana.3.5.& utere. Ellid unguētū ad
paralysiz ualde bo". R.squile tapsie.ellebori
ana.3.i. pipis piretri castorei.nitri euforbi si-
napis ana.3.5.oia & trita & puluerizata cū oleo
laurino bulliant.deinde 3.4.cere noīe & uirid
3.i.misceat ad ignē & utere. Ellid unguētū leue
& bonuz ad oia mēbra paralytica.R.sepū arie-
tu; uel porcinū & liquefac ad ignē in eacia & su-
p bonū uinuz ifundat. & H fiat.v.uel.vi.uscib"
& siet q̄si cera moll. & ex tali unguento ter ul' q̄
ter i die mēbra ungan̄. Et bo" eff; si i i" uino
i quo fundat buliat salvia piretz.33.pip casto-
reū & sil'ia.Ellid ad ide opti" accipe serpētem
u" ruffū & ēt ples si uis. & abscessis capite & tā-
da spatio q̄tuoz digtoz reliqui(abiectis ite-
riorib")ponat i olla i fundo pforata.sub qua
iaceat alia olla sana.q fundū olle supioris i se-
tineat & i orifitio sigilet bñ cū luto sapientie
uel cū pasta ne respirare possit.nec aliō i eis
itrare possit.Et sic ppata olla illa ponat in cal-
dario pleno aq. cui" calore calefiat olle. & re-
soluta pīguedo aserpētib". q pforamē olle pēz
forate i sanā distillabit.nec i sumet pp huīdita-
ze aq & de tali pīguedie addito suco rad capa-
ris & cētauree fac unguētū. Ipa ēt cētaurea
cū uino & olo cocta & mēbris palyticis catapla-
mata multū pdest. Item semē sinapi tritū cū
uino uel ipa.herba ēt cataplasmata multuz u;

herba palisis cū uno sōrbili data^{uiz}. Itē sum
etio de ol'o costino infrascripto mirabl'uz ad
hāc pas R. costi.3.i.pipis piretri euforbi ana.
3.ii. castorei.3.i.dissoluāt i lōz.5.olei de been
aut oleo narcisci uel olei nucis. et bulliant ad
iguē quoisq; icorpenē et utere. Itē solū oleum
de nucib^z cū castoreo et spica nar.mixtis in iun
etuz mirabilituz. Itē accipiat mulpes et deco
quat i caldario pleno aq addito sallē et aneto
quoisq; caro ab ossibus sepet.deinde dicta
aq i tinā phiciaf et itret pas.i dictā aquā ca. et
stet ibi p horā.i.uel.ii. et i nocte silz faciat. et b^o
fiat a pñ mīsis trib^z dieb^z et i fine silz.Unguē
tu^z alind ad paralysim arthetica podagrā epi
lensiā gutā et omē uitū fr̄m. Aquā ffr̄ assa se
tida et petroleū sil ad ignē resoluāt. et iponatur
pul. castorei euforbi sulfu. vi. et addita cera fi
at unguētū ex quo loca dolētia ungāt. Si fue
rit epilenſia uitio capitū nngāt collū et circa
spatulas. Si fuerit uitio stōi unga^t stomach^z
Si uitio extremitati extremitates ungāt. Ellid
unguētū optim ad palysim spasimū et artethicā
de cā ffa. R. satine rute saluie cere an.3.vi. et i
3.x. olei cōis p mensē dimitte post colla. et ad
de.2.vi.succi cucu.agrestis. et bulliant usq; ad
osumptionē succi. et addaf.3.iiii. asōgie anseris
et 3.i.gumi hedere puluerizate bn et cere ru. et
i.colla et usui refua. Cōtingit qñs emitritis ter
minari i paralisiz ad qd faciam^z unguētū hoc
optim. R. rad brionic et sllaz frustatis incidas
et cū pitaria et urtica ru.uel cū alia urtica nigra
i aceto p.triduū pone. et p oia sil buliāt.dein
colent et addito butiro cera et asongia fiat un
guentū et intigant ex eo mībra palytica deinde
lana succida bn calefacta bn iuoliat. et itez cū
isfrigidata fuerit calefiat et iungāt. et b^o ples fi
at iter diez et noctē. bo^m tñ essz si plus. pñs pce
deret usus bal. decoc. mulpis supradicti. Ellid
unguētū optim p palyticis sciaticis collicis
et p oib^z dolorib^z ex frītate pue ientib^z. R.
saluie savine rute calamenti pulegh sansuci ca
mo. sllle. peucedā yereos absinthi acori cipi
ysopi aneti folioz sansuci alia rad altee encu.
agrestis s̄lubru rosmarini betonice prasū ci
corec cū foliis ari. ro. serpili enule cāpane. ari.
lon.cū folijs sansuci arthamisie an. M.i.oia te
teran ē et i uino trib^z dieb^z et trib^z noctib^z ma
neāt. post collenē. et collature addaf ueteris oli
lōz.ii. ie.lini cimī. seu greci puluerizato et ana
3.y. asongie bouine porcine pinguedis anseris

et galine asōgie h̄rsi an.3.y.liq̄siant et p diē et no
etez sic insil' faceāt. deinde tā diu buliāt donec
oleū et asōgia diminuat et collent. et eis ab igne
dōpositis addanē hec. R. armoniaci. galbani an
3.i. terbētine gumi hedere. an.3.i.buliāt iterū
paz. et sēp cū spatula agitando ab igne moueāt
et usui reseruēt. Nota q; castoreuz saluia lauen
dula p̄mula ueris et herba palytis sanāt palyti
ca mēb̄za. uñ si i uino hec buliāt. et uinū illō pa
ralylico datū sepe mirabl'uz. Et uinū decoc.
brionie feni. petro. et se. aneti bibitū ē mirabile
i cā bac. et exptū. Itē uinū decoctiōis castorei
saluie rute et rad peonie. et apponat post desup
paz d pul. rad peonie et bibat mirabl'uz. Itē
det sectio anacardina. Itē trifera i fine pre
cedētis capituli de palyt det. q; ualde utilē i
hac causa.

Dditiones pillule ad palysim. R. pul.
a yerepigre.3.v.pulpe colognide.3.y.5
euforbi.3.i.serapini castorei pipis op
po. tapisie sinapi. an.3.5.centauree.3.v.gume in
succo dissoluāt et reliq puluerizēt. et fiant pillu
le dosis.3.i.uel min pcedēte digiuo ouenīti
post utat affectione de acoro et secacul mesue
et inungaē oleo costino. Pillule optie ad pa
ralysim. R. pul. yerepigre.3.y.armoniaci sera
pinidyagredū repressi pulpe colognide assese
tide galbani castorei sarcocole turbat hermo
dactil'.3.3.an.3.5.euforbi.3.i. officiant cū succo
saluie dosis.3.i.pcedēte usu digestiū ouenīti

Pillule mīri thadēy qb^o utebat ī palysiz ex
perte. mā digā.dosis c.3.i.1.y. fziuirc. R. casto
rei.3.5.ligni aloes macis betonice saluie pul
pe colognide turbat oppo. sal'gēme polipodij
eucur. agrestis rad sticad agar. cassie staphisa
gric elecperi an.3.y. bdelu as palti gar. ro. spice
piretri sgnati cimi cinamoi maratri olibai her
modactil'. carpo. cassie lignee croci mirze absin
thi an.3.i.asse.3.iii.uio.3.i.diaḡdu.3.i.5.aloes
epatici ad oīuz pond^z cū succo saluie confice.

Quidā amisi loqllaz et stetit per octo dies
sēp quod nō fuit locutus. tūc qdā mulier dedit
ei.30.gra.peoie a cortice exfiori mūdate et sta
tis recuperauit loqllaz. Itē bndicta cū succo
rute agrestis narib^z injecta loqllam recuperare
facit statis. Itē flomare duas uenas. q; sē sub
lingua. et posse a fricare linguaz cu^z seie nastur
cū et castorei loqllaz recuperat. Ellid ad idē. R.
castorei pipis piretri euforbi anisi. maratri ga
riosi. ligni aloes saluie baccaz lauri an teranē

et coquunt in uno al. et illud uinum ea teneat in ore et occipitum cum illo vino someteat. et predicte herbe ipsi occipitio cum supra canepina infusa uino dicto sepi apponat. Itē pilule i modum fabe grosse de castoreo et pul. saluie officiant eis melle et ponat una sub lingua. quā loqillaz statim recuperat. et parvum uitem vel particularē uel aliam silvez egreditur ex cāis fris. et si mortal fuerit illaz curant et ē pbatū. Itē emplū factū de stercore canis i acetō mixtū et occipitio positū statim loqillaz recuperat. Expi ad palisī lingue. Succ' saluie et oleū nucuz ana misceat et ad dito paucō castorei sub lingua ponat cu pena uel aliq' sil'i sepe. qz multuz offert ad loqillam depeditā restaurandā. Oleū mirabile ad palisim hctionē neruoz epilepsiaz spasmi et ad oēm morbus fr̄m uel ex fr̄a causa ḡniatū. R. galbani lōr. 5. gumi bedere. 3. iij. terant. et misceat sil' et i uase distilatiois ponat. et aquā et oleū. q inde distilauerit collige et misce ea cu. 3. i. olei lauri et lōr. i. terbētine et itez distila i olīn et aquā de inde separa aquā ab oleo. et oleum refua sicut oīm balsami. Nam ego posuit cu oībus v̄tutibus suis i palyti. Quidaz posuit una; gutaz i frōte illi' olei et aliaz umblico cuiusdaz palytici. et statim surexit ut stupid'. et fuit liberatus. post horā in loco i quo finit dolor ex vuluere hct' neruoz iunxit et liberat' fuit pa. Et i alijs egreditur in istitu lecti et i māe. 3. 5. iuuaz pas. comedat ita subtiliat memoriaz q̄ preteritorū ē memoria mirabilis et intellectus clar'. Et uz contra surditatem et oēm morbus ex fr̄a cā. et contra amisionem olfatus dicta aq̄ mirabilē ualeat. Unguentuz ci doniacuz opti' ad paralysim et neruoz hctio nez. accipe eidoniuz et depilla ipm et cectis iteriorib' laua ipm bñ et impleat asongia ueteri gatti anseris serpetis tassi de medul' cerui aut asini de oleo laurino aut trebētina resina munida euforbo et olibano ana et bñ suuat. Et p' coque iter duas testas et qd inde distilauerit i uase uitreō recōde. Et ualeat ad omnem gutam frigidam.

La". xxv. de spasio.

Raccolto de paralisi. uideam' de spasio. Spasim' itaqz est extēsio uel contractio neruoz et lacertoz totius cor-

poris. et p̄cipue i collo et cervice extēsio ex inanitione uel repleteō uel frigiditate labore uel gilia uel tristitia pueris. Sunt n. tres species spasmi. uiz epistonus embrotocosm' et thetan' Embrotocosm' fit qñ nerui anteriores extēsunt et posteriores icuruant et d̄ ab epi q̄ ē supra eo q̄ isti supra collū p̄cedent. uiz retro. Epistonus d̄ ab empi q̄ ē ante sit. n. qñ nerui anteriores icuruant et posteriores elongant. uñ isti semp p̄spiciunt uersus terrā. Thetan' d̄ q̄st ro' tenēs qz nerui anteriores et posteriores in thethano icuruant. uñ isti rectomodo stant q̄ nec a destris nec a sinistris flectuntur. Ex repletione fit spasm' duz. n. nerui replētū distribuitur i latuz et contrahuntur i longū. et sic dū contrahuntur nerui contrahuntur mēbra ex eis aligata. et sic fit spasm' ex repleteō. Et in anitione aut sit spasmus duz nerui ex aliqua causa contrahuntur. et arescant et arefacti contrahuntur et sic sequitur spasmus ex inatione. et talis spasmus icurabilē. Dicit enīz ypo i affo. scđe par. Spasmus ex i anitione mortalis. cuz eo. n. immediate fit caloris naturalis d̄pditō. vnde v̄tutes i suis opib' debilitantur. Ex frigiditate ct̄ iducit spasmus q̄ frigiditas h̄z motuz ad centrū excitantur et incuruant nerui et mēbra eis alligata. et sic fit spasmus ex frigiditate. Signa spasm̄ sūt qz ē mēbraz attractio dolor et tremor. eger uix mouet cervicē et mēbra. et cu difficultate transglutit et espuuit. et nulla fortitudo i mēbris ē. Nam sic dicit Alz i topicis. Fortitudo n. a neruis et ossibus habet q̄ si debilitantur h̄zium sequit. Si sit spasmus ex labore angustis uigiliis tristitia et animo fluxu san. uel nariū. uel emoroyda ruz. uel mestruoz fluxu urine uel ex fe. acutis et similib' ē ex inatione. Si vero fiat spasm' ocioso multū comedēte uel ex frigiditate vel ex tūlnere nō bene curato et huiusmodi ē ex repleto. Et si medicus ad curationē ipius accesserit dum fe. supuenerit ipi spasio ex repleteō manū nullatenus apponat. Nam splendori radioz solis facea ardentes apponere ut mai' lumen appareat fatuoz ē. Qd si huic spasio se nō supuenerit inducat prout inferi' enaraet. Et sic ipse spasmus curabilē statim fe. supueniente cuz spasmus sit neruoz molities ut ait Hali. in libro de accēti et morbo et fe. sit fm causaz sua calida et sicca sua caliditate et sua siccitate de exiccatib' et sumet predictorz neruoz molitiē suphabundante. et sic erit cura spasm̄ et nō que-

libet febris debz induci sed solum acuta fe.
 Siat igit̄ unguētuz ad ipaz se. iducendaz h̄ modo. R. se. nasturci. nucis saracenice. piretri
 an. 3. i. et in oleo laurino aliquantū excoquatur et sup umblicuz tempora et pulsatiles uenas
 iunctio fiat. q̄ statim iduceſ fe. Unguentus
 aliud m̄ri mei ad fe. inducendaz. R. pipis. pire
 tri. euforbi ana puluerizct oia et misceant cuz
 scarabeis. q̄ stant i balneo bñ pistatis. et sit tm̄
 deſ scarabeoz sicut pul. predicti. deinde ſifici
 ant. oia cuz suco flamule. et fiat i moduz unguē
 ti. et iungant ex eo pulsatiles uene brachioz
 pedū tempoz umblicz et spina dorſi. Aliud ad
 idc. R. olei cois olei laurini. ana fac bulire cuz
 succo flamule uiridis usq; ad iſumptionē ipius
 succi. deinde appone storacē calamitā. pip et ee
 raz et i modū unguēti ſifice. et uenas pulsatiles
 iunge. Suppositoriuz q̄ inducit fe. decoq̄
 mel et i ſic dcoc addat. fel tauri. et addito pul.
 euforbi et nigelle iſormet suppositoriuz. et iup
 ponat an. vnguetuz aliud ad fe. iducendaz. acci
 pian. uermes. q̄ uocant forficule. et ſat an et re
 tro ſicut forfices. et ſtant in muris et parietibz
 et buiant i oleo coi uel i oleo flamule supradi
 eto. de quo uenas pulsatiles brachioz et tipo
 ruz iungas. et uigileſ spasmatici i quātū potest
 et ponat uctose i ſumitate capis cu scarificatio
 ne. et amotis uctosis liget loco (ubi fuerit ap
 positio) cepe tritū cuz cō triduz. Aliud magi
 stri mei ad id caro leonis euforbiu flamula cāta
 rideſ an coquāt i oleo nucis usq; ad diſſoluti
 onez ipsoz. poſt ea colla exprimēdo forſtiter. et
 iungendo uenas manuū et peduz et totā spinaz
 i uiro circa genitalia. i muliere circa muliebra
 et tubera et hoc fiat ad ignē. et poſt copiat parin
 lecto. Quādo vō fe. cessare uolucris mitte pa
 i balneo aq̄ tepide et statim fe. cessabit. Aliud
 ad fe. inducendaz accipe ſcorpiones colubrinos
 et scarabeos. q̄ ſtant i balneo. catarides bñ pul
 uerizatas ſuccuz flamule. uitis al. ſquile. rute
 euforbi. carnis leonis. gumī hedere ana hec
 oia i oleo flamule uel i oleo petrolo ul ſaltum
 cō trita bul. et iungant uene pulsatiles ex hu
 iusmōi unguēto. Itē cantarides ſolū distepe
 rate cu ſucco flamule uel olō petroleo iuictē
 inducūt fe. Aliud ad id opti^m accipe ſerpen
 tez abſciffo capite ei et cauda trib⁹ digitis mē
 ſuratis et mediū ſuſpede. et qđ inde diſtilauerit
 collige. et cu ſucco muſcap et scarabeoz miſce
 et uinge predicta loca. Aliud ad id. accipe ru

taz et flamulā agreſtez. terre ea et i oleo per. xv
 dices iaceāt. dinde colleſt et i predicto oleo ad
 daſ pul. euforbi elbi albi. et inuge predicta lo
 ca. Aliud ad idez. accipe lacertā uiridez auri
 pigmentū. euforbiu elbum al. et nigrū ſtelionē
 carnē leonis scarabeos oua formicaz et q̄cūqz
 h̄re calida potes ut pip aleū piretruz. flamulā
 et alumē ſemē ſinapis antimoniū nasturciū. ru
 taſ agreſtez ſcorpiones et huiusmodi. hec uel q̄
 das eoꝝ bul. i oleo flamule uel laurino petro
 leo ſinapi. iuniperō oleo muſcelino ul ſomuni
 et inūgan̄ uene pulsatiles et dext̄ ypocondriuz
 i uiris genitalia. in mulieribz māmille. Uidi
 quēdaz ſalernitanū q̄ mibi retulit q̄ iducebat
 fe. i quocunqz uolebat hoc mō tenebat eiz du
 os digitos p̄ totā noctē iuolutos in pul're tur
 bit. mane uero fricabat inter digitos ipius ma
 nus pul. ſeniculi. expressionez elbi al. et turbith
 et poſte a uingebat puluz ubi cunqz uolebat et
 statim fe. ſupueniebat illi. Et ſic i quocunqz
 ſano hoie et posſet fe. induci. Qđ ſi ſpasmatic
 fuerit ſtipatus iducaſ a ſella cu ſuppositorijs
 uel cu cliferibz mordicatiujs in pcedētibz ca
 pitulis dictis. Itē lutuz decoctū in olō et cali
 duz nerujs ſuppositoruz pdeſſe eōſueuit. Itē
 portulaca i aqua forſtiter excoquaf. et ordeum
 trituz cortices fabaz et glandū amilceaf eis et
 totū ſupra peciaz uel lanā ſuccidā extēſis ner
 uis etra apponat. Itē recipiat p nares ſuſu
 migiujs de ligno aloes obuſto i oleo extinto
 qz cerebz et neruoz originē ſortat. multum.
 Itē calx uiua i aqua ſimpli cocta et i oleo
 mixta in modū unguēti. ſi ex huiusmōi unguē
 to iungant nerujs pdest mirabiliter. Item
 ſal uiua cu ſuis data et cum uino decoctionis
 eius nerui loti multum ſortat neruos et huic
 egritudini et alijs. in quibus nerui ledunt mul
 tum confert unde inquit uirgilius in illo de
 agricultura. cur moriatur homo cu ſalvia cre
 scit in orto. hoc enim dicit propter maximam
 eius uirtutem. quia neruos (ut dictū est) potē
 tissime confortat. Si loquelle priuatur pul. ca
 ſorei pa. ſub lingua teneat et ſtant iha remedia
 que in capitulo ſ paralifi dicta ſunt ualere ad
 amissionē loquelle. herba paralysis uincitoti
 cum proſſunt huic egritudini ſi ad comedēduz
 dent. Balneū ſulfureū uel factū de decoctōe
 herbe paralysis ſaluie et calamenti multum
 ualet uel factum ex decoctione ſaluie roſis
 marini arthemisie pitarie betonice eupatorij

pnlegū et mētastrī. Sternutatio. quaz i paraly si dixim ualere i egritudine hac fiat. Et si post sternutationē nares ardeant. ungāt cuz lacte mulieris. Denē sibi sepe et sepi. xi. uel. xv. pilule cochic almansoris. uel fm q̄ tibi uidebitur. Inungāt corp' cuz oleo laurio agripa marcia ton oleo petroleo unguēto aureo et similibus. Post purgationē radaē bene cum rasoio pu pis cerebri. et fungaē ex hoc unguento. R̄ pire tri. euforbi. sinapis. afodili. narcisci. castorei. pipis lon. añ. 3. iiij. tēperacii suco rute. ita q̄ sit septies tm̄ olei medietas. et coquātur usq; ad assumptionēsuci. Utantur adriano sine opio ul' diatriō pipeon. diamargaritō et silibus. Pul. castorei quotidie iſuſluetur i naribus. et i unū decoct. ipsi et saluie detur i potu quotidie. Ue roſe sine scarificatiōe ponantur i occipiton. p̄ modū salceſ loc' cu ſale et ſulfure et farina triti ci. iaceatq; i ſtramine iuxta ignē. Si ex mate ria ſan. habundāte ſiat ſpasim ſiat ſtobotomia de uena mediana. et mādificet ſanguis cu hys q̄ in cap'o de dolore capitis ex ſan. ſcō dcā ſūt Qd̄ ſi ex uulnere ſiat ſpasim. ſpiatuit uuln' et humectet. et totū corp' ex unctiōe tingatur. R̄ olei muscelini. 3. ii. petrolei. 3. 5. olei cōis et buti ri. añ. 3. iiij. cere. 3. ii. ſtoracis ligde et ru. añ. 3. iiij. 5. masticis olibani añ. 3. i. gum bedere. 3. iiij. 5. ex bac unctiōe ungaē ſpasimat ex uulnere uel replone in ceruice collo ſpina et toto corpe co collocato inf̄ duos ignes. Empl'm optimuſ ad idē accipe absinthij. cimī baccap lauri añ. 3. ii. oia puluerizenē et cu melle ſificianē et bol. et pa rū inſipientē et ſup plagellā locis dolorofis ca liō apponat. qz dolorez neruoz mirabilē miti gat. Qd̄ ſi ex inanitiōe ſiat ſpasim. ab Ipo. et ab alijs auctorib' in curabit' nūcupat. tñ adhi beam' remedia q̄ ſpetenē poſſim'. In hys igit̄ paſſiōibus i qb' iſirm' ab auctorib' deſpa tur debem' b̄ mo ad curā pcedere. ut uz ipſos iſirmos deſpatos capiam' i cura. put eēt m̄qz tui nō pmittētes eos ſalutē. Sz pmiſtētes nos facturos illud q̄ poterim' fm artē noſtrā. Nō enī nouit medic' mortuos uifcitare. b̄ eim pl' ptinet deo quā hoī. Donam' itaq; ex inanitiōe ſpasmatos i balneo i q̄ cocte ſint ros. mal. bis mal. branca uifina. plectis int'. xx. uitell' ouoꝝ ſiat b̄ balneū ſepe et sepi. et ex ipa aq̄ balnet to tuz corp' et caput. laueſ et caput lacte asinino peccorino capno uel mulieris nouiſ mulſo. inungāt totū corp' ex unguēto ſcō de medul' oiuſ

aſſium q̄cunq; habere poteris. Ellectuarū ad restaurationē humiditatis. diaradon abatis et triasandali et huiusmōi ell'a restauratiua tri buant. et cibaria lubrica humida et ſubtilia tri buant eis. et ea remedia q̄ dicturi ſum' i cap'o ſt̄ ethica huiusmōi ſpasmo ex inanitiōe ſpetūt.

Deditiōes qdā paciebaſ dolorē i tibia et coſſa pectorē et uſq; ad pedem pte nde baſ et ſibi uidebat q̄ morireſ cu ſtra ctioē et ſpasmatiōe neruoz et lacertoz ipſius tibie et cruris. et in tm̄ erat dolor intensus et accu tuſ qd̄ nō pmittebat ſe tāgere ab aliquo i pdi etiſ mebriſ. Et paciebaſ et lienteriā cu magi ma corporis mecilēcia et ſumptiōe. Lui ſeci ſiru pū ſtrictiūz quē in cura diſinterie deſcribe m'. et iniūxi ſibi dietā ſtrictiūa ſicut ſūt diaci tonicen zuchaz ros. antiqū diadragātū et ſil'a. Et ſeci inungi crūs et tibia ex dialtea marciatō agripa oleo laurino oleo petroleo ſil' mixtis et liquefactis iuxta ignem. deinde i ſtupa ſeci in uolui crūs et tibiam. et facto bis ē liberatus p conſtrictiua predicta.

Capitulum. xxvi. de mania melancolia.

Oſ ſpasmi tractatū de mania et melancolia in unū ordinare et tractare ppo ſui in quo ſigna et curas harū egritudi nū put melius potero (occdēte ſumo creatore) breuiſ aſignabo. Mania qdē ē infectio ate riorū celule capitis cu priuatione ymaginatōis uel fm qd̄ melancolia est in ſpiritu aiali quā timor et pufilamitas ſine triftitia generauit q̄ in ipſo. qui patiſ ml'iam est trifticia timor et deſtrutio ſermonis. Et loc' cuſ (ut dixi) ē me dia celula capitis inf̄ rōnale et fantastica. Fiūt hee paſ. Quñq; ex ppria paſſ. cerebri. quādoq; ſtomaci. quandoq; ex groſſa humoſitate ad ce rebrū ex ſtomaco aſcēdēte. qñq; ex ſubili ſu mositate ad predcm̄ locū aſcendente. qñq; ex uitio alioꝝ. qñq; ex ſan. qñq; ex collera. quādoq; ex flegmate. qñq; ex ml'a q̄ p ſigna infe riū ſarabo. Fiūt et hee paſſ. a qbusda genera lib' cāis. et quibusdā ſpālibus. A generalibus ex cibis ml'iam generatib' et maxime a nimia uini fortis potatiōe. ex q̄ adurunt humores ex fortibus piperatis aliatuſ et ſalsamētis et cibis alijs huores adiſtos ḡiantib'. Fiūt et ab ext̄ orib'. ut a morsu rabi. canis morsu uenēſor aſaliū ab aere coſrupto et ſilib'. Et ſiūt ab i

Liber.

terioribus ut ab aie passioibus ut ira teror su-
bitus.solicitude.ex nimio studio.ex rep amisi-
sione.ex se.etiā pcedēte.ex nimio ieiunio.ex ni-
mīs uigilys.ex retentione san.ɔsueti fluere p
nares.uel p mestrua plus debito retēta uel ex
spmate corrupto ul' ultra mod̄ retēto. et hoc in
istis uiduis religiosis uiris et mulierib⁹ sepe ac-
cidē uidem⁹. Nā ut ait Sal.spma cū pl⁹ dito re-
tinet suertit i uenenū. Si iḡ huiusmōi pas-
er san.fiat signa s̄ hec ridet pa.fere tota die lo-
q̄ et i coreis et i gaudys. et ubi pulsat instrumē-
ta musica uellet eē tota die.urina etiā ē rubicū-
da ul' subrubicūda et p totū spissa. Etas etiā ca-
lija et humida.tpus regio.cōpl'o et dieta prce-
dēs si i hoc cōueniant magis certificant. Si
ex coll'a fuerit.fuit furibūdi. irascunt furiunt
clamāt.saltāt.curāt uigilāt. et maniacā ɔfidētiā
hnt. et alios uolūt pcutē ferro nisi a qbusdā reti-
neant. se p fenestras iacere uolūt nisi tencant
urina citriā uel.subcitrina i substātia p totū te-
nuis appet.dieta pcedēs.tps regio cōpl'o.etas
ca. et sica si i h̄ que nūt magis reddūt secūp.Qz
si ex flegmate hee pas.fiant sunt liphatici. pu-
tant se eē pisces petunt aquā quotidie. et tota
die uolūt eē i flumib⁹ et i mari.dieta pcedēs
frigida et humida complō.etas regio si i h̄ que
nūt magis certificant urina etiā palida subpa-
lida cum subā mediocrit̄ spissa.Qd si mlia in
cā fnerit.sunt tristes et solliciti et de sepulchris
cogitat morituros quotidie se credūt i se
pulcris.ossa mortuox colligētes. tota die plo-
rant. et i de stristant falsas et uanas suspitiones
hnt qdā putat se nō h̄cē caput nū Sal. quēdā
cū capello plubeo refuauit. Quidā credūt q
agcl⁹ un⁹ substineat totū mundū. et uellit ipm
dimittere cadere.alij tenet pugillū clausum sic
q nō pōt eis appiri credētes se maximū tesau-
rū uel totū mūdū i pugillo tenere et isti sūt obe-
dictes. Alij credūt se eē uasa de argilla. et no-
lit q aligs tāgāt eos tim̄tes ne frāgan̄. Alij
uolūt q aligs r̄spiciat eos tim̄tes ne fas. uent
et si qs eos ps̄ peserit statī spūt plurib⁹ uicib⁹
Alij ext̄ edūt brachia i modū galoy et uiden-
tes galos cantāt sicut galli credētes se eē gal-
los. Alij etiā i pessimas cadūt suspitiones. ita
q amicos et parētes odio habeāt et uituperant
eos.Uria talis ē glauca palida et subalbida in
subā p totū tenni s.dicta frigida et siccā pcedē-
te et i sene ml'ico et c. oia si cōueniūt reddunt se
magis certos has pas.ex humorē ml'ico fore p

creatās.Qd si ex ppria pas.cerebri fuerit hec
habēt agustias suspitiones multas timore tristi-
tiā. et multā alienationē mētis. et h̄ ē signū hu-
morē i cerebro i quātitate habōdātiū.iux illō.
Galici dicētis. Dēm.n.alienationē mētis p.e
cedunt humores calidi et pūgitini. Qd si ex
coligātia s̄ oaci cū cerebro fiat hee pas.tūc ha-
bēt oxireuma frequēs sputū ardorē flamatio-
nē idignationē et huiusmōi.Et eis pei⁹ post ci-
bā et alleuiāt p uomitū et rugitū. Si uitio il-
lioꝝ paciunt dolorē sepe i ilys.alleuiant p cli-
stere p medicinas sūptas et p uomitiū ut ifra di-
stiguem⁹. Lū itaqz hee pas.ex san.gnate sint
(q p pdcā signacognoscit) min⁹ sunt alys spe-
cieb⁹ piculose quāqz ex alys sūt humoribus.
uñ.y po.i affo.despiētie quid cū risu facte ho-
ne uel securiores q uero cum solicitudine et c.
Nec itelligas p h̄ q aliq despiētic sint simp̄t
bone s̄ sūt bone.s̄ min⁹ piculose quā alie. Si
itaqz pp retētionē sanguinis ɔsueti fluere p na-
res.q nō fluxit lōgis tpibus fiant hee pas.Tūc
extrahaē sanguis d̄ narib⁹ cū sc̄is porcinis na-
rib⁹ immissis.uel fiant icisio uene q ē i medio frō-
tis. et sanguis s̄m nires extrahaēt.Fiat acr arti-
ficialē frūs.dieta frigida et humida exhibeat.
cataplasmatā iunctiōes et huiusmōi frigida ca-
piti apponant fm q dc̄m ē in capl'o de dolore
capitis ex sanguine fcō.Qd si pp mestrōox uel
emoroydarū retētōz fuerit fecē iste pas. puocēt
mestrua l'emoroyd. Nā ut ait Ipo.i affo.vi.
par.maniacis et nefreticis emoroydes inate
bonū.Incidat ēt uena saphena.q ē ppe cani-
laz pedis.purgeē cū pilulis de quiqz generib⁹
uel cū lotura i capl'o de dolore capitū ex san-
guine fcō a nobis dicta. et eodē regine regant. et
i dieta regant. et cū alys ut ē dc̄m ibi.Qd si ex
co.fiant iste pas.deē syrup⁹ de sumoterre lactu-
cas cōedat qz sōnuz iducunt ifrigidando et hu-
mectādo. et syrup⁹ ēt de succo lactuce et deco-
eaz et zuchari ml'tuz ɔfert.Empl'a autē et alia
sōnum iducētia.q i capl'o de frenesi sunt dcā in
hac cā fiant.Purget eo.cūz catartico ipiali uel
diacatolicon.uel cūz decoctiōe i capl'o de do-
lore capitū ex co.fcō dieta. Et abraso capite
epitumata et iunctiōes ibi scripte i hac cā fiant
et cristeria et suppositoria fm qd uidebitur ne-
cessarium fore faciat. Item mal.mercurie
rosa.uiole lactuce folia mandragore. et semper
uiue in aqua bulliant. et addito paucō oleo ro-
sato uel uiolato caput abrasum patientis ex

bniusmodi aqua lauet p optime. et etiā balneetur i bniusmodi aq. qz optie uz. in cā ntraqz. s. san. et co. et sompnū inducit. Ultimū et sumus remedii in mania et mlia ex san. uel co. ut alijs humoribz gbuscūqz scā fuerit ē istud. ualeat qz mūdificato corpe cū catartico suenienti abra so prius capite fiat hoc mō canteriū in sumitate capitis. incida cutis in modū crucis. et crancū ploreat ut maria ad exteriora exalet. et multa emorogia patiat san. qz pa. qñqz hoc mō liberaet p materiā exentē. Uel fiat solumō cauteriū in ipsa capitī sumitate. et teneat uulnus aptū. et postmodū curet fm qz in cirugia plenus edocet et teneat pa. in vinculis ab aliorū hominū lesionē et priueat sortio hoc. n. ultimū ē remedii in huiusmōi egritudinibz (ut dixi) Uel tosa etiā posita in sumitate capitī multum uz. uel cauteriū in medio capitī scm ita qz ex transuerso fiat. ut incipiat p roza capitī et finiet in ipsa. Qz si hee pas. fiant ex flegmate digerat materia et purget eodē mō sicut dcī ē caplō de dolo re capitī ex flegmate scō. Garis mata epithimata iunctiōes fomentatiōes et emplastra ibi scripta in hac cā fiant. et dieta sili dientē. Emplastrū de rađ brionie cū al. oui mixtis tritis supra medietatē capitī abrasi apponat et ibi p tres dies teneat. Comedat etiā radices enule cū aligbus condimētis sepe stomacho ieuno. Ultimo his nō ualētibus fiat i cōficio uel cauteriū i sumitate capitī fm pcedē tez doctrinā. Qd si ex melācolico hñio. fuerit hec passio digerat mā cū syruo de succo boragis et sene cū zucharo scō i estate. i yeme cum melle et iste syrup⁹ script⁹ ē i caplō epilēsie. Uel digerat mā cū top syruo cp i o. Recene thī ep thimi cuscute an. 3. 5. melisse boragis buglose ca. ue. ana. M. i. flor⁹ boragis. 3. 5. radicis seni culi spargi brusci. an. 3. 5. mell'lbz. i. 5. in yeme. i estate vō i tm zuchari. sumat quolibet mane .3. i. 5. de isto syruo in hyeme cum ca. i estate cā frigida qusqz mā fuerit digesta qz purinaz cognoscit. qz pl⁹ accedit ad spisitudinē duz mā ad digōnē apropīquat. et tūc purget cū theodoricon anacardō uel cū diascene uel cū yeralogodion cū aq̄ decoc. epitb̄ et mirabolanoz idoz Uel cum pillul'factis de yerapigra Sal. et aloe Uel cū bis alijs pillulis qz spāles ad hoc sāt. R. lapiō lazuli armoniaci an sene i triplo. et addi to panco pul. masticis et bdellii an isormēt pil hñc. Uel cū bis alijs pillulis ad hoc specialibz

et ad quartanaz cū fit ex hñore mēlico optis de gbus dent. 3. ii. si vtus fuerit fortis. R. epi thimi polipodii an. 3. iii. yerapigre Sal. 3. vi. mirabolanoz indop. 3. iii. agarici. 3. iii. lapidis lazuli. armoniaci an. 3. ii. bñ lauet cū aq̄ dulci dictus lapis. et tritis inde oībus ɔfice cū succo bulg. et def. Uel purget cū decoctione. quā i quartana uera dicā Itē nota qz i of desipientia siue mania siue et mlia (ex quo cūqz fuerit humore post purgationē debe ɔfortare cor et cerebz cū ellectuaris et aliis ɔuenciōtibz sibi sicut sūt diarodon abatis et diamargariton. Uel cū hoc ellectuario qd ɔfortat cor et cerebruz (ut dī) utente eo. unū multū uz oī egritudi ex mlia. fac. n. bonū odorē ozi et mūdū colorē cor. R. ro. ligni aloes. folii. an. 3. iii. macis nucis mus. galange. cardamōi maioris et minoris cinamōi croci an. 3. i. 5. ciperi margaritaz an. 3. ii. zuchari. lbz. i. 5. officiat et def ad mod castanee cū uino ca. i yeme. cū fro i estate. et uz miromō ad oīa supra dicta. Ellectuaris aliud mīri mei. qd dī elle ctuariū. letificās ɔfortat. n. cerebz cor et testiculos inducēs letitiaz et ēt ad coytuz ualeat mirabiliter. R. rosaz ru. ciperi an. 3. v. gariofi. masticis spice assari an. 3. ii. cinamomi. 3. iii. croci. 3. ii. macis cardamomi maioris et minoris an 3. i. nucis muscate. 3. i. 5. mellisse flor⁹ boraginis rađ ligne bouis exiccate i umbra rađ gariofi. folii indi ossis de corde cerui aristologie lōge et rotunde margaritaz perforataz et nō psorataz dragāti an. 3. ii. terat̄ oīa et cribellēt optie deinde radices h̄dicte et herbe coquāt optime cū lbz. i. emblicoz i lbz. viii. aq̄ ul̄ i succo boraginis (qd ē meli satis) donec 5⁴ ps remācat. dī inde collēt et cā melle coquāt usqz ad spissitu dinē et tūc pul. spēx admisceat ɔmouēdo cū ligno salicis quoqz i corporantur omnia per secte ultimo aromatizet cū. D. i. musci et detur ut pcedens ellectuarū. Dieten̄ isti sicut pa. dolorez capitī ex melācolico humore facto ut ibi scriptuz est. Epithimata unctiōes et emplastrationes ibi scripte in hac cā fiant. Item abraso capite fiant fricationes et fomentatiōes et lotio capitī ex aqua decoctiōis ca. meliloti camomille. ordei excorticati et neruifa. Item post digestionē balneatur in aqua tepida dulci ita tamen quod non sudent sed statim cum ibi parum steterint exeat. Ultimum uero remediū (ut dixi) in hac specie et in omnibz aliis est per cauteriū secundū precedentē doctrinā

factū. Item nota q̄ in oī descipiētia siue mania et m̄lia distinctū signū pfecte curatiōis ē. cū pa. incipit habere aspectū suanē et humilē. Lū uero aspectū crudelē et horribilē habeat. scias ipm adhuc nō eē curatū. Itē nō q̄ coyt̄ p̄ t̄ terualla multū pdest oībus maniacis et m̄licis et pulchras mulieres aplecti et tāgere. et secuz iacere. et uerba solatiosa audire. instrumēta muſicalia et uoces amenas i cantu audire. et coram ipso pulsare hec oīa mirabilē ualent oībus deſipientiā siue maniā et m̄liam h̄ntibus. Et ſpecialiſ magis ppter hoc biſ. q̄ paciuntur has pas. ppter nūniā abſtinentiā. ſicut ſunt iſti religioſi monaci uidue et huiusmodi. Etiam ni miā ſtudētes. q̄ ppter huiusmodi ſtudiū et aie paſſiōes et abſtinentiā ſiunt maniaci et melācoſi. Qd̄ ſi ppter rēf̄ uel pecunie amissionē ſiant he pas. apponat multitudine pecunie corā eis. et medicus cū amicis et ſanguineis pa. or dinet q̄ dēa pecunia uideat apportari p debitoſ ſuos. uel etiā donata. Hoc. n. modo uidi in partibus meis quendā feneratorem auarissimū. q̄ multā pecuniā amiferat curari. Inducat etiā gaudiū et leticia ſuī modā precedentē qm̄ in hac ſpecie et in oībus alijs multū ualer. preterquā. q̄ fit ex ſanguine. q̄r tūc non debe muis gaudiū uel leticiā inducere. Qd̄ ſi ma teria fuerit in ſtomaco pa. mūdificet cū uomi tibus partim. et partim cū medicina laxatiua. Et ſi in alijs fuerit. Pilule cochie uel pilule de ſerapino dent̄. et clisteria acuta. et huiusmo di a. q̄ dicent i ca° de collica et ilyaca fiat. put expedire uidebit̄. Minutio etiā ſaphene. et mi nutio ante balneationē fiat. Qd̄ ſi pp morſum canis rabidi hec pas. fuerit generata iſra diem vii. mori cōſueuit iſirmus. tñ faciam? id qd̄ pos ſum? dantes tyriacā uel mitridatuſ cū decoc. arthemisie uel m̄cte et ſupra morſuſ apponat emplin. qd̄ i cura morſuſ canis rabidi dicturi ſumus.

Deditiōes ſyrupi magistri iohānis de a peruſio ad generaduſ letitiā et ad cō fortationē cordis et cerebri. et etiā ad corruptionē memorie et ad multa alia. R. ſerici erudi. 3. u. ſe bassilicōis triti. ſe garioſolate. ſolioz citri. a. 3. viii. corticū malicidony. corticū citri a. 3. u. rađ lingue bouis. vii. numero et fo liop. lbz. u. zuchari lb. iii. a que ros. lbz. i. masti cīs. zinzi. galāge ſedoarie ſpice ana. iii. ligni alo es. garioſiloz noſiſmuſcate terre amare a. 3.

u. muſci. 3. i. abre. 3. i. ſiat ſyrup⁹ et exibeat.

Capituluz. xxvij. de uertigine et ſcotomia.

Ertigo ſiue ſcotomia. ē euolutio ſpiri tu⁹ aī ocl̄os. Et uertigo ſiue ſcotomia ē ob uolutio cerebri ſpūs uisibl̄ ſpedit̄. Et h̄z ſie ri pas. ex aliqua mā exiſtēt̄ i ipſo cerebro uel a ſtomaco ueniēte dū. n. ſumus ab ipſo ſtomaco reſoluit̄ ex aliqua mafia ibi exiſtēt̄ ueniēs ad neruū obticū. oturat ipm neruū. unde ſpiri tuſ aialis eſſentialiter uenit uſq; ad locillum et eſſentialiter uenit imutat̄. unde cā ſumofitas ē in neruo obticō et ſpiritus aialis uenit p ſpiri tuſ illū neruū ipellit et fit motus giratiuſ. ut patet i pulsione duoz uentrop. qui duz egleſ ſūt in motu terre circuitū mouētr̄. Et hoc mō fit uertigo ſiue ſcotomia. Si fit ace rebro be pas. patet grauedinē capitis et ſonitū aurium et turbationē etiū ſenſu ſiue ſumofita deſectū et alioz quinq; ſenſu ſiue eiſi ſiue oīa ante eos poſita eiſi ſumofit̄. maxime ſi aquā fluentē respiciat aut ſi maximo cursu incedit̄. 3ō qñq; i. terrā ſubito cadit̄. qñq; in flumē nel putheo ſi ibi eſſent ppinqui. uel de ponte ſi illac transſirent. Si uitio ſtomaci ſiant he paſſio. ppter ſumos ab ipſo ſtomaco reſolutoſ petētes cerebrū ab hominationē in. oī ſtomaci ſentiūt et dolorem cordis et tremorē maxime ledunt̄ poſt cibum. Scotomia et qñq; poſt cibum paciunt̄ et qñq; nō. qñq; uomunt. qñq; tristes et machri ſiunt et ſi cito nō curētur maniaci uel epilētia ſiunt. Si ex hu. capitis ſiat hec pas. ſan. ſiat minutio tpe calido de cephalica brachij destri hieme. vo et tpe frigido de uēa eadē ſinistri brachij mi nuant̄. minutio celebraſt̄ deſ mel. ros. cuſ aq̄ decoc. ſe. anisi et ſenitili. et quicquid humo. i cerebro habūdauerit. hanc pas. faciēs digest⁹ p̄ius purget ſuī q̄ in caplo de dolore capitis ſeria tim ſcriptū inuenies. et obtarmituſ narib⁹ apponat̄. Qd̄ ſi ex flegmate i ſtomaco exiſtēt̄ ſiat. digerat mā cū oximelle ſglitico. deide purget̄ et puoceſt uomit̄ ſuī doctrinā i caplo de dolore capitis ex flegmate exiſtēt̄ i ſtomaco facto ſcriptū ē. Et cataplasmata ſcā ſtōaco applicet̄. Liminuz bacca lauri mastix et absinthiuſ i uino dulci iſuſ ſtōaco applicent̄. dent̄ pil'e. a. cibū et poſt. Et remedia pdcā i caplo pdcō pſcripta in hac cā ſiant. Qd̄ ſi ex eo. in ſtomaco exiſtēt̄ ſiat puoceſt nōit̄ cuſ aq̄ frigida et purget ſi fuerit neceſ ſuī triffera ſaracca et diapraſis oxi-

melle & sil'ibus. s'm q̄ iiii capl'o de dolore capi-
tis nitio stomaci ex co. suphabundante scō di-
ximus. Si ppter stomaci frigiditatē sine huo-
nitio fiat dē diattrion pipeon diaclimini diaca-
lamentū diazīziber gariofolatū potio muscata
& sil'a. Si pp corruptioneñ cibi potus uene-
nos fuerit hec pas. statim puoces uomitū. post
uomitū des triacam uel mitridatū cū suceo ar-
thimissie uel mēte. No. igit̄ q̄ huiusmōi pa-
egritudincz ex quacūqz causa fuerit in ipso ca-
su pedes & man⁹ fortiter fricari debet. & aq̄ ro-
satauel saltiz uinsū uel simplex aq̄ frigida faciei-
dʒ aspgi. pedes & crura eo: aq̄ marina fortiter la-
uenī. uel. cū aqua mistiōis salis fuliginis & ace-
ti. & odorifera narib⁹ apponant. & pedes etiam
& man⁹. lauenī cum aqua decoct. absinthij & fa-
cies eoz. dietenī ut i capl'o de dolore capitis
dixim⁹ distinguēdo humor suphabundatiā. mu-
lierib⁹ vō mamille fricent.

Dditiōcs. emplastrū factū ex celido
nia plantagine hedera arborea cū ace-
to & oleo camo. cōfectū (capite abraso
apposito oēm uertiginē tollit. Item mica pā-
nis i uino cidonioꝝ iſuſa data paciēti ad come-
dendū ieuno ſtomaco multū ualet. ɔtra uerti-
ginē pbatū. Emplaſtrū ſcīm de ruta ſglla ſerp-
lio ſaturegia cepe ana tritis iſil' & cū oleo ca-
mo. & mellic ɔfectum itinecta lana ſuicida & tepi-
dū capiti raso appofitū oēz uertiginē tollit mi-
romō. Quidā paſſus v̄tiginē multis t̄pibus
uſuſ m̄tis medicoꝝ ɔſiliuſ ad me uenit cui fe-
ciſieri clericatā magnā i ſumitate capitioſ. & fe-
ci balneare multis uicibꝫ i die clericā cū aqua
decoc. roſ. floꝝ camo. (corpe mūdificato p̄uſ)
cū pilul' cochqꝫ ɔualuit. Itē no ſanū remediuſ
& ſumū experimentū ɔtra v̄tiginē & ſcotomiā qñ
cū oibꝫ ſupradicis remediuſ pa. nō liberaſ. In-
cidant dñe uene nō pulsatiſ q̄ ſunt p̄ aurez.
Et qdā faciūt ibi cauteriū. & ſuz expt'. Quidaz
paciebaſ t̄m iſensibilitatē i capite pp frigidita-
tē & fluxū reumatia a cerebro. q̄ etiā ſi caput
pūgebaſ ei cū acu. nō ſentiebat. uel ctiā cum i
fūſiōe aq̄ bulite nō ſentiebat & plibꝫ c̄ uſuſ
ɔſiliuſ medicoꝝ. In ultio cū nibil pſiceret ſi
bi remedia cōcta uſuſ ē ɔſilio magri mei. qui
fecit capelli de urticis ſaracenis. & totū caput
ei ſic circū uolutū p nocte ſtarre pmisit. Māe
uero diſcopuit & recipit totū ipm uesicatuſ & ple-
na uſcicis. q̄ oēs erant flegmate replete. apuit

ead & exiuit inde multū flegma & statī cepit se
tire pa. Postea iunxit sup ulcerata loca de un-
guēto & solidatiuo & liberat⁹ est pa.

**Capitulū. xxviiij: de defectu memorie & de
inquantibus memoriam**

D e uidentiā eoꝝ q̄ circa defectū mē
a ric sum dictur². Scire nos oꝝ qm̄ mē
tis opatio ē triplex. ñma ē fātasia. Sc̄da rōna
lis. Tertia memoria. Et cerebrū duas h̄z ptes
quaꝝ una dicit̄ pra. al̄a pupis uocat̄. Et prā
duas ptes dimidit̄. t̄ una quaq; qz illaz est ma
ior pupi tota. Et si n̄iḡ p̄a cū pupi imediate
p quendā uētriculū q ab anothomici noīatur
uētricul' qrt̄ q ē cōis utrisqz t̄ duo uētriculi
mutāt aerē p̄e. t̄ excoquunt̄ ipm̄. t̄ dant idē spi
ritū cerebro aīalē. ut faciat quiqz sensus uidē
di odoꝝ adiudicēt̄. t̄ itey fantasiam. deinde
trāsit ad aliū locū. q ē i medio cerebri q. ē cōis
t̄ trāsit spūs aīalis iaz subtilis mūdificat̄ t̄ cla
rus pl̄ spū. q fuerit i p̄a cerebri ut faciat rōnē
t̄ itellectū. t̄ habet i capite uētriculi medī ce
rebri. q ē inf̄ p̄am t̄ pupi ps substātie cerebri
filis neruis. t̄ uocat̄ cā a nothomici pineā ascē
dēs t̄ descēdēs. t̄ eī a sensu apit̄ foramē. t̄ eī ð
sc̄su claudit̄. t̄ cā apit̄ spūs aīalis trāsit a p̄a
cerebri ad pupi. t̄ h̄ no. fit qñ necessariuz ē re
cordari obliuioni rē traditā. ut retinere q̄ nōlūt
m̄ obliuisci. Et qdā philosoph̄ dicit q̄ uētri
cul' pupis p̄stātior ē oib̄ uētricul' cerebri. qm̄
nō uenit ad eū spūs aīalis nisi subtil' clar' t̄ mū
dificat̄. qz op̄ ē recordatiōi t̄ retētōni clarita
te t̄ subtilitate. ut recolligat res p̄teritas ex lō
go tpe. t̄ si nō appiat̄ illa uia ut trāscat spūs ad
pupi cerebri nō remisc̄t̄ hō rei. t̄ nō rñdet si
bi interrogatiōib̄ sc̄is. Et q̄ habet apitionē huī
uelocē isti sūt prudētes t̄ uelocī rñdet̄. ut sūt
qdā colerici. q hñt huiusmōi uie apitionē pigra
t̄ tardā. isti sūt pigri t̄ duri ad adiscēdum. t̄ rñ
dēdū nimis cogitant. t̄ h̄y sūt ut plurimū fleg
matici t̄ melāconici dicit.n. Hal. mētē t̄ itelle
ctū t̄ discretionē nō facit nisi tēpantia spūs aīa
lis. q̄ ē i pupi cerebri. Et si iste spūs q̄ ē in pupi
cerebri patit̄ lesionē pdif̄. memoria aut minime
si pdif̄ uocari pōt̄ obliuio p̄scā t̄ si minuit̄ uo
cari pōt̄ obliuio ad t̄ps. Et dič gal. si ē mēs p̄o
pta t̄ itellect̄ iterī significat subāz cerebri mū
dā t̄ subtilē ec̄. Et n̄ p̄opta mēs t̄ itellect̄ si
gnificat qz substātia cerebri imunda grossa ē t̄
plena. Et nō uelox ad adiscēdūz uel retinēdūz

Significat qz substantia cerebri pigre recipit substantiam rei. Et bñ retinere significat qz substantia cerebri bñ moderata soliditatē. Et tare de retinere et discere significat qz substantia cere dura ē ad recipiēdū formaz rei i se. Decectua igit̄ memorie et etiā litargia de facili fiunt i oībus hñtib⁹ subām cerebri ligdā nō bñtez stabilitatē neqz firmitatem. Patet itaqz memoria defectū semp ex frigiditate. et ista frigiditas aliquā ē simplex. et aliquā mixta cuz humiditate. et si ē cū humi. nimis dormūt. et si ē cuz siccitate. ē qn uenit egritudo cū uigilys nimis. Si fuerit amissio memorie ex materie siccitate abrasa posteriori celula capitis i q uiget mōria somētez cū aq decoctionis floz camomille aneti et ordei scorticati et meliloti. et hec somētatio etiā p totū caput fiat et frequenter. et cibaria et electuaria humectātia et restaurātia dentur. sōmis puocet i eis si fuerit ncessse. et aliquā clisteria leuia et humectātia si op⁹ fuerit fiant. Qd si ex nimia frigiditate uel humiditate ul' ex flegmate fiat hec pas. digera⁹ mām cum oximelle apposito uel squalitico ul' de radicib⁹ rassani scō. Si humor ē melācolic⁹ cū aqua se. feniculi et anisi digeraſ. digesta materia purget cū pilul⁹ i tractatu de dolore capitis ex flegmate facto scriptis uel cū pilul⁹ cochys ul' cū sine qb⁹ esse nollo uel cū pilul⁹ ypo. uel cū istis pilul⁹. Ricere pigre galieni yeralonodion an. 3. iij. pulpe colo qu tide. 3. ii. castorei. 3. i. 5. piretri. 3. i. officianē cū suco feniculi. et dent̄. 3. ii. ex istis pilul⁹. uel purget cū ierepigra galieni theodoricon anacardi nū. uel cū iera craci. ul' cū yera archigenis et fili⁹ b⁹. hec. n. oīs cerebry mādificat ab illo chimo q spedit memoriā. fiant igit̄ gargarismata mādificatione cerebry a flegmate i caplo de dolore capitis ex flegmate scō dcā. sternutatiōes puocet cuz pipe euorbio adisi eleboroz albo et sui⁹ b⁹. Clisteret etiā si op⁹ fuerit fiat icidae uena q ē i medio frōtis si uirt⁹ et etas pmisserit. et san. fm uires extrahat ab ea. et p̄z dc̄m ypo. posteriora capitis dolētia icisa uena q ē i medio frōtis fit. Et qz i posteriori pte capitis iacet memoria pp hoc ɔfert. Aliqñ etiā apponant uēto se sine scarificatione colli. Intingat posterior pte capitis ex unguento scō ex oleo lētissimo ul' si napino castoreo pipe al. et se. sinapis et piretri. Intingat et caput ex oleis tempate calidis ut yrrino muscelino camo. castoreo et fili⁹ b⁹. Scēnūtatio puocata b mō miromō uz ad memoriaz

recupandā & ēt ad ligariā. accipe sel' crūis et
misce cū oleo sābucino. & i huiusmōi liquore i
tige pēnā galine & i narib' īmitc. Et sternuta
tio hec i die plib' uicib' puoccē. qz mirabilit
uz. Itē si def. 5. 5. de anacardis & tritis uel de
melle anacardino. 5. ii. recuperant memoriam dep
ditā de ppterate sua. Quidā sapiēs dicit q po
nas liguā tpupe sup obliuiosuz & memoria re
cipiet. Et de &fectiōib' ad huiusmōi pas. ualēti
b' ē ppric &fectio anacardina. & ea q flegma re
soluit sicut ē tyriaca minor trifera magna dia
trion pipeon diarodō diagalāga emozogya so
tira & silia. & de &ferētib' ad B miromō ē atido
tū magri mei qd' &fortat mētē suue memoriā &
&fert litargie & obliuioi . & &fortat stomacū &
oia debilitata mēbra a flegmate. qd' ē zizi. gala
ge masticis cimī origani an. 5. vi. nucis muscate
castie lignee calami aro. assari folij ligni aloes
macis se apij ameoū ari. 3. ii. aburis mascli garo
filoꝝ carda. zedoar. piretri castorei cassie pipis
lōgi & nigri costicipi an. 3. iii. mēte sicce. 3. iii. te
ran̄ & puluerizent oia & admisceat cū amigda
leon. & pone penidioꝝ. 3. xx. & mell' dispumati.
q. sufficit. Itē def &fectio anacardina q hys
pas. spālis ē memoriam. n. &fert mētē qdē ūocat
litargiā curat atheticos & emozoydas melāco
licos & flegmaticos curat q sic fit. R. mirabo
lanoꝝ emblicoꝝ belonioꝝ pipis al. & lōgi. an.
3. xii. zizibe. mell' anacardi. an. 3. viii. castorei sto
racis garofiloꝝ an. 3. v. florū camo. baccarum
lauri cipi an. 3. iu. zuchari. 3. xx. mell'. q. s. dētut
he &fectiōes ī sero eni uio calido decoctōis se.
seniculi & anisi ad quātitatē pue nucis. & caucat
a frigiditatib' & a cibariꝝ flegmaticis ab ira
coytu & ebrietate. hec. n. &fectio acuit ī geniuꝝ &
sensu & intellectu clarificat scire. Anacardi āt
an quā medicis aliqz ponant debēt i hūc mo
du pparari. accipiant anacardi & optic teran̄
i mortario. & i aceto fortissimo ponantur & ibi
stēt dieb' septē. postea lēto igne in pdcō aceto
coquant quousqz ētia ps aceti remaneat & col
la fecē illā q ī fūdo uasis remaserit aceto ex co
lato & ī medicis pone nunc. n. anacardi debēt
i medicis ponī nisi p̄ius B mō ppenē. Qz si mel
anacardini facere uolu. ris pone cū ipsis ana
cardis cū pdcō aceto coctis tñdē mell' dispua
ti & builiātābo sil' usqz ad spissitudinē & hēbis
mcl anacardini. qe i pdcis egritudib' opāt mi
rabilr. Pluis quē dñs fedric' ipatoꝝ se ē &pōi
de &scilio multorum peritorium & pbatorum

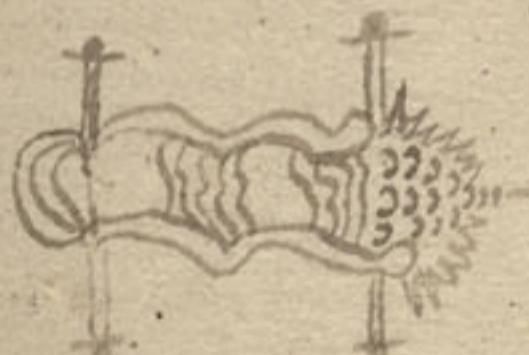
uiroꝝ & philosophoꝝ. quo utebat in eibis cōtinere ualeat & tra amissione memorie ex quocū qz humore fuerit ex scotomiā uertigine dese etū uisus & auditꝝ oem gutā & palysum repellet & tra excessuꝝ omniū humorꝝ ualeat. sꝫ p̄fserit & tra flagmaticū & melācolicū renū. & in seriorꝝ partiū dolorē mitigat. & cerebri humiditates & sumit & ingenuꝝ mirabilē acuit. R. carui anisi ameos perioꝝ apū maratri betonice cīmini calamīcti pulegū ysopi spicē nardi piperis omniū an. 3. i. maiorane foliū balsamite ozimi cardamomi galāge liquiritic an. 3. i. 5. fiat pul. & tutaf in cibariꝝ suis eo ḡcunqz uult predicta bñficia sentire sꝫ tñ plꝫ appetit i yeme qz i estate ppter excessuꝝ flegmatis & melançolie tūc tē poris. s. i. yeme & i autūpno habundantius. & tra quop excessuꝝ ualeat miromō ut dixi.

Capitulū. xxviiij. de cataro coriza & brāco.

Ruma ē nomē generale ad cataꝝ. corizam & brancū. Nāz reuma ē fluxꝝ hu morꝝ a capite usꝝ cerebro ad inferiores partes corporis distilantiū. Cūqz iste humor siue humiditas a cerebro ueniēs distilat p nares dicīt coriza. Cū uero p palatū & uadit p canales pulmonis tūc talis distilatio uocat catarꝝ. Si nero ad fauces p̄deca humiditas descendat. que qñqz multū i grossat fauces tūc dicīt brancꝝ. Et no. qz iste fluxꝝ humorꝝ a capite fit p̄ncipaliter quinqz de cāis. s. ex habundātia humorꝝ pp̄ i cōuenientiā effluētiū ex calore dissoluēte sumū faciēte ex frigiditate cōpri mēte & ex humiditate lubricitatē uel ex liquiditate & flexibilitate ipsoꝝ humorꝝ & ex debilitate & tentiue uirtutis homo. n. ut dicit philosopbus in libro de aialibus incurrit plures cās reumaticis quā cetera aialia. Incedit enim corpe supino & ē sicut arbor euersa. Nā arbor habet radices suas sub terra iferiꝝ & ramos supiꝝ. hō vō p̄ trariū portat caput supiꝝ. i. quo ē radix neruopꝝ & spiritꝝ aialio. & ramos hō iferiꝝ. Et iō de facilī icurrit reuma & descēdit p̄ mēbra eiꝝ. Itē no. ut ait Ipo. i. affo. scđe par. Brāzi & corize i ualde senibꝝ nō maturant & iō nō sanant sꝫ multoties & moriunt cuꝝ egreditibus his. Et Hal. in comēto illiꝝ affoi reddit cāz i hūc mōz. dicit. n. qz cuꝝ iste egreditudines i iuuēnibꝝ. qz sunt fortioris & potētoris uirtutis quā senes cuꝝ difficultate curant. In senibꝝ & cōmorū cuꝝ eis. sīc etiā i alijs egreditibꝝ frigidis sicut artētica podagra liciasis renū & uesicē

sciatica frigiditas i testino & asma tussis gitbo sitas epilepsia appochesia & huiusmodi. Ille eiꝝ egreditudines & siſ es eis nō solū cū difficultate sanant i ualde senibꝝ. i. decrepitis ut ait Hal. Sꝫ multoties moriunt cuꝝ eis pp̄ cāz dcām reumatīs. Itaqz ex oabūdātia humorꝝ pp̄ incōnūnētiaz affluētiū signa sūt hec. Adest facies sub tumida. oculox eminētia. supfluitatum p̄ os & nares uel p̄ oculos habūdātia. & qñqz ad fauces distilat & itus fluit ut due amigdale i fauci bus & ad mēbra. uñ tūc fit qñqz difficultis aeris attractio & anxietas cuꝝ difficultate exereant.

Adest ē capitū grauedo & habitudo plecto rica. Qz si ihm reuma defluat pp̄ calorē disol uentē. Adest color rub. i facie lacrime ad oculos uel p nares mordicātes. & talc sequunt & carne qñqz uident mordicare supra quē cadūt. ea lor sentit i pſundo. dieta uel pot̄ pcessit. & aer ca. & pplexio ca. i h̄ magis uēicit certificabit te. Frigiditas & primēs & & frāgēs h̄us signis notant calor i facie palidꝝ. lacrime & frigide ab oculis sup̄ faciē descēdere sentiunt. frig sentit i pſudo. pa. etiā fateſ se frigidis cibis & potibꝝ uel a frigido aere leſum fore. fluxibilitas & lig ditas humor lubriciꝝ i cā eē cognoscunt p̄ mul titudinē humorꝝ siue supfluitatē p̄ os & nares & oculos uel p̄ palatum & p̄ ligditatē oꝝ qz nō coherēt se naribꝝ. sꝫ ligde & citissime affluunt & distilat. Si vō humorꝝ fluxibilitas a cerebro ueniat pp̄ uirtutis tentiue debilitatē cognoscit p̄ remotionē p̄ dcōꝝ & p̄cipue p̄ sensuē ebetationē. Catarꝝ itaqz siue coriza ex habūdātia humorꝝ pp̄rie p̄ educationē supfluitatū na scit. & dī i hūc mōm curari. Si agnoueris sā. eē i cā corpe plectoricō existētē uiribꝝ & etate p̄mittētibꝝ fiat minutio de uena cephalica. maxime si humorēs ad spūalia defluāt. & hoc fiat cuꝝ humor calidꝝ fuerit i cā. Et fiat aliquē uis purgatio collere si surcit i cā cum decoc. quā posui i caplo de dolore capitū ex san. scō siue ex collera. Dietenē isti ut ibi scriptū ē fiat aer artificialiꝝ frigidꝝ cum spōgys i aceto. iſu ſus circuꝝ circa lectuꝝ ipſiſ ſuspēſis. cuꝝ aq̄ fri gida distilādo d̄ uase i uas. cuꝝ herbis frigidis p̄ domuꝝ asp̄lis. fiat i unetio frōtis & tipoꝝ cuꝝ oleo uiol. ros. nemula. mirtino & ſilibꝝ fiat ſumi gatio ſub facie eiꝝ ex roſis uel uiolis i aq̄ rosa ta uel pluiali coctis in uase eopto optie. Uel fiat ſomētatio ex hac aq̄. R. roſaz. mirti. an. 3. i. laudani olibani masticis. ana. 2. 5. co. quātūr in

aqua rosay uel pluiali. et facies pa. lauet sine
fomento cū bac aqua. Itē odoret rosas cā
phōra uel aquā rosatā. ul' duo pomella ex lau-
dano et se. n̄gele puluerizato scā i manu teneā-
tur. et sepe et sepi' mutādo de māu i manu odo-
ret ipsos qz mirabilr̄ ɔferunt. Q̄ si sic non re-
stringat ip̄e fluxus. dēt rubea ul' reges ul' dio-
libani. et pilule aliq̄e reuma ɔstringētes. q̄s i
seri' dicā. Q̄ si sit de frigida et humor frigidus
i cā noscit eē corpe existēte plectrico purget
cū yerapigrā galieni. ul' yeralogodion ul' pilul'
aur. ul' de quiq̄ generib̄ et huiusmodi i capl'o
pcedenti dictis. postea dēt rubea ul' aurea ale-
xandrina cū uino decocto ibani. dieta calida in-
iungat. uinū odoriferū bibāt. fomentenē frons
et nares et timpoa hoc modo. R̄ palearuu or-
dei fasciclm. i. cineris ap̄i laub. ana. 3. i. olibani
2. 5. oia in aqua pluiali buliant. ul' melius ē in
uino rubeo in uase optime obturato. et cū pa-
intrat lectū. sumū recipiat ex eo i pdictis locis
undiq̄ bene coptus sic q̄ sudet. deinde pedes
ei' usq̄ ad genua et man' usq̄ ad humores ex-
codē uino uel aqua lauenē calido quātum pati
possunt et bñ se teneat coptū et calidū tota no-
cte. Et sumat aliq̄s pilulas reuma restrigētes
quas dicaz inferi'. uel diaolibanū. uel aurea et
filia. Itē pulueres scī ex laub et spica pulue-
rizatis narib̄ eius imittas. ul' pomū ex eis scī
i manib̄ tencat et odoret. Itē aliud optimū
experimentū ualēs ad oē reuma frigidū. acci-
pianē duo ul' tres lateres et i igne ponantur. et
fiat feruētissimi. deinde supaspergāt eis uinū
optimū purū rubea ul' albū. et sumū sup caput
sumat undiq̄ pānis coptū. cū lectū itrabit pa-
et teneat se bñ calidū. lauet caput ex aq̄ decoc.
sansuci florū camo. pulegū roris marini folij
lauri et savine. post suffumigēt cū florace ligno
aloes thure uel laudano supra pruna ardētes
posito. Itē esdra uel mitridatū uel tiriaca re-
soluant cū oleo muscelino uel camo. uel cōi. et
addito pul. olibani storacis cal amite i modū
emplū i suinitate capitī abrasa apponat. dein
de salcēt caput ex bacis lauri pulegio et origa-
no puluerizatis et i saculo positis. Itē si flu-
xus reumaticis fuerit ex hōore lubricatē pdca
remedia ualēt pdca mō. Et hoc somētū yber-
nici ad hoc ē spāle et exptū. R̄. laudani storacis
calamutte olibani et spice ana pulueriza. et i aq̄
pluiali uel ros. uel i uino optio d̄ ɔscilio meo
q̄ inclī' ē bul. et sumū pa. i facie uel ore recipiat

pānis undiq̄ coptus. R̄. n. suffumigū humores
ispissat et fluxū reumaticis phibet. et ē satis exp-
tū. Itē iungat sumitas capitī ex oleo cōi i
quo sit decoct̄ mastix. et hoc d̄ olctū masticū.
qđ i bac cā ualz mirabilr̄. Itē nota q̄ trans-
glutire grana tria olibani puri al. et electi i se-
ro cā homo itrat lectū restrigit oē reuma a ce-
reb̄o distilans et cereb̄o multū cōfortat. Pi-
lule optie restrigēdū oē reuma a cerebro fluēs
et cereb̄ū mltā cōfortat. R̄. ambre ligni aloes
laudani thuris masculi storacis calamite mir-
re ana. 3. i. croci opii thebaici ana. 3. i. musci. g.
iii. cōficiat cū uino optimo. et in modū pui cice-
ris formēt pilule et dent. vii. in sero qz mirabi-
liter reuma restrainingt et sunt specialit̄ magis dā-
tur in causa frigida et sunt experte a magistro
meo Pilule alie similes a meo magistro expte
restringentes omne reuma. siue a cā frigida. si-
ue a cā calida pcedat ipsa dissolutio. R̄. mirre.
radicis arnoglose exiccate. ana. 3. vi. olibani.
3. v. iusgami optimi opij. an. 3. iii. masticis sucili
gracie storacis ligde. an. 3. ii. officianē cū mucila-
gine gumi dragāti et dent. v. uel. vii. i sero. Alie
etiā pilule ad hoc expte. R̄. radicis arnoglose
exiccate mirte. an. 3. iii. opij. 3. 5. officie ut pdca
et dent. v. uel. vii. Pilule alie optie q̄ oē reuma
restingut. R̄. mirre croci thuris opij. an. 3. i. te-
perent cū al. ou. et una post aliā trāglutiaē. uel
una earū teneat sub lingua alia deglutita. Pi-
lule etiā gumi trabico amido et rubea trocsca-
ta facta si teneant sub lingua. et ibi disoluant et
sum' ab eis dissolut̄ petat cereb̄ū miromō in-
spissant humores et oē reuma restrainingt. Em-
plastrū exptū qđ si post mūdificationē cerebri
fronti et timporib̄ applicet. et ibi p plures dies
portet. restrainingt optie reuma a cerebro fluēs
siue ad oculos. nā oculorū lacrimas etiā antig-
simas potēter restrainingt. R̄. mirre thuris cimi-
ni aloes epatici masticis buliar. an. 3. 5. iā. dra.
2. iii. teranē oia et temperent cū al. ou. et sup-
paciā lini extēdanē. et fronti et tūprib̄ applicet
ut dixi qz a magrō meo et a me pluries hoc em-
plastrū i oib̄ pdictis cāis ē exptū. Ellīnd em-
plastrū ad oia suprascripta R̄. olibāi masticis
gumi arabici boliar. san. dra. gumi dragāti ter-
bētine an. 3. iii. officie cū al. ou. et fronti et tūprib̄
bus applicabis qz ualeat tantū quantū predicm
emplastrū. Et nota q̄ si pdca remedia supius
dcā semel exhibita effectū optatiū n̄ habuerit
debēt sepe et sepi' iterari. qz nō semper series

quocumque mouebit arcus. Cura m̄ri incia ad brācos. sumat quolibet manē melicrati. 3.i.5. cū aq̄ ysopi et pax agarici. et h̄ faciat p̄ dies. viii. dietā sp̄tentē tenēdo. post i die octauo i sero cuz in trā lectū sumat. xvii. pillulas cochias grossas i modū cicep̄ nigrop̄. post utat aurea alexādri na et pliris arcticon fīm descriptionē i antido tario pticulari positā. Itē ponāt due ul' tres gute olei nucis i narib̄ pa. cū i trā lectuz. et sit ea. Itē empl̄z fiat ad brācos et ad uine relaxa tionē mirabile et i somnitate capit is abrassā po natur qd̄. R. se. sinapi baccaz lauri mirre oli bani tartari calamite cinamōi an. 3.i. terant oia et coquāt cū melle. q.s. et ea emplēnt ut dixi. p̄ batuz ē. Itē cauteriū i branchis factū ē bo^m. Ad idēz gargarismata. R. gallaz balaustruz cinamōi an. 3.5. pipio piretri an. 3.iiii. bul. i aq̄ uel i uino al. optio et gargarizet. Aliō ad idē R. mini ueteris aceti mellis an cū his bul. pire tri pipis. 3.3. staphisagrie balaustrie an. 3.5. Et si cuz his oibus nō curāt brāci. Recurrēduz ē ad cirugia. et extrahēde sunt ille amigdale ge nerare i fauilib̄. q̄ noīnan̄ brāci. et de hoc tra ditur pfecta doctrina i cirugia bruni et rogerij parmensis.

Dditiōes de reumatate. nota q̄ si caput a plectoricū sit. an oia precedat purga tio. nec sit lotio aliquay p̄tiuz. nec pro uoce sternutatio. siue sit cū fe. siue sine fe. nec apponat 'dissolutina i p̄n°' nec den̄t acuta. nec uinū forte pigmentuz. nec q̄ magis dissoluunt quā sumūt ut pipata nec acetosa. qz tuſuz pro uocat et fluxū ad pect̄. oia q̄ bibun̄ comedat et tangunt̄ deberent esse actu ca. p̄cipue aer d̄z uitari replio cibi et pot̄. nocturna cena. somn̄ plixus. quo nihil magis reuma acuit. et lumen et sumus p̄cipue. Et si ē de cā ea. ptibus ueniētibus fiat flobothomia i appetib̄ sanis et nō i p̄n°. In fra cā nūquaz. nisi reuma antiquaz sit. et tendēs ad digōez nō fiat minutio. similit̄ dico de medicia laxatia. Qe si hñor ml̄ic̄ sua multitudine stet et ipediat digōez nō det. Si igit̄ cā fuerit frigida digerat cū suffumigis li gni aloes thuris calai. aromatici laudai. et fiat suffusatio ex ro. gar decoc. i uino fiat stupha ex ligno aloes storace et laudano. Et post stu phaz bibat de uino laudant qd̄ uz in utraqz cā. Uel fiat stupha cū folijs lauri gariofilop̄ et ro ungas caput oleis ca. ut laurio muscelino et,

p̄nt aut fieri stuphe ex herbis odoriferis ut ori gano metastro pulegio et c. suffumiget cū scib̄ maratri netro. carui anisi et catabri cuz aliquo boz mā incipiēt i spissari. post stuphas detur aurea alexādrina cū uino decoc. thuris et mast. uel diaolibanū cū uino. pōt et suffumigari de aspalto assa fe. serapino oppponaco. Uel bon bace uetustissimo et accenso et extincto. Uel oli bano solo. de quo et grana tria singulis nocti bus data ferut. qz ex substātia glutinosa con stringit. et ex aromatizate fortat. et digōez p uocat. bonū hanelitū reddit. cructatiōes aceto sas amputat. Itē stupha fit ex uino decoct. ros. gariofi. et maratri. p̄ stuphas de uino radi. affodili. strictaz et cum modico oleo uel uino misto et calefacto cataplasm̄t qz corizā soluit rustici aleū coctū extuz hñt. Nasu; balsamo uel museo imungant. optim. n. ē balsam̄ i hac cā. et tyriaca cuz aurca uz. pillule de cinoglosa ualēt ad acre et temu reuma et antiquū. R. mir re. 3.vi. olibani. 3.v. op̄i iusgami cinoglose radicuz an. 3.iiii. tēperen̄ rodostomate. i. aq̄ ros. et formēt pillule i modū cicep̄ dent̄. v. eūti dor mitū. ualēt etiā ad reumatismū dentiū emoroy daz et uesice. dent̄ sel̄ i septimana uel bis. et te nean̄ sub lingua donec disoluat. spica nardi phibet reuma et fortat cerebruz. In coriza et strictura narī et puatione odorat̄ fiat suffumi giuz qd̄ ponēt i divisionib̄ rasis ca. de coriza i antidotario. R. costi olibai uernicis an misce storaci ligde et fac formas sil'es anciane. uel ini sce cū laudano. ē. n. nobile medicamē. cū ex eis suffumigis sit cū trajectorio. Sacelatio ex pulmēte facta capiti actu ca. fīm reuma cōpescit.

Silz de camedreos fit. et ē opti^m i catarro fri gido. Ad molitez reprimendaz flores roris marini coquāt in aceto uel uino cū quo garga risma fiat. uel masticef olibanū uinū et decor. olibani sumit huītatē faciū. majorana capiti cal'a supposita uz etra fīm reuma. Sacelatio de ysopo trito cū testa calefacto capiti supposito uz etra catarrū fīm et uue casū. Et gargaris mis ex aceto decoc. ysopi uz ad catarrū et uue casuz si de cā fra sit hoc. medicamē alexandri ualētissimē ē qd̄ ex. siu. metall' opōit. f. calcato. i. caltað. qd̄ ē de cipro uelut ē uitriolum ru. cala theos calciceaumenō et miscas an quolibz sigillatiz p se terat. et cū aceto misce sicca et tere cū uino donec glutinosū fiat ad mellis spissitu dinē. deīn mitte i olla noua copta et line into et

Liber.

pone ī furno ut ardeat et carbo fiat. tere et cum
uino misce et amigdalea facias. et iteꝝ assa tere
et pul. serua h. n. dat et mos sumit p canulā in
flat². hali. i dispōne regali ingt̄ ſe reuma. post q̄
illud qd̄ exit p nares cepit iſpissari duc. pa. ad
balneū. et nō p̄us et caueat frig². Et lapis mola
ris i igne fortē calefact² iroref̄ aceto. et pa. fu
muz p os et nares si recipiat fluxū omnē illum
amputat. Itē ſulfur aceto iroref̄. et ſupra di
ctuz lapidē uel tegulā ignitā uel ſup primas p
iciā. et pa. fumū p os et nares recipiat. q̄ hec ē
optia cura ad catarrū uel corizaz. Itē cuꝝ q̄
ſubito iſrigidat frica plantas pedā eius fortē
cuꝝ aleis tritis q̄ multū uz ut dicit macer. Itē
cuꝝ iſrigidatio ſubito iuadit hoſez teraf̄. 3. 5. pi
retti 7. 33. 7. iiij. et cuꝝ uio et melle an. 3. v. buliat
paz in uase mundiſſimo. et addita maratri. 3. i.
det illō to^m i potu. q̄ hoc ēt cor ſortat et pul
monē. Syrup² ad medendū reuma qd̄ a capi
te deſcēdit ad pecc² pulmonē et ſtōm. R. ſucci
ſtipitū caulis ru. uel ſaltuz alioꝝ depuratoꝝ et
bñ deſſicati cuꝝ ouoz albuminē et purificati lbz
iii. 3. uch. lbz. ii. 5. ſi ē cuꝝ fe. inellis
diſpūati lbz. iii. decoq̄t̄ uſ. 3 ad pfectaz decoc.
da ex eo oī die. 7. ii. cuꝝ aq̄ paſſuſlaꝝ enucleataꝝ
ſicuꝝ ſiccaꝝ iuiubay et radicū ſeniculi. uz etiā
ad raucedinē uocis. Et ſi ip̄e cattarr² currit ad
pulmonē et pecc² et idiges medicis iſpiffantib²
ip̄n pone cuꝝ dicto ſucco cauliū decoctionez fa
ctā ex gumī arabico et dragāto. et ſe. malue bis
malue eidonioꝝ an. 3. 5. ligritie et ſucci ei² ysopi
prasi. an. 3. i. ordei mūdati ſenigreci an. p. i. ſuc
ci ſcabioſe depurati lbz. ii. ſe. coiuꝝ frigidorum
roſaꝝ h̄z ꝑ ſp expedire. Itē pot² aq̄ calide i
i troitu balnei maturat catarꝝ ſic dicit hebeen

Frigidū catarrū ſiſtit ſuſſumigatio naribus
attracta ex thure xilobalsamo et ſādaraca mix
tio uel diuifis. Itē nigelle et costi pul. attractō
p nares ipius uel cuiuscūqz ipoꝝ uel ambrozū
uel ſuſſumigatio eoꝝ ē mirabil² fm mesue. Itē
olibaū uel mirra deglutita mōz triū granozū
ciceruꝝ uel decoꝝ ipoꝝ et ſādarace i potu ſu
ptuz uel i ore retētuꝝ mirabiles ſunt ad ſrm ca
tarrū fm eundē. Pillule ad idē. R. olibani par
tez. i. mirre croci ſpice storacis an. ptez. 5. opj
ptez uniuersitā. ſiant pillule ſicut ſabe. et una
ex eis teneat i ore p noctē donec bglutiaſ pau
latuꝝ cuꝝ ſalvia. qm̄ mirabilit² pdest ad catarrū
ſiſtunt. n. et ſiſt expte. Itē ſola ſpica tenta in
ore p noctē aut p diē et noctē catarrum ſiſtit.

Pillule m̄fī mei expte ſuſſumigatio reumatis ex re
pliciōe. R. aloes epatici. 3. i. brioſe aſſar. mirre
diagredū boni cocti i pomo an. 3. ii. ſifice cum
ſucco ſeniculi et da. v. i modū horobi ſormatas
quolibz ſero. et ualēt ad reuma oculorꝝ et aquā
deſcendētē ad oculū pbatū. Pillule quib²
utebat papa alexander et rex ante cibū et poſt
cibuz quolibz die q̄ miromō ualēt ad catarrū
uifuz clarificat. audituz corroborat. ſupfluia
tes a corpe expelliunt. et ſine ūmutatiōe diete ac
cipi pñt. R. calami aromatici cubebe nucismu
ſcate ſpice epiti. carpobalsami ſgnanti maſt. aſſari
gar. an. 3. ii. iſterioꝝ cologniō. 3. iij. mirabo
lanorꝝ citrinoꝝ kebulorꝝ emblicoꝝ indorū be
liricoꝝ et reubar. an. 3. ii. agarici turbith ana. 3.
5. aloes epatici ad pōdus oīuz. ſifice cuꝝ ſucco
ſeniculi et ſae pillulas i modū horobi. 7. v. uel
vii. i ſero da. Pillule poſt cibū et an. cibū ad ca
tarruz et digōeꝝ ſortandas. uifū acuūt et ſtōm
a ſupfluioſ purgāt hñoribus. R. nucismuſcate
ſpice. croci ligni aloes galāge cardamōi cimini
33. gariosiloꝝ zedoarie cubebe macis an. 3. i.
reubarbari. 3. xiiij. aloes epatici et eicotri boni
5. xxvi. ſifice cuꝝ uino puro et ūnge cuꝝ oīo lau
rino et amigō. et ſac pillulas i modū horobi. et
da. v. uel. vii. cuncti cubitus. et pñt dari ſinc i mu
tatiōe diete. Pillule mirabiles eſtacae contra
reuma fm m̄mfernelliꝝ piſann. R. mirre oli
bani limature calibis an. 3. iiij. opj. 3. i. ſe. iuſq
ami papaueris nigri an. 3. iiij. piſis al. 3. v. ſpi
ce radicis cinogloſe an. 3. i. 5. macis. 3. ii. gari.
anthos folii galbani an. 3. i. storacis. 33. carda
momi piſis nigri ana. 3. ii. 5. ſe. portulace papa
ueris al. piſili. bdelii maſt. dragāti. mādragore
an. 3. i. ſiſt pillule et iſormēt cuꝝ ſucco absinthii
uel cinogloſe et denē i ſero. v. uel. vii. i modū
horobi poſt mūdificatōe cuꝝ yerapigra lſilb²

Ca^m. xxx. de paſ. auriuꝝ. et pmo de ſurditate
tinituꝝ et ſonituꝝ.

Ulm diuerte i aurib² ſiant pa. et ex ali
qua cā ibi iſidētē et pufſuue carbū
culis ibi naſſcētib². uel ex hñorib² fri
gidis et uifcoſis. uel ex groſſa uerſitātē. uel ex
uerinib² ibi cadētib² uel natis quibusdā cāis
cinitus et ſurditas accidat de his oīibus uidea
mus ſz p̄ de ſurditate. Surditas iueterata
cronica raro aut nūnq̄ curat et ſpecialiſ i ſeni
bus et etate puccetiſ. Et dico hoc ppea q̄ ūndi
pueros quosdā i quib² ſurditas iueterata ſue

rat et curati sunt per magistrum meum eis curis sub
scribendis. Si igitur in pa. surditatem huiusca
noueris huius. digeras maxima eis oxizachara
uel eis syrupo acetoso. deinde evacuet eis pillis
reubarbari. sive magistrum meum quod. R. corticis
mirabolae citrinorum kebulorum in domo se. sumi
terre se. scariole ann. 3. 5. tamarindorum polipodi
quercini cassiefs. ann. 3. ii. zuchari uio. 3. 5. masti
cis. 3. i. bdely. 3. 5. reubarbari. 3. 5. dyagredii in
pomo cocti. 3. ii. siat pillule in modo ciceris parui
et dent ex illis. ix. uel. xi. pl. uel min. sive uires
suscipientis. uel eis pillulis sic factis. R. ro. reu
barbari masticis ann. 3. i. aloes cicotrii uel' epati
ci. 3. iii. diagredii in pomo cocti gra. vi. officiant
eis suco absinthii. et dent. ix. uel. xiii. sive uires
uiae et ad dolor capitis stomaci. Quid si for
te dispone corporis fuerit sanguinea et plectorica si
at minutio duena cephalica et san. sive uires ex
trahat. post modificationem cerebri istillat in
aure succ granatorum acetosoris tepid. quam nil
actu fuisse debet aurib applicari. Ita recipiat
in aure uapores aque ea. in quo bul. anetum camo. sa
sucus et melilotus. et ex hac aqua lauet caput sibi
aliquem. Ita fel arictis eis timidez butiri mistu
calm auri ifonda. Quid si surditas ex frigidis
fuerit huius aurib sumat oī mane. 3. i. 5. oximellis
positi eis aqua in qua yua betonica et ruta capra
ria et radix feniculi buliant. post. x. dies uel quoniam
ma fuerit ad digoem preparata sumat. ix. pillu
las cochias uel flos et tibi uidebit quoniam uadit doz
mitus deinde sequenti die fiat somptatio in aure
ex aqua ea. decoctum absinthii origani pulegum
sansuci metastri et frondium lauri. et huius uas in
quo ille herbe bulliant os longum et strictum. de
inde in ore nasis ponat cana pforata ab uno ca
pite et ab alio capite ponat in aurum ut uapor ille
bui intret aurum. post istud collirium aurib tepi
dum iniciatur. R. colognide. 3. i. baurae. 3. i. casto.
aristo. lon. et ro. succi absinthii ann. 3. 5. costi. g.
xv. euforbi. gra. x. fellis uachini. q. s. ad omia
officienda. fiant trocis. et unum ex eis dissoluatur in
oleo amigdalorum amarorum et frequenter aurib ini
ciatur. Ita huius uel. iii. guttula olei camo. uel sambucini
in quo bullierit. gra. i. euforbi istillate auribus
mirabiliter ualeat. Collirium exp. 3. atque surditatem
R. aloes. 3. i. mast. se. rute sinapis croci gario.
ann. 3. 5. mellis. q. s. iponat sepe eis pecia in aure
una gutta. Pillule expte 3 surditatem et tinitum
auris. R. galbani scrapini oppona. mirre bde
li masticis olibani storacis case. laud. op. ana

3. fice eis succo cinoglose eis pistello ea. et fec
pillulas in modo horobi. de quibus des. ix. uel. x.
Potes est in hac eis aliquem ablue caput eis aqua sulf.
ea. l. eis aqua deoc. sanguine plegu origani absinthii et
rute. Pum. genit sepe isti surdi et post purgati
onem def Aurea mitridatum uel diaolibani eis uino
decoc. olibani. Ita oleum camo. muscelinus sa
buci petrolei laurini pulsiginum uel saltum coe bu
litus in malo terre ocauo uel eis cepe ocauo uel
eis succo rute uel arthie mistu et tepidum aurib
instillatum mirom ad surditatem uiz. Ita succ
rute fel yrci urina pueri virginis ann. mista simul
et in aure sepe et sepi istillata mirom ualent.
Quidam dixit mihi quod plures surdos que est per
xx. annos non audiuerat curauit hoc modo. propter
difficiliter corpore eis medicinauenienti. deinde eu
reaz et diaolibani dabat et faciebat super aurem
uaporem aqua eis decoc herbas calidam quod supra
scripti. si magna erat frax. Et si magna faciebat egreditudinem
erat ea. ponebat herbas frax. uel soli eis aqua
ca. simplici sometebat. aurez post de hoc uino
aurib istillabat sic propato. R. elebori al. casto
rei piretri nitri ann. tercet oia. et in optio uino hu
liant quoque sere to uinum consumant. Et tunc
collet per panum et pap ex eo auri ea. apponat. et
teneat ibi per horam. Postea prouocet sternutatio
eis puluere elebori al. uel aduersi uel pipis et si
milib. Et eis icipit sternutare pa. teneat se for
titer per narres. uel ab alio teneat sic quod per narres
spirare non possit eis sternutat. cum hoc. n. plures
antiqui surdi per certo curati sunt. Experimentum
aliud bonum et laudatum ad surditatem. accipe aqua
uel spuma emanantez a capite frustorum fraxini in
igne positorum. 3. ii. mellis dispuati. 3. i. succi sole
recettis succi cyclamis succi rute ann. 3. i. buliant
oia insil usque ad assumptionem medietatis et de h
tepidu per in aure sana mittatur. et pa. iaceat su
per aurez surda. quod multum uiz. et eis positum a me
collirium et probatum ad tinitum et sonitum aurium
eis quo quoniam est dolor capitis. cumque opillatur auris
pistens ruta et hedera terrestris et liget circa
frondem. Ita cimini eis butiro mistu et aqua calida
aurib immisso uentositat et tinitum aurium tollit.

Ita urina pueri virginis eis melle dispuato
mista mirom uiz. Ita fel leporis cum adipe
aguille uel succ hedere eis uino albo bono uiz
Ita succ rute eis butiro uel lardo tepido auribus
immissus uiz mirabiliter ad oia predicta. Aliud
optimum ad idem exceptum. sumitatus lauri et spica nar
di in uino optio buliat. et pa. surditatem tinitum et so

liber.

nituz i aurib² p canulā sumū recipiat qz ualz ad oia supradicā t c̄t aq̄ ifusio i aure t ad mon dificantē saniei auris miromō uz. Aliō ad gra nitatē audit² sonituz t tinituz aurituz imittant̄ i aure. uel. in. gute de h² medicamie. R. cimī 3.ii. olei amigō amaraz uel de nucleis psicoruz 3.ii. eleboroi albi. 3.i. 5. castorei. 3.iii. aceti. q̄tum sufficit terēda terāt. t oia buliāt iſil' par t col len̄ t de h²i collirio tepido pa. i aurē iniciaſ his uel ter i die qz mirabl² uz. Et nota q̄ semp anteq̄ ad h²i colliria t medicamia pticularia accedam². p̄us debem² corp² ab huōrib² noci uis mōdificare si vt² etas t regio t s̄uetudo p̄mittat. Et postea p̄dicta colliria i fmedio plu ries iterare si una uel duab² uicib² effect² nō se quāt. Nam dup² lapides guta cadēdo cauat.

Ditiōes ū surditatē. R. cepe. al. t oea ua. t ipse succo ſepiuue t coquie optie postea exp̄me. t de illo ca. pōe i aure qn̄ uadit dormitū. t de cepe fac emplz. p.iiij. ul v. dies t cū necesse fuerit uint̄ resolutuz in olo amigdalaz amaraz auri imittat. uel cuz oleo laurio. ol'm de spica addito castoreo uz surdi tati t dolori aurituz. ol'm scorpiōis tepiduz in iectū ſepe ſil'z adepo ul'pis uz. In dolore aurio ſpulsatiōe floma cephalicā eiusdē lafis. Et i positio ol'i ro. cū modico opu ſert ad surdita t. Aliō. xptū. R. ſucci panis porcini ptes. ii. ol'i amigō. pte. i. misce t iſileſ i. aure qualz no cte. u. uel. ij. gute. ol'm bulitu in uase ferri auri bus inietū tollit dolore t pl'satione. Ad idē v̄mes terestres frigi in oleo si ol'm ponat i au re. t v̄mes emplen̄ ualēt. Itē ū tinitū aurium pbatū ē. R. aristo. ro. casto. enforbi. an. 3. 5. cologni. 3.ii. croci. D. i. saxifragie gra. i. oia subtiliſ puluerizata i olo amigō. amaraz t ū ſucco absinthi ponat. t buliāt donec ū ſe p̄sumet t i ſero cuz uadit dormitū ter i septimana due u. tres gute i aure inician. qz surdos adiuuat t uz ū ſonitū t tinituz t ſibillū aurii ū ſm tadeū Medicamē ū surditatē ineteratā t pōt ſnari i apula uirtreap̄ duos ânos t pl' bñ obturata t uz p̄cipue ū surditatē ex ſra cā. Prio mūdifi ea corp² si fuerit plectoricū deiñ. u. ul'. ij. gutas de hac medicia tepida aurib² inicias. R. ſucci c̄tauree maioris t mioris ſucci cepe. ru. ſucci poroz ſenationis aceti fortissimi t olei uetustis ſimi an. deiñ lūbicos terestres t oua formi cap² ſtrita in eis bulire fac uſq; ad ſuptionez

medietatis liquoꝝ. t tūc collēt t bñ exp̄manē t misceat eis ū ſe mellis ru. bñ cocti t depu rati ſuue despumati t aliquāluz itex buliti. t i uale uitreō ſponat. Eſt. n. mirabile medicamē

Itē ſi ſurditas fuerit pp opillationē humoꝝ coquāt ſabe cū uino al. ipignato optie cohopto. t ſtatū duz deponūt ab igne ſum². q ab eis resoluūt p iniectoruz i aurez recipiat. qz cito liberabit. Dixit mihi qdā p̄dicatoꝝ i urbe q̄ i posuit de aq̄ q̄ d̄r aq̄ uite quā ponit Elp. i li' xij. aquaz i aure cuiusdā paciētis ſurditatē t i ſra. ij. uel. iii. uices curauit eum de ſurditate.

Itē oleuz terbētine i aurē imissuz mirabilieuz ad idē. Itē ū ſurditatē ſeuecte at a balsa mus cū ſucco porri uel cepe misceat. t tepidus qn̄ ib² ini i ūt. qz curat p certō pbatū ē. Pillule m̄ti bal. de uallone ū ſinitū aurituz. R. came dreos c̄tauree minoris gētiane an. 3. i. cologni de. 3. ii. ſifice cū ſucco absinthi t ſiant pillule i mōz horobi t dent̄. v. ul'. vij. Itē laueſ caput ex liſtū. i q̄ decocte ſint frōdes lauri camo. ſticta anetuz t cū uino decoct. p̄dictoꝝ ſiat ua por ſō aure. Itē postea oleū amigō. amaraz uel de nucleis psicoruz cū ſucco rute an. mixtu i quo modicū castorei ponat. t tepiduz aurib² infūdaſ. Natūrā ſurditatē qn̄ ſurauit cū col lirio qd̄ ponit almāſor i nono. qd̄ ſit cū felle le onis ſuue bouis antiq̄te ſurditati multū uz mū dificare aurē ualde bñ. deinde uaporizare cuz ſumo ſulfuris citrini ſbusti t hoc ſepe ſiat. i q̄ ol'm de coſto t castoreo ſi addituz multuz uz.

Itē ū apātib² dolorosis q̄ qn̄ ſiuit poſt aurē t q̄ i breui m̄ltaz māz colligiffet q̄ c̄t terribilitē ſigent. R. mirabile medicamē ē. u. uel. ij. uitel la ouoꝝ ſtegrop̄ coctoꝝ ad duriciē moderatā misce cū tñdeſ ſoſtigie porcie recētis. h. n. māz resoluit h dolorē euenire n̄ ſiuit. qd̄ q̄tū expe diens fuerit iteret. In apostematib² quoq; ru ptis t dolorosis nimis t c̄t i carbūcāl. ſi lima ciaz crudaz carnes piftēt t implēt mīromō dolor ſedat.

Ca^m. xxxi. de dolore auris pp ca. ul' fridita tez uel ſan. replectionē uel apostemia ibi natuz

Liquādo accit dolor aurib² ex calidi ate. aliquāt ex ſritate. aliquāt pp apostēa aliquāt ē cal'm aliquāt ē ſrm. Si igit apā auris ex mā cal'a fuerit adest dolor uchemēs t acut² rubor loci cū calore t feb. uchemēti. Fe. .n. qdaz acute terminat̄ qn̄ p apā i aure qn̄q; ſub aure qn̄ p fluxū ſan. ab aurib². Qz ſi mā

apatis fuerit ffa dolor ē grauatiū? r lent? r se-
lenta r remissioꝝ extremitatē ēt auris qñ sūt
frē. Et noꝝ apā auris sc̄p r̄comittat fe. Quñ
fit dolor acut? pp nimiaꝝ san. rept'oneꝝ. ꝑ mani
feste p signa san. discernit. Et iste dolor curat
p flomiaꝝ. dem? ēt. 2. i. 5. syrapi ro. cuꝝ aq̄ frīa
postea empl'm de ruta r solstro cuꝝ butiro pi
statis sup aurē apponam?. Succ? ēt solatri ul'
vermicularis cuꝝ ol'o ro. uio. nenufaris nl'man
dragoꝝ mixt? tepidi aurib? imittant? r ēt pti
bus auris adiacētib? iungat. Itē sumigiuꝝ ex
aq̄ decoꝝ. floꝝ camo. ro. r meliloti ī auro factū
miromō uz. deiñ uitelluz oui clixuz cū ol'o ro.
distēpatuz sup aurē pone. qr miromō tollit do
lorē auris ex cā ca. factū. Itē succ? coriātri cū
lacte mulieris mist? r ī auro iniect? miromō uz
dolorib? auris ex calitate. Ad idē r ad dolo
rē capis acutissim?. terat mira cū spuma argēti
an? r cū aq̄ ro. distēpēt? r ī aurib? ifundat? r ni
bil actu ſrm aurib? iponaꝝ. Qz si noueris ca
lidā hu. nimia hñdare. purgabis ipz fz doctri
naꝝ supi? traditā. Qz si dolor auris ex fritate
fiat calidū unctiōes ptib? auris adiacētib? fiat.
r ēt aurib? iſtillet ut sūt marciaton dialtea ol'z
laurinū muscelinuz petroleū puleginū camo. r
ſil'ia coquāt ī malo terre ul' in cepe ocauo. r ī
stupa ſue bōbace. om̄iſtis ca. aurib? r ptibus
circūstantib? ſibi appōnāt. Aliō pbatū ad id
ruta ciminiū r bacce lauri ī aliꝝ predictoꝝ ol'o
ruꝝ buliāt ī malo terre r collēt. r aurib? r ptib?
bus circūstantib? instillēt. Itē ſuffumigiū de fo
lis lauri r aliꝝ herbis calis ī precedēti ca° dcis
dolorē auris ex ſriditate tollit. Et pdicte her
be ī uino cocte ſupra aurē cataplasmēt. r ex le
xiuio facto ex decoꝝ. pdictaz herbaꝝ ul' cineſ
caput lauei qñ. Itē ſpōgia ī pdicto uino iſufa
r ſup aures poita uz. Ul' ſpōgia iſufa ī uino de
coc. pitarie r abſinthi ſolū ſup aurē poita do
lorē tollit uel ſolū pitaria r abſinthi ſupra te
gulaꝝ calefactaz r uino ſupra irozata ad idē fa
ciūt. Itē medula uituli recēs cū uino trita r
calefacta r ī aurē miſſa dolorē auris ſtatī tollit
3. Itē ſucc? rute cū san. aguille ca. aurib? imis
ſus. quēlz dolorē auris ſtatī tollit. Et si hu
ſrm peccātez noueris eē ī cā. purga ipſu ſm do
crinā precedētis capituli. ꝑ ſi dolor auris fue
rit pp apā ca. inatū ſiat frē unctiōes ac diſtilla
tiones oleoꝝ froꝝ ſupi? tradice. r ſiat minutiō
ſuꝝ brachy d'uena cephalica. Et ad maturādū
apā ſiat tale unguētuz. R. adipis uituli anſcriſ

r galine medule uituli cerui caſtrati r ouꝝ ſia
liū quoꝝ medulas hñc ſpeten? poteris an ſia
ſil' liqfiāt r a dicto ol'o ro. uel uio. r cera ſiat un
guētuz. qđ ī aure iſtillet? r circa ptes adiacētē
auri ūngat. r mal. cū ol'o ro. uel uio. cataplaſ
met cocta. Itē farina ordei cū uitello oui et
oleo uio. uel ro. ſificat? r ſtuſ? ide ifect? aurib?
bus imittat. Itēz malū terre ī aq̄ elixū r pi
ſtatū cū butiro r cpl'm ſup aurē apā illud r oč
aliō apā ī qcūqz pte corporis ſuerit cito ad matu
rationē pductit. Itē butiz nouies ī aq̄ ablutū
deiñ ad lentū igneꝝ resolutuz r ī narib? inicētā
optie maturat r ſtupaz deſup ponas. Itēz ſi
nimia ſuerit calitas r adiſtio caloris pp ipſuz
apā auris ſucc? ſepuine ſolatri vñmicularis cim
balarie frondiū uio. politrici eitrac. ca. ue. r ſi
miliuz herbaꝝ frigidaz extract? cū oleo uio.
uel ro. r aq̄ extracta ab al. oui ellixato p peciā
lini expiſſo ſmisce r aurib? iſtilla qr dolorē
quēlz auris ex cali. ul' ēt pp apā ca. tollit. Si
vo dolor auris pp apā ſrm ibi ex̄ ſuerit cuꝝ
bis iſtastam?. ſiat licinū ex galbano r cū pecia li
ni ūnoluaꝝ. pūcta. tñ ipi? licinū diſcopta dimit
taſ r ī aurez ponat. qr maturat r atrahit miro
mō. Itēz licinū ex lana ſuccida ī oleo laurio
muscelino camo. petroleo ſabucino r ſil'ib? in
malo terre uel ī Cepe ſalle bullitu r auribus ī
poitus miromō ſerūt. Itēz radix lily ī oleo
aliꝝ predictoꝝ uel ſaltiz cōi cocta r cataplaſ
mata maturat miromō ſi ſup auriculam ī loco
ubi ē apā empl'ent. Uel radix brāce ursine uel
maluz terre ī uino decocta r cuꝝ aſogia piftata
miromō ſerūt. Itēz abſinthiuz pitaria r fur
fur de grano ī uino decocta r empl'ata idē faci
unt. Itēz cardo r bñdict? ī uino decoct? r pi
ſtat? addita farina modica empl'ata ſia apāta
miromō maturat. Itēz ad rūpenduz apā h? r
qđlibz aliō quz ſuerit matuz. cepula itegra ī
uino decocta r oleo addito pul. cimī r ſciſſa p
me? ſup apā ponat. r ſi pp h? nō rūpaſ. ponat
ſup apā licinū ſactū ex unguēto ruptorio qđ ī
ca° de fistula oculop lacrimantiū nata dixi. fz
doctrinaz traditas ibi ſic ꝑ predictū unguētū
nī tangat niſi ſolū apā. r rupto apāte ꝑ cognō
ſciē p ſaniē exēuntē p aurē pmo mñdificandus
ē loc? a ſaniē deiñ ad ſolidan? Ad mñdifican
duz itaqz ſaniē a loco h? fiant. ſucc? porroꝝ ali
quantulū cū melle diſpūato coct? r iſoſit? mi
romō uz. Itē nit? r castoreuz cuꝝ melle mix
tuꝝ r iſoſit? idē faciūt. Itēz liciniſ de galba

no i aure positiꝝ. et sternutatōes p̄uocate tenē
do nareꝝ miromō mūdificant. Itē salgēma et
euforbiū cū ol' o ro. eoq̄t et collatura aurib⁹ ini
ciat. Alioꝝ phatuꝝ succ⁹ roris marini cuꝝ ol' o ro.
et sapone galico resolut⁹ uetus tissimās sordes
auriū expellit. et ad audituꝝ miromō ḡfert. Itē
lāc mulieris cuꝝ felle caprio mixtuꝝ et auribus
setētib⁹ ca. inectuꝝ putredinē mirabl⁹ mundifi
cat. Itē si nucleos nucuꝝ viridiuꝝ i suo tēpore
purgabis et i ol' o ueteri i uase uitreo retētos ḡ
solē maneant p. xv. uī. xx. dies. et de tali ol' o au
rib⁹ inicies sanieꝝ mirabl⁹ mundificat et abster
git et dolorē et fetoreꝝ ab aurib⁹ remouit. sanie
voꝝ et apāte mūdificata uuln⁹ B̄ mō ḡsolidetur
laueſt quolibet mane cuꝝ uino tepido ḡcoc. sal
uie deinde. pul. mast. olibani thur. boli et san
dra. phiciaſ. uel ūingat licinuꝝ cuꝝ unguento
al. ex mast. thure cerusa litargirio et similibus
cuꝝ cera et oleo facto i aure mitat. et nō utat ali
q° mō ḡsolidat̄is nisi p̄ saic̄s a loco mūdificata
fuicit. et si tāta fuicit i apāte saic̄i bñdā q̄ p̄dēa
mūdificari n̄ possit. purgat̄ ceſbꝝ cuꝝ yerapigra
gal. uel cuꝝ pillulis cochys et silib⁹ i ca° de def
fectu memorie dcis. deiñ accipiat̄ bonbax et in
uoluat̄ et itingat̄ i trebētina et i mod̄ licinij ifor
met et aurib⁹ imittaſ. uel liciniū de galbāo tre
bētina et pice nauali ūsimul liq̄tos aurib⁹ ipōat̄
qz mirabl⁹ sanie attrahit mūdificat et expellit
sordes auriiū et exptū c. uī accipe iūcos siccōs et
pone unū caput uniꝝ iūci i aure et ab alio capi
te incēde iūcuꝝ sic q̄ uadat ardēdo usq; ad au
rez. et cuꝝ ē ppe aureꝝ extinguit̄. qz sanieꝝ miro
mō mūdificat et attrahit. uel sugat̄ auris cuꝝ ore
alicuiꝝ uilis psone. qz B̄ mō ēt optie mūdificat
sanie q̄ mūdificata ḡsolidat̄is ūsistam⁹. Aliqñ
exit san. p aurē q̄ si p uia crisis exierit ut sepe
accidit i qbusdā egritudib⁹ acutis. i qb⁹ fit criſ
qñz p fluxuꝝ san. auriiū tūc tal' restrigi nō d̄z q̄
usq; nā debilitari ūcipiat. et tūc si uis sanguinē
restrigere si fluit ab aure dext̄a ponat uctosa
sup epar. si a sinistra sup splenē. Itē uinā ḡcoc.
galla p spodu berberis. san. dra. boli. ar. mast.
gumi ara. dragati balauſt. ḡnqzneruie et saluie
p̄tritis aurib⁹ instilleſ.

*La^m xxxii. de vñmib^o in aure natis. ⁊ de cāu
lapili ul' grani. uel pulsis ⁊ b^oi in auren. ⁊ quo
dʒ extrabi.*

Lecidit qñz uermes ī aurib^z gñari qui
ex miscoſis hñoribus iſpiſſatis p̄ iter
ceptionē ſpiriṭ^z uimificatiō pueniunt

quorum hec sunt signa. prurit² titillatio in aure etiam
soli exposita quoniam uident² vmes. casus vero lapilli
alicui² grani vel ligni uel alicui² alterius corporis
culi in aure cognoscitur per pa. in dictum. et quod aliquem
aliquid horum discernit in aure subtiliter insipienti.
Si itaque vmes in aure fuerint hoc experimento ca-
dant semper iusquam cum pauca cera perfice. et supra
ardentes prunas pone. et per embocum sumus pa. in
aure sumat. et supponere bacille in quo sit aqua. quod
per certos uidebis vmes cadere in aqua. in dente etiam
idem operatur si ibi vmes sint. Idem facit suffumigium
soluz ex fructibus iusquam sub aure factum. Item
si accipias pomum dulce et bonum et asperges ipsum per
in prunis ardentibus et post scidas per meum et calorem
coctuz poteris pa. sustinere super aurum poscas. uidebis
per certos operas vmes in aure existentes current ad
ipsam. Item succus absinthii in auribus interiectus uer-
mes necat. Idem facit succus psicarie et succus
amarusce foliorum psici rute. calameti et operas suci
herbarum amarae ipsos vmes in auribus existentes
necat. Item succus radicis mori et succus aristolo-
chion. et succus ligni uiridis operas isti succi uel quodcumque
ex eo cum panico aceto calore mixti et auribus immis-
simus vmes necat. Aliud probatum accipe amigdalas
amaras uel nucleos psicorum tritos et sub pri-
nis ardentibus in foliis caulis uel in aliis foliis in
uoluti ponantur. et per horas ibi stet. deinde extra
hant et oleum ab eis exprimatur. cum quo misce ru-
te succum uel absinthium uel amarusce vel psicarie
et huiusmodi et pul. aloes. deinceps oia in cortice ouie-
uel alibi per builiat et colletur. et de hoc liquore
caput per auribus immitte. quod statim operas ibi
existentes interficit. Quod si granum uel lignum uel la-
pis aut aliud tale corpusculum in auribus ceciderit
extrahatur secundum modum. Inungatur auris exteri ex oleo
et unguentis calidis ut marciat agripa dialecia
oleo laurio. camo. sabucino. pulegio petroleo
et similibus. deinde sternutatiōes prooccēt et tencat
semper nares. et per magnū ipetum spūs per extre-
mum duci. Quod si cum hoc non curatur accipe baculum
subtilem et leuem et bene politum et trebentina uel uis-
co uel gummi pini uel pice nauale ligata vel alio
simili in capite intingatur. et ponas in aure ita per
talia guma uiscossa supra ipsum lignum uel lapilis
huiusmodi adhæreatur. et sic extrahatur. Quod si cum
hoc extrahi non possit tunc uictosae sine scarifi-
catione supra auriculam in qua sunt huiusmodi cor-
puscula sepe et sepi appone. Quod si extrahi non
possitis adhuc positis per os oleis et unctionibus
dictis in aure ponatur galbanum supra peciam et ex-